

cum Theodrico regi gothorū se opposuit. Vel dictus fuit seuerinus q̄si
 sequēs veritate. nunq̄ eim̄ in iudicijs l'amore l'odio flecti potuit a vitate
 Quinto boeti' dictus fuit Exconsul q̄si vnus ex p̄sulib; romanorū. vel
 exconsul q̄si extra p̄sulatū positus que prius habuit. Exconsulares di
 cebant qui iam deposuerāt p̄sulatū. z licet ab honore p̄sulatus cessarent
 tñ postea plus alijs in magna reuerētia habebantur. Sexto dictus fuit
 Patricius a nobilissimo romano sic dicto de cuius gñe fuit Boetius. l'
 alio mō patricij dicebant nobiles romani q̄ p̄uidebant reipublice sicut
 p̄i filio quorū noia scripta erant aureis l'ris. z ideo dicebant p̄res de quo
 rū numero fuit vnus Boetius p̄pter qd̄ dictus fuit patric'. Septimo
 dicebat ordinari' qz reipublicā ordinauit. Vel aliter ordinarij diceban
 tur q̄ tanta dignitatis erāt vt qlibet ordine digni eēt z sic fuit boetius
 Octauo noie p̄prio dict' fuit boetius qd̄ interpretatur adiutor. qz in neci
 tate pauperibus subueniebat. Quarto vidēdum est de cā intitulationis
 hui' li. Intitulatur iste liber de p̄sol. phica. Ubi sciēdum. phica p̄sola
 tio d̄z rōnabilis demrātio. declarans de e' amissione non est dolenduz. z
 de e' possessione non sit gaudēdum. z qz hoc peractat in p̄nti li. ideo sic
 intitulat. Quinto vidēdum est de gñali summa h' torius li. ¶ Ubi sci
 endū qz boetius in h' li. oñdit bona tp̄alia esse trāsitoria z nō p̄sistere to
 taliter in eis rotale z verā foelicitatē. z per p̄ns non ē dolēdū de eorū ab
 sentia. nec gaudēdū de eorū p̄ntia. z neminem d̄e extolli in p̄spis: nec
 deprimi in aduersis. Oñdit etz in p̄nti li. qd̄ sit summū bonū vbi sit sitū
 et quō ad ipsū pueniat. Etia oñditur qz boni sp̄ sunt potētes mali sp̄
 sunt ipotentēs. z qz bonis nunq̄ defunt sua p̄mia. malis nunq̄ sua sup
 plicia. Post h' oñdit qd̄ sit diuina p̄uidētia. qd̄ casus. qd̄ fati. qd̄ libez
 arbitriū. Et ponit boetius rōnes qb; p̄bat libez arbitriū nō posse sta
 re cū p̄uidētia dina. z ponit quorūdam flām solutiōem z eā improbat
 Postea oñdit veram solutiōē quā rōnib; p̄firmat ¶ Ista z alia plura
 pulchra determinant in hoc li. sicut patebit in sequentib;

¶ Anicij Panlij Torquati seuerini Boetij Ordinarij.
 Patricij viri exconsulis de p̄solatione phie liber p̄m' in
 cipit ¶ Metz. primū heroicū elegiacum.

Armīna q̄ quondā studio florente peregi
 Flebilis heu meustos cogor inire modos

¶ Hīs liber Boetij prima sui diuisione diuidit in
 q̄ncz pres fm qz ponit q̄ncz libros partiales q̄s p̄ti
 net. In primo queritur se miseris subiectum. In
 secdo ponit remedia p̄solutiua In 3' determinat de p̄a
 foelicitate in q̄ sit sita z quō ad eam perueniat. In q̄rto mouet q̄sdam
 quaestiones ipsi phie. In quinto determinat de casu z p̄uidētia dina
 Primus liber incipit hic. Armīna. Scds liber incipit ibi. Post hæc
 paulis. Tercius ibi. Jam cantū illa finierat. Quartus ibi. Hæc cum
 phia. Quint' ibi. Dixerat orōnisq; cursum. Quid z de q̄ agat in q̄ibz
 a iij

libro patebit loco suo. Primus liber diuidit in. xiiij. pres. qz huius pmi
 libri sunt septem metra z sex prosa q partes patebunt. quae at sit mate-
 ria z intentio cuiuslibet partis similiter patebit. ¶ Notandum aut q
 pmum metz huius primi libri vocatur elegiacum. ¶ Ist at metz elegiacu
 quod pstat ex vno versu hexametro. i. sex pedum. z alio pentametro id e
 quinqz pedum. Et dicitur elegiacu ab eleyson quod e misereri. Elegia
 enim est miseria. ¶ Petz em elegiacum inuictum fuit p describenda mise-
 ria. quauis eo hodie aliqui vtantur ad alia describenda. ¶ Vñ Horati?
 Versibz impiter iunctis quarimonia pmum. Post etiam inclusa est vo-
 ti sententia compos. Quis at fuerit adinuentoz talis metri elegiaci. du-
 bitatur. ¶ Vñ Horatius Quis tm exiguos elegos emisit auctor. ¶ Gra-
 marici certant z adhuc sub iudice lis est. Et diuiditur hoc pmum metz
 in quatuor pres. ¶ Primo Boetius deplagit statum suae miseriae ex par-
 te pmutationis studij. Secdo ex parte defectus corporalalis. Tercio ex p-
 te, plongationis vitae miserabilis. Quarto apostrophat ztra suos ami-
 cos. scda ibi. ¶ Sla felicitis. tertia pars ibi. mors hoim felix. qtra ibi. qd
 me felicem. ¶ Primo facit qd dem est. scdo approbat dem suum ibi. Ecce
 mihi lacera. ¶ Dicit pmo Ego Boetius qui quondā tpe prosperitatz stu-
 dio meo florente pegi. i. pposui. carmina supple delectabilia z iucunda.
 nunc tpe aduersitatis flebilis. i. dignus vt delectar. vel flebilis. i. tristis.
 cogor inire. i. inchoare. moestos modos. i. tristia metra de mea miseria
 ¶ ¶ Notandum sicut dem fuit prius Boetius vñ in hoc libro tam p
 sa qz metro. metro qz talis modus scribendi magis fuit iuenis suae ma-
 teriae. sicut ei portio curatiua q amara est delectabilis sumit si fuerit ali
 qua dulcedine pmuta. sic rones phia in psa tradit z libentius a boetio
 suscipiunt si fuerint iucunditate metri dulcorata. ¶ Et ideo boetius nunc
 metro nunc psa vñ qz alternatz vñ delectabilis e ¶ Vñ auctor poeticae
 Qd sapit insipidum viciosa frequentia reddit. ¶ ¶ Nota q boetius
 potius incipit libz suum a metro qz a prosa. qz modus scribendi metri/
 cus magis fuit vsitatus apud antiquos qz prosaicus. ¶ Vel ideo qz metrū
 est delectabilius prosa. vt ergo magis alliciat audientes ad suum libruz
 ideo in principio libri sui vñ metro. ¶ ¶ Nota circa lrām q carmi-
 na vno mō dicuntur scripta metrica certis pedibz mensurata. Alio mō
 dicuntur quaecunqz dicta vel scripta. etz prosaica q sunt de re dictabili.
 Boetius aut florente studio pposuit vt plurimum carmina prosaica de
 re delectabili. ¶ Didit enim quaedā carmina philosophica. quaedā logica
 lia. quaedā theologicalia. sicut p rez respicienti eius diuersos libros. ¶ Tpe
 at aduersitatis cogebatur boetius ad pponendum carmina metrica tri-
 stia. ¶ ¶ Item nota studium est vzhemens applicatio animi ad aliquid
 agendum cū bona voluntate. dico cum bona voluntate qz in malivolaz
 aiam non introibit sapia. haec Salomon. Et pfectio discipuli in tribus
 pñstet ex boetio. de disciplina scholarium. In attentione. docilitate z bñ
 uolentia. hoi enim nolenti sciam z vt oz studenti impossibilis est possessio
 boni. ¶ Quatratus pmo ethicoz. ¶ ¶ Nota q duplex e studium florens
 z aridū. ¶ Qd studij florens tria exigunt. Primo requit iuuentus. qz iuue-
 nes perspicaciores sunt sensibz. senes at magis sunt immemores. ¶ Secūdo

requirit hitus necarioz. qz natura p[er] se nō est sufficiens ad speculādū. sed
 opz necaria existere. ex quarto **E**thi. Tercio requirit animi tranquill/
 tas q̄ p̄tingit p̄ sedatioem passionū qz aia in q̄ete z resideria fit prudēs
 vij. phisico. **U**bi em passioes dnant ibi intellectus obscurat. **S**ō boeti⁹
 in fine huius p̄mi hortādo nos ad fugā passionū d̄r. Gaudia pelle. pelle
 timorem. Spemqz fugato nec dolor adsit. Subila mēs est victa qz frenis
 Nec vbi regnāt. Studiū at aridū est ad qd̄ p̄currūt q̄ opposite p̄ditioes
 scz senectus necarioz defectus z animi p̄turbatio. **N**ota qz p̄sus d̄ mi
 seria dicitur mesti modi. **P**ur em modi a modulādo qz pedibz modulāt
 z d̄nr mesti rōne materie qz sunt de tristi materia. scz aduersitate. **N**o
 ta qz in p̄mis duobz p̄sibz notat antithesis. i. p̄trapō. **P**z em in p̄mo p̄su
 quōdā pegi. cui h̄ria ē in scdo p̄su. cogoz inire. i. inchoare. **I**tem d̄r in p̄ri
 mo p̄su. florēte studio. cui h̄ria ē in scdo flebilis. **I**tem d̄r in p̄mo p̄su car
 mina supple iocūda. cui h̄ria ē in scdo mestos modos. **I**te notādum qz
Boetius rōnabiliter deplāgit statū suū ex p̄re p̄mutationis studij phici
 qd̄ p̄sum fuit in studiū poeticū q̄ nūc cogebat vti. p̄posuit em boetius do
 lozem suū metricē p̄scribere z eū philosophice p̄solari. nā studiū philoso
 phicū est studiū veritatis. qz. ij. methaphi. vocari. phiām sciētā p̄ritatis
 recte se h̄s. studiū at poeticū est studiū falsitatis. nā ex phemio methaphi
 sice fm. puerbium mentuntur multa poete. **I**tem per studiū phicum
 acquiritur beatitudo ex. x. **E**thi. **P**er studiū autem poeticū falsitatis
 certitudo. ex. ij. methaphisice.

Ecce mihi lacere dictant scribenda cameue

At veris elegi fletibus ora rigant.

Nic Boetius appbat dictū suū. Dixit em qz cogat inire mestos
 modos. hoc ip̄e. pbat scdo r̄ndet questioi. ibi has saltem **P**rio d̄r Bene
 dixi qz cogoz inire mestos modos. **E**cce demonstratio huc ad sensum **N**ā
 cameue. i. muse poetice. lacere. i. lacerātes mētes hoim. ille dictant mihi
 dicta scribenda supple carmina metrica. z elegi id est p̄sus miserie q̄s mu
 se mihi dictāt. illi rigāt. i. humectāt ora. i. faciem meam veris fletibz

Notādum qz fm poetas nonem fingūtur fuisse muse in monte elicōe
 iuxta fontem cabellinum. de quo fonte loquitur **P**ersius in principio li
 bri sui dicens. Fonte cabellino r̄c. **Q**uæ musæ fingūtur poetis mini/
 strasse sciam componēdi carmina metrica **E**t iste musæ poeticæ voca/
 bātur cameue quasi canentes amene eo qz multum delectant homines
 rōne metri. **N**ota qz ille musæ poeticæ dicuntur lacere actie. qz lace/
 rant id est distrahūt mētes hoim subijciētes ipsas diuersis passioibus
 nūc passioni amoris. nūc doloris sic p̄tz p̄ **Q**uidiū de amore tractantē
 z p̄ alios poetas. **U**el dicitur lacere passiuē rōne poematū suoz q̄ poe/
 mata d̄nr lacera qz nō sunt firmitate rōnis stabilita. **U**bi notādum qz
 q̄dam carmina dicitur integra quædam lacera. **I**ntegra sunt carmina
 philosophica nlla falsitate p̄mixta. s̄z firmitate rōnū stabilita. z aim fir
 māt. **L**acera sunt carmia poetica q̄ nō instruit homiēm nec p̄solantur

sed lacerant id est distrahunt mentes hominum nunc reducendo homini
ad memoriā voluptates. nunc dolorem. nunc alias passiones ¶ **Itē**
notandum versus elegi principaliter inuenti fuerunt propter miseriam de/
scribendam. et quia hos versus musae dictabant Boetio per quos Boetius ma/
gis suam miseriam reduxit ad memoriā quam per eos consolatur. ideo ele/
gi erant cum ipsi Boetio veri fletus ¶ **Itē** notandum duplex est fletus.
adulatorius qui est fictus qualis est fletus amastiae
Si enim dixerit amastius ad amastiam non diligis me. ipsa incipit flere. qua
re. ut per fletum firmiter ipsum possit tenere. cum aut nummos non poterit
extorquere ab ipso. dicit. **Uade garrus te non noui vere.** Alius est fletus ve
rus qui ex vero cordis dolore et ex vera pietate. procedit. et ad talem fletum boe
tius provocatus fuit per mulas dictantes sibi carmina. ¶ **Notandum** quod
haec dictio elegi potest exponi dupliciter. uno modo quod teneatur noxiarum. et tunc est
sensus. elegi. i. versus miseriam rigant ora mea fletibus. Alio modo quod teneatur
genitricis. et tunc est sensus. camoenae rigant versus fletibus ora elegi. i. miseriam huius
quod elegus a uim. i. miseriam. rum. fm Huguitione

Has saltem nullus potuit pervincere terror

Ne nostrum comites prosequerentur iter

¶ **Hic** Boetius respondet tacite quaestioni. **Quaereret** aliquis. quomodo mu/
sae dictant tibi carmina scribenda cum sis in exilium relegatus. quia intra
sti sine omni comitibus. **Ad** hoc respondet boetius. **U**icet omnes amici mei de
reliquerunt me in exilio propter timorem imperialem. tamen has mu/
sas nullus terror imperialis potuit vincere quin comites sequerentur
nostrum iter usque in exilium. dictantes nobis carmina. ¶ **Notandum**
licet bona exteriora possunt auferri ab homine per violentiam. sicut per fur
tum per rapinam per incendium. tamen scientia non potest auferri ab homi
ne. non enim scientia violentia auferitur. nec vetustate consumitur. nec tri/
sticia minuitur. **U**nde Seneca. ix. epistola ad Lucillum recitat. quod cum
stibon capta patria. amissis liberis. amissa uxore sua. et alijs bonis. solus
ab incendio exierat. **R**equisitus fuit a Demetrio. nunquid omnia perdi
disset. respondit. **N**ihil perdidit. sed omnia bona mea mecum sunt. iusticia pro
tus et prudentia. et hoc innuit Boetius dicens. **M**ulas se non reliquis
se. **U**nde etiam Alanus de planctu naturae de scientia dicit. **S**uper om
nem possessionem generosa emanat possessio quae sparsa colligitur. eroga
ta reuertitur. publicata suscipit incrementum. per quam nobilis thesaurus
secretis penetralibus nascitur. effectus eternae delectationis acquiritur

Haec est sol per quem mens discedit a tenebris. cordis oculis delictiosa
animi paradysus. haec immortalem ex mortali facit. et caducum hominem
in deum deifice mutationis auctoritate conuertit. ¶ **N**ota circa hanc
dictionem saltem quod tres dictiones. proferri possunt per tamen quae deberet
proferri per tamen. unde proferimus saltem pro saltem. tamen pro tamen
exemplo. pro exemplo. quod est extra Huguitionem qui dicit. **T**rim tria dete/
stor. exemplo tamen a saltem

Gla felicitis olim viridisq; iuuentē.

Solatur mestri nunc mea fata senis.

Hic Boetius deplāgit statum suum ex parte defectus corporalis.

Et primo proponit cum

in generali. secundo in speciali. scda ibi. venit em. Dicit primo. quondam consolabantur me gloria felicitis. i. prospere iuuentutis. z gloria viridis iuuentutis. id ē delectabilis iuuentutis. sed nunc fata. i. euentus. mcesti senis. i. tristis senectutis. solatur. i. solantur. mea. i. meam partem. quasi diceret prius consolabar dulci iuuentutis. nunc at solor tristi senectute. Scdm illā sūiam sic exponit lrā. **G**la felicitis iuuetā. i. pspā iuuetutis. viridis. i. delectabilis iuuentutis. quondā supple solabat me. nunc fata. i. euentus. mcestis senis. i. tristis senectutis. solatur mea. i. meam partem. **N**otādum q; cōiter illa lrā aliter exponitur. referendo eā ad musas poeticas sic. **C**amcenā q; quondā tpe iuuentutis erant gloria felicitis z viridis iuuentutis. quod dicitur pro tanto qz iuuenes olim solebant in formari in arte poetica: in qua pficientes glabatur in vsu metrorum z rithmoy. nunc at camcenā solantur mea fata inquā mcesti senis.

Notādum q; felix iuuentus ē quā bonis exterioribus est adornata. De qbus bonis loquitur Aristote. circa principium li. de bona fortuna dicens. **S**ine reb; exterioribus quoy fortuna ē domīna. non ptingit eē felicem. sed viridis. i. delectabilis iuuentus ē illa quā ē bonis naturā decorata. scz fortitudine. pulchritudine. z agilitate. **I**nde **A**rist. in **E**thi. **N**on omnino felix ē qui specie turpis. aut solitarius. aut carens ple ē. **N**ota q; boetius repñtat in se statū miserix cū dicit. **F**ata mcesti senis se solari cum minime hoīem solant sed magis p̄turbant. **A**tiā cum dicit musas poeticas se solari silt repñtat statum miserix. qz musā poeticā nō cedent alicui in solatium s; potius in alinētum doloris. **S**z de significationib; fati ponit **A**guitio duos hysiculos dicēs. **C**onstellatio mors p̄ce trīsaq; deoy. **E**uentus rex signan ē noīe fati.

Venit ei p̄perata mal' inopina senect?

Et dolor etatem iussit inesse suam

Intempestini funduntur vertice cani

Et tremit effeto corpore laxa cutis

Hic boetius declarat in speciali defectus corporalem dicēs. **B**e ne dico q; fata mcesti senectutis nunc solantur me. enim pro qz senectus inopia. i. inopinata per apocopam properata id est festina

ta venit malis id ē cum suis malis z incommodis. z dolor supple quem patior. iuit inesse. id est induxit mihi suam etatem. **P**er quod innuitur q; non solum atas inducit dolorem: s; e conuerso. dolor inducit etatem z sentum. **E**t tunc boetius ponit duo signa suae senectutis dicēs. **C**ani supple capilli. intempestini id est ante debitum tempus. funduntur vertice id est in capite meo. **A**liud signum senectutis ibi. q; cutis mea laxa id est soluta tremit corpore. effeto. id est carne consumpta et euacuata. **N**ota q; hominē senem multa incommoda circum/

ueniunt . Nam pellis eius contrahitur . cor eius concutitur . pulmo eius debilitatur . lumbi eius induratur . dorsum incuruatur membra tremunt . Unde poeta dixit . **P**rimus senium dum venerit est male ventum . Hoc est gibbosum sordum cæcung morosum . Propter hoc dicit boetius q̄ senectus venit mihi cum suis malis . **N**otandum circa illam partem . 7 dolor ætatem . q̄ triplex est causa senectutis . scilicet ætas infirmitas 7 aduersitas . Senectus quæ inducitur per ætatem naturalis est quæ autem inducitur per infirmitatem vel aduersitatem accidit ætalis est qualis senectus fuit in boetio qui senuerat propter multitudinem doloris 7 tristitiæ . **N**otandum q̄ canities boetij fuit intempestiua . **E**ugitio dicit . Intempestiuū est quod est incongruum . inconueniens in utile vel sine tempore . Unde intempestiuū dicitur illud quod non habz idoneum tempus vel quod non est conueniens pro tempore . Et quia boetius iuuenis erat ætate . 7 cum senuerat ex aduersitate iam canities ei⁹ fuit intempestiua . **N**ota q̄ in iuuenibus cutis est densa propter multitudinem sanguinis ex quo sanguine generatur caro . Sed quia sanguis diminuitur in senibus . diminuitur etiam caro in eis . ideo cutis senum est laxa . **N**otandum circa hoc vocabulum effeto . q̄ ipm tractum est a mulieribus pregnantibus : quæ cum pepererint dicuntur effæta id est fetu euacuata . **U**n dicit **E**ugitio q̄ factus est natus mulieris adhuc in utero existens . 7 dicitur a foueo eo q̄ ibi foueatur . Unde factus a . um . id est plenus a . um . Unde effetus id est debilis . quasi sine forti tudine virium vel viribus euacuatus . Unde fetosus a . um . id est plenus foetu . **U**n dicit **Plalmista** . **P**ues eorum fetosæ id est plenæ foetu . Et senes possunt dici effeti quasi extra foetuz positi . quia senectus non est apta ad generandum foetum .

Hic boetius de plangit statim suuz ex parte durationis vitæ miserabilis . Et primo p̄mittit quæ mors hominum sit felix quæ non . Et dicit sic . Illa mors hominum est felix quæ nec inserit id est non immitat se dulcibus annis id est temporibus prosperis euz delectat hominem viuere . **S**imiliter illa mors est felix quæ sæpe vocata venit mox

Mors hoīz felix q̄ senec dulcibz ānis
Inserit . 7 mestis sepe vocata venit
Eheu q̄s surda miseros auertitur aure
Et flentes oculos laudare seuā negat
Dū leuibz malefida boīs fortūa fauerz
Pene caput tristī merferat hora meuz
Nūc qz fallacē mutauit nubila vultū
Protrahit īngtas īmpia vita moras .

stis suple annis id est tristibus annis qz in ānis aduersitatis miseri consueuerūt vocare mortem . **T**unc oñdit quæ mors hominum sit crudelis

dicēs. Eheu q̄ surda aure. i. reclusa aure. sēna mors. i. crudelis. auertit. i. sp̄nit miserōs hoīes. ⁊ negat. i. nō vult claudere flentes oculos eorū. quasi dicat. crudelis mors est q̄ nō p̄mittit miserōs mori. ⁊ d̄t claudere flētes oculos. p̄ hoc inuēs q̄ in morte oculi hoīm claudūf. Et tūc boetius deplāgit. plōgatiōm sup̄ vitē dicēs. Dū fortuna malefida. i. p̄fida mihi faueret. i. arrideret. leuib. i. transitorijs bonis tristis hora sup̄ple mortis pene merferat. i. opprēserat meū caput. q̄si dicat. tpe p̄spitatis sp̄ accelearuit mors opprimere me. nūc at̄ qz fortuna nubila. i. aduersa mutauit fallacem vultum. i. impia. i. misera vita. p̄trahit. i. plōgat. moras sup̄ple viuendi. ingratas. i. odiosas mihi. qz p̄pter miseriam tēdebat ip̄m boetū viuere. ¶ Notādū q̄ licet fm̄ vulgares ⁊ fm̄ apparēciam hec sententiā de morte felici ⁊ crudeli videat̄ p̄a. tū fm̄ rei p̄tatem est falsa. qz mors etiam tpe p̄spitatis p̄t esse bona. Nam fm̄ Senec. optimū est mori cum delectat viuere. ⁊ tpe aduersitatis p̄t mors esse mala. qz aduersitas sepe inducit desparitiōem. Boetius at̄ rep̄ntādo statū miseri hoīs hanc snām ponit tanq̄ verā. ¶ Notādum q̄ mors vel p̄patur ad vitam p̄ntem vel futuram. Primo mō illa vita d̄t felix q̄ fugit prem̄ p̄spitatis ⁊ accelearat tpe aduersitatis. Si at̄ p̄patur mors ad vitā futuram tūc ip̄a p̄t dici bōa ⁊ mala tpe prospitatis ⁊ et̄ aduersitatis. qz si mors ducit ad glām d̄t bōa. si ad peām d̄t mala. ¶ Notādum fm̄ Remigiū est falsa. heu aliq̄n est monasillabum. aliq̄n dissillabū. sicut metri necitas requirit. ¶ In in p̄posito est dissillabuz dicēdo. eheu q̄ surda miserōs auertit aure ¶ Notādū q̄ hoc p̄bū auertor q̄nqz est passiuū p̄structū cū ablatiuo mediante p̄pōne. vt dicendo auertor a te. ⁊ est idem qd̄ remoueor. aliq̄n est p̄būm deponēs p̄structum cū accō. vt dicēdo auertor te. ⁊ tūc idem est qd̄ sp̄no te. ⁊ sic accipitur in p̄posito. cum mors auertit. i. sp̄nit miserōs ¶ In. In vi passiuū notat auertor remoueri. Si sit deponēs auertor sp̄nere signat. ¶ Notādum boetius appellat fortunā in alefidam quia ē deceptiua. ¶ In Seneca Reminē aduersa fortuna imminuit nisi quē scda decipit. Et alibi Seneca Fortuna nemini fidem seruat nulli semel obesse p̄tenta est. quem nimīū fouit hūc stultum facit. Nota fortune bona dicuntur leuia quia transitoria. Non em̄ perdurant circa homiēm fm̄ Sauecam. Illud non est tuum quod fortuna fecit esse tuum. P̄ponum em̄ quod dare potuit. potuit ⁊ auferre. ¶ Notandum q̄ Boetius appellat fortunam nubilam. id est obscuram siue cecam depingebatur em̄ antiquitus fortuna ceca. qz ex impulsu accedit ⁊ recedit. vel qz cecum reddit homiēm. extollēdo eum in p̄spis ⁊ deprimēdo in aduersis. ¶ Notādū q̄ boetius d̄t fortunā olim circa se mutasse fallacē vultū. qz fortuna olim depigebat̄ duplici facie. anteriori alba. posteriori at̄ p̄te nigra. p̄ albā designat̄ p̄spitas. p̄ nigrā aduersitas. mutauit ḡ fortuna circa boetū fallacem vultū p̄spitatis. postea oñdit ei vultū aduersitatis.

Sequitur textus

Quid me felicē toties iactastis amici

Hic Boeti⁹ deplan
git statū miserāe suæ ⁊

postrophando contra a /
micos dicens. **Q**uamici

mei. quid. i. ppter quid iacraftis. id est iacrando dixistis me toriens fœli
cem. frustra ei hoc dixistis qz fœlicitas mea non erat stabilis. quod pz ex
hoc qz ego cecidi z iste q̄ cecidit de prosperitate in aduersitatem non erat
in stabili gradu p̄speritatis. ¶ **N**otandū duplex est fœlicitas. politica
quæ p̄sistit in bonis exterioribz. z talis non ē stabilis sicuti nec bona ex
teriora. Alia ē fœlicitas speculatiua quæ p̄sistit in actu sapiæ. s. in specu
latione substantiarz sepataz. z talis fœlicitas ē stabilis z immutabil' cū
sit bonū optimum pulcherrimū delectabilissimū. ex p̄mo **E**thicoz

¶ **S**equitur prosa prima primi libri

¶ **H**ic incipit prosa prima huius primi. in qua **B**oetius introducit
philosophiam super suam miseriam consolātem. ¶ **U**bi nota q̄ boe
tius dolens z ipsa philosophia ipsum solans non sunt aliud nisi ani
mus dolens ex oppressione sensualitatis. z ratio solans ex vigore sapi
entia. ¶ **E**t diuiditur. **P**rimo ostendit boetius quomodo philosophia sibi

ap̄paruit. **S**ecundo quid
circa ipsum egerit. secun
da ibi. **Q**uæ vbi poeticas
musas. **P**rimo descri
bit a p̄partitionem philoso
phia: quo ad tempus et
ad locum. ¶ **E**t describit
eius dispositionem quo
ad vultum. quo ad aspe
ctum: quo ad colorem et
vigorem z quo ad atatez

¶ **S**ecundo describit
philosophiam quantum
ad habitum exteriorē.

¶ **T**ercio quo ad orna
mēta et in signia que ma
nibus gestabat. secunda
ibi. vestes erāt. tertia ibi.
et dextera q̄dem. ¶ **D**icit p̄
mo. duz ego boetius hæc
q̄ supra in metro dixi. ra
citus mecum reputarem
id est cogitarem. z q̄rimo
niam lachrymabilem. id
est. puocantem ad lachry
mas. designarem. i. descri
berem officio stili. **E**lisa
est mihi mulier astitisse
supra verticem id ē supra

¶ **P**rosa prima primi libri

Acdū mecū tacit' ipse
reputarē. q̄rimoniā q̄sla
chrymabile stili officio
desigrē. astitisse mihi su
pra p̄tice visa ē mulier. reuerēdi ad
modū vult' oclis ardētibz. z ultra
cōem hoim valētiā p̄spicacibz. colo
re. viuīdo atqz iet̄hausti vigorz. q̄s/
uis ita cui plena foret. vt nullo mō
nrē crederet etat'. statura discretio
nis ambigue: **N**ā nunc quidem ad
cōem sese hoim mensurā cobibebat
Nunc vero pulsare celū summi p̄tri
cis cacumīne videbat'. **Q**ue cū ca
put altri' extulisset ipsum etiā celuz

nifestissima in natura. ex secundo metaphi.

¶ **Hic** Boetius describit phiam quatuor ad habitum exteriorē. **N**ō quantum ad materiā vestium. 2° quantum ad picturā vestium. 3° quantum ad violentiā vestibus illatā. 4° legantur partes simul. **D**icit primo.

Vestes phia erant perfecte tenuissimis. i. subtilissimis filis. et erant ex subtili artificio et ex materia indissolubili quas vestes ipsa texerat proprijs manibus. uti pro sicut. ego cognoui eadē philosophia prodente id est revelante mihi in tertia prosa huius primi. quarum supple vestium. speciem id est pulchritudinem. quedam caligo id est obscura ignorantia neglectae vetustatis. i. negligentiae veterum. obdixerat id est offuscaverat. veluti solet supple obducere caligo. fumosas imagines id est stantes in

fumo. **T**unc ostendit quid fuerit depictum in vestibus eius: dicens. **I**n extremo margine id est in inferiori parte harum vestium legebatur intertextum. **P**. i. practica in supremo supple margine. i. in superiori parte vestium erat intertextum. **T**. i. theorica quod interpretatur speculativa. et inter utrasque litteras **P**. et **T**. erant quidam gradus insigniti. id est impressi ad modum scalarum quibus a gradibus ascendebatur ab inferiori linea ad superiorem. **T**unc tangit violentiam vestibus illatam dicens. **Q**uidam vestem absciderant. i. laeceraverant manus quorundam hominum violentorum supple facientium violentiam et unusquisque abstulerat particulas a veste quas poterat auferre. **¶** **N**otandum quod per vestes phia intelliguntur partes essentiales et artes liberales. **S**icut enim corpus vestibus ornatur. sic phia suis partibus decoratur. **P**er fila autem subtilissima intelliguntur precepta phicalia sive proprie phicales. **S**icut enim unum filum in vestibus ordiatur circa aliud. sic per positio iuxta aliam que propositiones dicuntur subtilissima. quia per eas homo subtilia investigat. **D**icuntur et huiusmodi precepta subtili artificio

Vestes erant tenuissimis filis. subtili artificio indissolubili materia perfecte. quas uti post eadem prodente cognovi. suis manibus texerat. **Q**uas speciem veluti fumosas imagines solet caligo quodam neglecte vetustatis obduxerat. **H**ic in extremo margine **P**. grecum. in supremo vero. **T**. legebat intertextum. **A**tque inter utrasque lineas in scalarum modum gradus quidam insigniti videbantur. quibus ab inferiore ad superius elementum esset ascensus. **Q**uidam tamen vestem violentorum quorundam sciderant manus. et particulas quas quisque poterat abstulerant

rōne ornatus yboꝝ ⁊ sententiarum que in eis inueniuntur ⁊ sunt ex ma-
 teria indissolubili quia licet a quibusdam male exprimantur tamen in
 seipſis habent veritatem indissolubilem. ¶ **N**otandum ꝑ manus philo-
 sophie ꝑ quas vestes texuerat intelligitur philosophi q̄ precepta
 physicalia conscripserūt. ⁊ dicitur rōnabiliter manus philosophie quia
 nisi fuissent instructi ꝑceptis philosophicis ea exprimere minime valu-
 issent. ¶ **N**otandum q̄ vestes philosophie dicitur fuisse obducta quadam
 caligine quia tempore Boetij artes ad tantam negligentiam deuenerāt
 quia pauci eas curabant. sed Boetius eas transtulit ⁊ expoſuit siue cō-
 mentatus est. ¶ **N**el ideo vestes philosophie fuerūt fumose quia ab anti-
 quis obscure fuit tradita phia. ab Empedocle poetice. a Platone enig-
 matice. ab Aristotele sub yborum obscuritate. ¶ **N**otandum quia due sūt
 partes principales phie. scz practica ⁊ theorica. ideo in veste phie erant
 due lrē interte. scz ꝑ ⁊ t. ¶ **A**utem erat in inferiori ꝑte vestis. ⁊ **T** in supe-
 riori ꝑ quod innuitur q̄ practica philosophia est inferior speculatiua or-
 dine dignitatis. Per gradus autem medios qui erant inter vtrasq̄ lrās
 intelliguntur scientie eloquentie que sunt grammatica logica rhetorica.
 ¶ **N**otandum q̄ dicitur ascensum fuisse ꝑ gradus a practica ad speculatiua
 ꝑ hoc innuitur q̄ homo ꝑmo debet esse sufficienter instructus in practi-
 cis. vt post ascendere valeat contemplatiuis. ¶ **N**otandum quid sit scin-
 dere vestes phie. ¶ **A**lli tantum dicuntur vestes scindere philosophie qui
 putant habentes vnam scientiam se esse perfectos philosophos sine a-
 lijs. ¶ **S**i autē aliqui sciant vnam artem sine alia dummodo se agnoscant
 non esse pfectos philosophos. tales non scindunt vestes phie. vel illi scin-
 dunt vestes philosophie qui per extortas expositiones trahūt veras ꝑ-
 positiones ad suas falsas opiniones :

**Et dextra quidem eius libellos . scep-
 trum vero sinistra gerebat :**

¶ **H**ic Boetius de-
 scribit phiām quātam
 ad insignia ⁊ ornamen-
 ta que māibꝫ gestabat.

dicens. ¶ **E**t dextra manus philosophie gestabat libellos. sinistra vero ge-
 stabat id est portabat sceptrum id est virgam regalem. ¶ **N**otan-
 dum q̄ omnis cura ⁊ intentio viri sapientis versatur vel circa contem-
 plationem sapientie que designatur per libellos. vel circa regimen rei/
 publice quod designatur per sceptrꝫ. ⁊ qz contemplatio sapie potior ē q̄ regi-
 me reipublice. id phia dicitur in dextra hēre libellos. ⁊ sinistra ꝑo sceptrꝫ.

**Que vbi poeticas musas vidit. nrō as-
 sistētes thoro stetitqꝫ meis yba dictā-
 tes. ⁊ muta paulisp. actoruis inflāma-
 ta lūibus. ¶ Quis inqt̄ has sceicas
 meretriculas ad hūc egrum ꝑmīsit ac**

¶ **P**ostq̄ Boeti-
 tius ostendit quomo-
 do philosophia sibi ap-
 panit. ¶ **H**ic ostendit q̄
 circa ipsum egerit.
 ¶ **E**t ꝑmo ostendit

quō musas poeticas fu-
 gavit. secundo ostendit
 quomō ipse de hoc ob-
 stupuit terciō quō phia
 sibi appinquās status
 eius deplanxit. scda ibi
 at ego. terciā ibi. tū illa.
Dicit primo. Quae sup
 ple phia. vbi pro postq̄
 vidit poeticas musas as-
 sistentes nostro choro. i.
 lecto. qz **H**oetiū tāq̄
 eger in lecto decubuit. z
 cū vidit musas dictātes
 carmina meis fletib. ip-
 sa philosophia paulisp̄
 id est aliquantulum cō-
 mota z inflammata. id
 ē incensa. totius lumini-
 bus. id est crudelibus.
 vel terribilibus oca /
 lis inquit. quis pmisit
 has meretriculas sceni-
 cas. id est ymbrosas ac-
 cedere ad hunc egrum.
 quae dolores eius non
 modo. id est non tan-
 tum non fouerent. id est
 sanarent. nullis reme-
 dijs id est medicamen-
 tis. verum pro sed. a-
 lerent supple dolores eius dulcib. venenis **H**ae sunt enim musae quae in
 fructuosis spinis affectuū id est passionū. necāt. i. suffocāt. vberem id est
 fertilem segetem rōnis. fructib. i. in fructib. suis z mētes hoim assuefa-
 ciūt morbo nō liberāt. **T**ūc alloq̄tur musas dicēs **Q**uamuis si vix blan-
 dicia detraxissent nobis quae id est aliquē virum pphanum id est illatū
 vti. p tāq̄. solitum id est similem vulgo **Q**ui putarem id ferēdum id est pa-
 tiendum minus moleste. q̄ppe in hoc nihil lederēt nostrae ope id est nrae
 sequitates sed vos alexistis nobis hūc homiēm enutritum studijs id ē
 scientijs eleaticis id est aristotileticis atqz archademicis. i. platoncis.
Tunc fugat eas dicēs. **S**ed abite id est recedite vos syrenes dulces vs-
 qz in exitium. i. in mortem relinquite eum curādum meis musis. i. doctri-
 nis salutaris **T**ūc iste chorus id ē turba musarum. increpitus. i. redar-
 gutus mestior. i. tristior exis vultum suum deiecit. i. inclinavit humi. i.
 terrae z rubore p̄fessa verecūdiam tristis excessit. i. exiit. lumen. i. domū
 in qua decubuit **D**oetiū **C** **N**otādum q̄ deo musae poeice dice

bantur assistere thoro Boetij. qz boetius studuit metricē dolorē suum
scribere. Item phia dicitur paulisper mota p qd inuitur q ira immodera
ta nō debet cadere in viz sapientem qz p̄tus p̄sistit in moderatiōe passio
num. **¶** Nō licet irasci sit hōi naturale. tñ irasci qñ opz z quātū opz est ho
minis p̄uosi z sapientis. vñ Seneca Quid crudelius ira. Similiter i
de p̄tibus cardinalibz. **¶** Esto tardus ad iram. Item interrogatio quā
doqz fit causa ignorantia alicuius. aliqui vt ex respōsione facta aliquid
probetur. qñqz fit p̄pter increpationē faciendam z hoc vltimo mō phi
losophia interrogat dicens. Quis has scenicas meretriculas zc. **¶** Nota
dum q musa poetica dicitur meretricula. Sicut em meretrix allicit ho
miem delectādo nihil vtilitatis sibi p̄ferendo z p̄miset se cuiuslibet nō ex
amore sed spe lucri. ita poetar nō scribūt amore scientia sed vt aliquid
laudis vel premij p̄sequantur. z delectāt rōne metri modicū vtilitatis p̄fe
rēdo sed diuersas passiones inducendo. Appellat āe phia musas meretri
culas scenicas. qz carmina poetica in scena p̄lueuerūt p̄nūciari. Vbi no
ta q scena dicebatur locus vmbrosus in theatro vbi abscondebatur p̄so
na p̄nūciātes carmina tragica vel comica vñ scena interpretatur vmbra
tio vel vmbra. **¶** Vel ideo musa poetica dicitur scenica id est vmbra
tio qz sunt vmbra scientia nō vera scientia cum obumbrēt mentes hoīz
Item metrica descriptio doloris nō sanat dolorem sed magis auget qz
p̄sideratio materia est puocatiua tristitia. vñ qsqz at cū diligentia p̄si
derat qd scribere vult. Item metrica descriptio dicitur esse dulce venenū qz
placet z nocet. rōne metri placet. sed p̄pter recordatiōem doloris nocet
Item affectus est vehemēs animi passio animū torquēs z vix iudiciū
rōnis impediēs. Et sunt quattuor affectus animi. gaudium dolor spes
z timor q dicitur infructuosae spinae. qz suffocāt legerem rōnis q est sciē
tia z p̄tus. Item licet de omni errore dolēdum sit. potius tñ de errore sa
pientis qz insipientis nam error sapientis alios exemplo corrūpit. error at
insipientis nō. qz ab insipiente nō trahitur exēplū. p̄pter qd dixit Salustius
omnia mala exempla a rebz bonis orta sunt. Ergo dicit phia magis ee
dolendum de errore Boetij q̄ alterius p̄phani. **¶** Item fm Uguitiōez
phanum id est templum. inde p̄phanus id est sacrilegus quasi procula
phano id est a templo. P̄phanū etiam dicitur quicqd nō est sacrum. vnde
oms laici z illitterati dicuntur p̄phani quasi p̄cul a phano sapientia. Itē
fm Uguitiōem opa ope est sedulitas in rebus agendis. opa at phie est
intentio vel labor ad aliquid phicum addiscendum. **¶** Item eleyes est ci
uitas graecia in qua studuit Aristoteles vñ studia sua dicuntur deatica.
Acha demia autem fuit ciuitas vel villa in qua studuit Plato. Unde
studia sua dicuntur achademica. Vtriusqz autem studijs Boetius fuit
enutritus. **¶** Item philosophia musas appellat syrenes. sicut em
syrenes dulcedine cantus attrahunt naues periclitando eas. sic musē
delectatione metri alliciunt homines vel mentes hominum. z rationem
aliquo affectu submergunt z obscurant. **¶** Item q vna phia con
uentum musarum expulit signatur q vnus sapiens sua p̄ture z sapientia
infinitos errores stultoꝝ extinguit.

¶ Sequitur prosa

b i

¶ **H**ic boetius ondit quō obstupuit de actu p̄hię dicēs. **¶** **A**t ego boetius cuius acies. i. visio mersa lachrymisca ligarat. i. obscurata fuerat vt nec possem dinoscere. i. inuestigare que nam. i. que esset hęc mulier. tam impiose auctoritatis. i. potentie. ego obstupui. i. miratus fui. et defixo. i. inclinato visu in terrā tacitus cepti expectare q̄dnam deinceps. i. q̄nr esset actura circa me. **¶** **N**otādum qz boetius doluit de amissione ne rez tpalium e' acies. i. rō z intellectus caligarat ita qz non potuit cognoscere p̄hiām. **¶** **N**ota qz licet boetius de actu p̄hię obstupuit. t̄m tacitus expectauit qd deinceps facere veller qz hoc inuens se esse talē qd cōlationem acciperet. **¶** **Q**ui em̄ refutant alios audire nec audita rōne acq̄escunt. tales sibi p̄s obstaculum p̄olationis faciunt.

¶ **H**ic boetius ondit quō p̄hia sibi a p̄ropi quans statum eius deplanxit dicēs. **¶** **T**um il la p̄hia accedens p̄p̄i cōsedit in extrema prelectuli. i. cordis mei. et intuens meuz vultum grauem. i. quatum luctu atqz delectum. i. inclinātū. in humū. i. in terram. in cerore. i. tristitia p̄questa ē his p̄sibz seq̄n t̄bz de p̄urbatione n̄re mentis. **¶** **N**ota qz p̄hia d̄z sedisse in extrema prelectuli. i. cordis boetij. **¶** **N**ā cum eēt in tristitia z doleret p̄pter amissionē rez tpalium paz vel nihil sapię habebat. qz tota cura e' erat circa terrę na amissa. **¶** **I**deo d̄z habuisse vultū in cerore z delectum in humū.

¶ **A**t ego e' acies lachrymis mersa caligarat. nec dinoscere possem q̄nā hec eēt mulier tā impiose auctoritatis: obstupui. visu qz in terrā defixo q̄dnā deinceps eēt actura expectare tacit' cepi.

¶ **N**otādum qz boetius doluit de amissione ne rez tpalium e' acies. i. rō z intellectus caligarat ita qz non potuit cognoscere p̄hiām. **¶** **N**ota qz licet boetius de actu p̄hię obstupuit. t̄m tacitus expectauit qd deinceps facere veller qz hoc inuens se esse talē qd cōlationem acciperet. **¶** **Q**ui em̄ refutant alios audire nec audita rōne acq̄escunt. tales sibi p̄s obstaculum p̄olationis faciunt.

¶ **T**um illa p̄pius accedēs in extrema lectuli mei p̄te p̄sedit. meumqz intuens vultum. luctu q̄nem. atqz humū meoroze deiectuz. his versibz de n̄re mentis p̄urbatione p̄questa est

¶ **M**etz secundum primi libri.

¶ **H**ic incipit metrū secundū hui' primi qd vocat̄ metz dactylicuz a pede p̄gnante. **¶** **A**t d̄z tetrametz a numero pedū. a tetra quod ē q̄tuor. qz quatuor pedes p̄tinet. z d̄z hypcatalectici p̄pter syllam abundantem post duos pedes in medio p̄sus. **¶** **V**erbi gratia. **¶** **P**rimus pes est heu q̄. secundus p̄cipi. **¶** **S**ed syllaba ti.

¶ **D**eu q̄s p̄cipiti mersa pfundo: **¶** **M**ēs hebet z p̄pa luce relicta **¶** **T**endit in externas tre tenebras **¶** **T**errenis quotiens flatibus acta **¶** **A**rescit in immensum noxia cura.

¶ **V**erbi gratia. **¶** **P**rimus pes est heu q̄. secundus p̄cipi. **¶** **S**ed syllaba ti.

huius nomis p̄cipiti sup̄abundat. tercius pes est mersa pro. q̄rt̄o fundo
 similit̄er est in alijs. In hoc ergo metro p̄bia deplāgit statū Boetij̄ dolē
 do de p̄turbatione suę mentis. Et facit duo. p̄mo v̄l̄ p̄bia deplāgit per
 turbatiōem mentis hoim. sc̄do specialiter p̄uertit̄ planctum suum super
 boetium̄ ibi. hic quondam. **P̄mo** d̄r. **H**eu q̄. i. quātum mens hoim
 habet. i. obscuratur mersa p̄cipiti p̄ fundo. i. cura rez t̄paliū q̄ p̄cipi/
 tat hoim. z talis mēs relicta p̄p̄ia luce. i. p̄templatiōe tendit. i. laborat
 ire in tenebras externas. i. in ignorātiās exteriores. **H**oc at̄ p̄tingit̄ hōi
 quotiēs sup̄ple mēs acta. i. agitata terrenis flatib̄. i. p̄spiratib̄ vel euen
 tib̄ cura. i. sollicitudo rez t̄paliū noxia. i. nociua crescit in immensum
 id est supra modū. ¶ **N**ota q̄ in nobis est duplex p̄tus. rōnalis z sen
 sualis. sensus at̄ semp̄ aduersatur rōni. q̄z caro p̄cupiscit̄ aduersus sp̄m.
 z sp̄s aduersus carnem cū at̄ sensualitas vincat rōnem tunc hō ē in ma
 lo statu regim̄is z efficit̄ bestialis. **U**n̄ Albertus sup̄ tercio de aia d̄r.
Turpe est nobis abijcere regimē superioris z inducere regimē inferioris
 p̄tur̄ q̄d nobis commune est cum bestijs. **I**ō scribit̄. iij. **A**phicoz in an
 tiqua trāslatiōe. valde conādum z laborādum est nobis vt̄ p̄tus nostra
 p̄cupiscibilis subiecta sit rōni. Quēadmodum em̄ pueri puerse viuunt
 si nō a suis pedagogis fuerint coacti ad recte viuendum. sic appetit̄ sen
 sualis ducit nos ad insolētiām nisi regl̄a rōnis fuerit coarctatus. plures
 at̄ hoies sequūt̄ur sensualitatē q̄z rōnem in sudātes bōis exteriorib̄ z de
 lectatiōib̄ sensualib̄ p̄ que impediūt̄ur in speculatiōe z p̄gnitiōe summi
 boui. **I**ō p̄bia hoc deplāgens d̄r in metro. **H**eu q̄ p̄cipiti. ¶ **I**tem
 cum anima ingerit̄ se curis rez t̄paliū. p̄funde p̄cipitat̄ z hebet. q̄z p̄gnē
 tione rez sui creatoris destituit̄ur. z destituta cadit̄ in tenebras externas
 id est in ignorātiās exteriores. ¶ **U**bi nota q̄ duplex est ignorātia. q̄dā
 naturalis que est in iuuētib̄ z decrepitis. z vocatur ignorātia interna. q̄z
 ex naturali defectu p̄tingit̄. **A**lia est ignorātia que causatur ex negligē
 tia hois q̄n sollicitatur circa exteriora z talis d̄r externa q̄z est extra natu
 ram. de qua d̄r q̄ oim̄s hoies naturalr̄ sc̄ire desiderāt. **P**rima ignorātia
 cū sit naturalis nō est viciosa. q̄z turpes a natura nēo increpat necq̄ bonos
 laudat. **S**c̄da est viciosa cū sit p̄ hois negligētiā de q̄ loq̄tur boetī sc̄do
 huius p̄sa. v. **C**eteris at̄anteb̄ sese ignorare natura est hoib̄ p̄o vicio ve
 nit. ¶ **I**te d̄r noxia cura. **U**n̄ Seneca in puerbijs **M**agna p̄re p̄tur/
 batiōis sibi dedit q̄ exteriorib̄ se iniecit. **I**tem rō z intellectus dicūt̄ lux
 homis. q̄z illumināt̄ hoim̄ ad p̄gnitiōem creaturę z creatoris. dicunt̄ur
 autem p̄p̄ia lux hois q̄z solum genus hoim̄ viuūt̄ arte z rōne ex p̄ophe
 mio metaphisices.

Hic quōdam celoliber apto.

Suetus in ethereos ire meatus.

Aeruebat rosei lumina solis.

¶ **Hic** p̄bia sep̄cia
 liter p̄uertit̄ se ad d̄plā
 gēdū boetiū z p̄mo oñ
 dit quāta p̄templatiō
 ne Boetius quondam
 v̄iguit. **S**c̄do osten
 b ij

dicit quod destitutus a tali
contemplatione soluz de
frentis cogitabat ibi. Nūc
iacet efferto. Primo phia
commendat Boetius ab
astronomia. secundo a na
turali phia. tercio a me
taphisica. secūda ibi. qui

etiā causas. tercia ibi. q̄s voluat stabilem. Primo d̄t boetius quondā li
ber. i. solutus a cura rexp̄taliū celo sibi āpro p̄ cognitionem suetus fu
it ire per rōnem in ethereos meatus. i. in motus corpm̄ celestium. ⁊ ipse
cernebat. i. speculabat lumina. i. radios rosei solis. visibat. i. cū desiderio
videbat. sidera. i. stellationes. gelide. i. frigidę lune. Et ipse boeti⁹ victor
ignorantie hēbat oēm stellam p̄phenam numeris. i. certis p̄putationi/
bo. q̄cūq; stella erratica exercet. i. opat. vagos. i. varios recursus. nunc p̄
grediendo. nūc regrediendo. stella inq; flexa. i. mota. p̄ varios orbes. i. cir
culos. ¶ Nota q̄ aio liberato a curis exteriorib; p̄cessum est p̄hāri. ideo
quodam artes dñr̄ liberales qz filij liberoꝝ. i. nobilium q̄ erant liberati a
curis r̄p̄alib; talib; artib; vacabant. ideo d̄t phia q̄ boetius quondam li
ber. 2c. ¶ Nota q̄ d̄t celo aperto licet hō planetas coeli cor̄p̄aliter non
attingat tñ speculatione p̄phendit. hoc pulchre tangit. ¶ Ermegistus di
cens. Magnū miraculum est homo. ⁊ al' honorādum. hic anima intelle
ctiua in naturā dei transit qua si ipse deus sit. hic per naturā aīę dijs ē cō
iunctus. hic demonū genus nouit. terram colit. elementis omiscetur. a/
cumine mentis in maris p̄funda dñd̄t. celum qd̄ videtur altissimum aī
sagacitate metitur. intentionem aī eius nulla aeris caligo p̄fundit. ¶ Nec
terre densitas eius opationem impedit. non aque p̄funditas aspectū ei⁹
occumbit. ¶ Nota q̄ sol in ortu suo apparet roseus p̄pter vapores int/
positos inter visum n̄m ⁊ solem. nā album visum p̄ fumum apparet ru
beum. Etiā licet in meridie vapores sint interpositi. non tñ apparet tūc
roseus eo q̄ illi vapores non sunt grossi s; subtiliati calore solis. ¶ Nota
phia d̄t lunam esse gelidā qd̄ non est intelligendum formalr. qz prime q̄
licates q̄ sunt calidum frigidū humidum siccū non hñt locum in cor̄p̄ib;
coelestib; cum non recipiant pegrinas imp̄ssiones. sed d̄t luna gelida vir
tualiter vel effectiue. qz frigus ⁊ es humores efficit in inferioribus p̄pter
quod noctes quib; luna p̄est sunt gelidiores ⁊ humidiores dieb;. ¶ No
ta q̄ planetę dñr̄ hñt vagos recursus. qz mouent̄ duplici motu scz primi
mobilis ab oriente in occidentem. ⁊ p̄prio motu ab occidente in orientem.
vel ideo qz qñq; apparent nobis stationarij. qñq; retrogradi. qñq; pro
pinq̄. qñq; aliquid remoti. ¶ Nota q̄ stella erratica d̄t flexa. i. mo
ta p̄ varios orbes circuloꝝ scz deferentis ⁊ epicycli. rōne quoꝝ circuloꝝ
nunc dñr̄ p̄gressiui. nunc retrogradi. nunc stationarij. vt dictum est. ⁊ h̄
videri in rhetorica planetaꝝ vel astronomia.

¶ Hic commendat eum ex parte naturalis phie dicens. ¶ Quinetiā p̄ certo
Boetius solutus fuit rimari. i. inquirere causas. vnde. i. p̄pter quas cau

Visibat gelide sidera lune.

Et q̄cūq; vagos stella recursus

Exercet. varios flexa per orbes

Propensam numeris victor hēbat

fas sonora flāma .i. sonoroſi v̄t̄i. ſollicit̄e. i. p̄turb̄et. equora. i. planiciem ponti. i. maris. quaſi diceret Boetius ſciuit cās gn̄ationis v̄t̄oz q̄ com mouēt ip̄m mare. ¶ **N**ota q̄ ex libro meth̄eoroz p̄t̄z q̄ v̄t̄us gn̄atur ex vapore calido ⁊ ſicco eleuato p̄ calore ſolis q̄ pueniēs ad locū nubium:

Quinectiā cauſas v̄n̄ ſonora.

Flamina ſollicitāt equora ponti

⁊ q̄z aqua faciliter eſt diuiſibilis de facili cedit ⁊ reuerberatur p̄ ventos. ¶ **N**el aliter p̄t̄ intelligi Antiqui em̄ dixerūt q̄ iō v̄t̄i turbāt mare q̄z i ip̄ ſo mari gn̄antur venti q̄ nō exeūt ſed faciūt fluxum maris. licet hęc op̄io nō ſit ſ̄a q̄z mare fluit ⁊ refluit t̄pe determināto ſic̄ bis in die naturali. venti at̄ gn̄antur t̄pe indetermināto.

Quis voluat ſtabilem ſp̄s orbē.

Nel cur heſpias ſidus in v̄ndas.

Caſuz rutulo ſurgat ab ortu

Quis veris placitas temp̄t horas

Ut terrā roſeis floribz ornet

Quis dedit vt pl̄o fertilis āno

Autumnus ḡuidis inſuat v̄uis.

Rimari ſolitus. atqz latentis

Nature varias reddere cauſas

¶ **H**ic p̄bia p̄medat Boetū a metaphica. ⁊ iterato a naſali p̄bia dices: Boetius etiam ſolitus fuit rimari. q̄s ſp̄s. i. intelligētia voluat motu diurno ſtabilem orbem firmamēt: vel et̄z cur ſidus ſolis l̄ aliud h̄ns ortū ⁊ occaſum caſuz in heſpias v̄ndas. i. in aquas maris occidentalis ſurgat. id eſt it̄ez oriatur ab ortu rutulo. i. ab oriente ſpl̄dido quaſi diceret. Boetius ſolitus erat inquirere cur ſtelle quę

in occidēte vidētur occidere it̄ez reſurgāt in oriente. et̄z erat ſolitus rimari q̄s temp̄t placitas horas veris. i. t̄pis ſ̄nalis vt ornet terram roſeis floribz. q̄s dedit. i. ordiāuit vt autumnus fertilis āno pl̄o. i. fecūdo inſuat. i. inſuētā faciat ḡuidis v̄uis. i. botris replet̄. et̄z erat ſolitus reddere. i. aſſignare varias cās latentis nature. i. rez naſaliū. ¶ **N**ota omne q̄d mouet ab alio mouet. ex vij. p̄hicoz. ḡ cœlū ab alio mouet. ¶ **M**ouet at̄ cœlū duplici motore. p̄ p̄mentatore xij. met̄ aphice. ab vno p̄iuncto ⁊ appropriato q̄ vocat̄ intelligentia a quo mouet effectiue ab alio motore ſep̄ato q̄ eſt de⁹ a quo mouet in rōne finis. ¶ **T**em d̄r orbem cœleſtem eſſe ſtabilem licet em̄ moueat ⁊ mutet locū ſm̄ p̄tes nō t̄m ſm̄ totū. ⁊ quātū ad hoc d̄r eſſe ſtabilis id eſt immobilis. ¶ **P**̄t̄e cauſa quare ſtelle q̄ occidūt it̄ez oriātur nō eſt alia niſi motus circularis p̄mi mobilis q̄ ſecum rapit om̄s ſtellas tam fixas q̄ erraticas. ¶ **T**em heſperus eſt ſtella q̄ de veſpe ſequet̄ ſolem occidētem: a qua ſtella mare occidētale d̄r heſperium mare

eo q̄ solet heſperus ibi ſe mergant non q̄ ita ſit ſed q̄ vulgares ſic opinā
tur. cum ei ſtelle occident p̄pter impōnem maris inter viſum z ſtellas. vi
dent ſtelle mergi in mare ¶ **T**ercē tps vernale d̄r placitū q̄ eſt p̄ueniens
vite hoīs. **E**ſt em̄ tps v̄ris calidū z humidū in quibz p̄ſiſtit vita ex li. de
mor. z vi. **E**t ideo illo tpe p̄ducunt flores. nam materia floz ē humidū
aqueum ſubtile h̄i coctum a calido aereo. q̄ igitur in vere d̄na f̄ caliduz
aereum z humidū aqueum ſubtile q̄d p̄a r̄ua indiget digeſtione. iō in ve/
re cuius calor t̄patis eſt flores p̄ducunt ¶ **T**ercē vitis multū abundat
de humido aqueo z groſſo cuius ſignuz eſt q̄ tpe puratio nis diſtillat ab
eis quaſi humidū lachrymabile. talem at̄ humidū groſſum multum reſi
ſtit digeſtioni. iō vuz ad maturitatē tarde p̄ueniunt. ſ. tpe autūni ¶ **T**ercē
Boetius p̄ſuevit reddere cās latentes rez naſalium q̄d fuit iudiciū foeli
citatis. Nam ſm̄ **V**irgiliū. **F**elix qui potuit rez cognoſcere cauſas

Hic ondit p̄bia quō
boeti? deſtitutus fuit
p̄dicta ſpeculatione:
cum de terrenis cogita
bat dicens. nunc id eſt
tpe doloris. **B**oetius
iacet. ſ. p̄ſtratus eſt. ef/
fecto. ſ. euacuato lumine id eſt ſpeculatione mentis. z ipſe p̄ſſus colla.
id eſt ſcōm colla grauidis catenis paſſionum que mentem grauant ge/
rensq̄z decliū vultum id eſt inclinatum pondere amiſſionis rerū tem/
poralium. heu cogitur cernere ſtolidam terram id eſt bona terrena/que
homines ſtolidos efficiunt ¶ **N**ota catena eſt ferreum inſtrumentum
quo aliq̄d contra ſuam naturā detinet. **Q**uatuor at̄ affectus qui ſunt:
gaudium ſpes timor z dolor. ſimilitudinarie dicuntur catene. q̄ animuz
hoīs detinent z p̄ra ſuam naturā z rōnem ad illicita trahunt nam rō ſp̄
deprecat̄ ad optima. ex primo **E**thi. **E**t p̄trea boetius in fine huius
primi hortatur ad fugam paſſionū. ibi. tu q̄z ſi vis ¶ **N**ota non eſt
eſtimandum q̄ **B**oetius ſic eſſet ita euacuatus lumine mentis ſicut lit/
tera ſonat. q̄ alias fuiſſet inſufficiens pro compōne huīus libri. ſed p̄bia
loquitur hoc p̄paſſiuz. **I**lle enim eſt lumine mentis ſtultus q̄ inclinā ſe
ad terrena diligendo ipſa. z non eleuando intellectū ſuum ad ſpecula bi/
lia qualis n̄ fuit boe. **U**nde d̄t **A**ug? **T**ales ſunt hoies qualia ſunt ea q̄
diligunt. q̄z dilectio tranſmutat diligentē in ſimilitudine rei quā diligit
Hec **B**arquardus

¶ **S**equitur proſa ſecunda primi libri.

Hic incipit ſcōda p̄ſa
huius primi in q̄ p̄bia
inueſtigat morbz **B**o
etiū ex quibusdam ſig/
nis. **S**ecundo conſola
tur ipm̄ ne deſperet. ſcōda
ibi. quoz me non.

¶ **P**roſa ſecunda primi libri

Pro medicina inqt̄ tps eſt poti
us q̄z querele. **S.** **T**um vero

totis in me intenta luminib. **P.** Tu
ne ille es ait. qui nostro quondam lac
te nutritus. nostris educat⁹ alimētis
in virilis animi robur euaseras. **Atq̄**
talia ptuleramus arma que nisi prior
abiecisses. inuicta te firmitate tueren
tur **Agnoscis ne me. Quid taces. Pu
dore an stupore. siluisti mallē pudore
sed te vt video stupor oppressit**

¶ **Primo de phia**
Boeti ego possem ml
ta queri de pturbato
ne mētis tuę sed nūc po
tius medicinę tps ē q̄
querelę. vero p sed. tu s
.i. tūc mulier illa inten
ta me totꝝ luminib. .i. o/
culis ait. es tu ne ille q̄
quoddā tpe iuueturꝝ nu
tritus nostro lacte. .i. fa
cilibꝝ documētis in gra
te at pfecta educatus.
.i. nutritus nostris ali/
mētis. .i. doctrinis diffi
cilioꝝ. tu euaseras. .i.
pueneras. in robur .i.

in fortitudiēm virilis animi. at qui pro certo nos ptuleramus tibi arma
talia id est documēta q̄ nisi prior abiecisses p obliuioēm. ipsa tuerentur
te e inuicta firmitate. **Dicit phia.** agnoscis ne me. quid taces. siluisti ne
pudore .i. verecūdia. an stupore id est mentis alienatione ego mallē. .i.
magis yellem te siluisse pudore sed vt ego video stupor oppressit te. **No
ta q̄ phia** in deplangēdo **Boetium** nō facit lōgam moram ne **Boetius**
desper sup infirmitate sua q̄ dē phia magis esse tempus medicinę q̄ gre
le. **¶** **Item** boni medici est totis oculis diligenter respicere faciem infir
mi eo q̄ in facie magis apparēt signa p̄nōsticatiōis infirmitatis. iō phia
dē esse inuicta **Boetium** totis luminib. **¶** **Item** p arma phie intel
ligūtur p̄cepta phicalia que psuadent minime extolli in p̄p̄eris nec de
p̄ri in aduersis. **Portatur** em̄ nos philosophia ad magnanimita
tem. magnanimus autem est qui contra difformēs insultus fortunę y
nanimi mentis constantia militat. **De his** z similibus p̄ceptis phē
lofophicis **Boetius** oblitus fuit propter dolorem.

¶ **Nota** taciturnitas quandoq̄ pronenit ex pudore. quandoq̄
ex stupore. quando enim manifestatur alicui aliquid quod vellet celari
ipse efficitur verecundus. z oculi eius deprimuntur. facies eius rubet
z auertitur. z lingua eius in loquendo ligatur. **¶** **Nota** q̄ stupor
vno modo est abundans admiratio mentis. vt ibi papa stupor mundi.
alio modo est mentis alienatio. z sic accipitur in p̄posito z inducit tacit
urnitatem. ex quo em̄ motus lingue est sm conformitatem ad phantasiā
turbata phantasia sicut p̄tingit in alienatione mentis p̄peditur lingua
in loquēdo. ergo dē phia. pudore an stupore siluisti z qz taciturnitas p/
ueniēs ex stupore deterior est q̄ q̄ causatur ex pudore cū ipsa causetur ex
aliquo defectu interiori. iō dē phia mallē pudore siluisses. **¶** **Nota**
sm **Uguitiōnem** pudor est corpori sed pudicia est mentis. **Est** autem
pudor verecūdia ex aliquo casu innata nō auferens memoriā sed im/
pediēs linguam. stupor autē est casus memoriā auferēs z linguā impe/

diens. et peius est tacere stupore quam pudore. quia melius est memoria retinere
do non loqui quam loqui et memoria carere. ¶ Nota philosophia dicitur Boetium habu-
isse nutrimentum suo lacte. per nutrimentum lactis intelligitur triuim. scilicet gra-
matica. logica. et rhetorica. quibus iuuenes sunt seriatim informandi tanquam fa-
cilibus documentis sicut puer lacte nutrimento molli. et facilis digestionis
nutritur. Sed per hoc quod dicitur in uirilium animi robur euaseras scilicet ad scientiam ma-
themata. et cetera. quia tanquam per scientiam magis subtilem homo perfecte etatis efficitur
¶ Nota philosophia prouidit Boetio arma non corporalia sed spiritualia sicut sunt
virtutes intellectuales. quas enumerat Aristoteles. vi. Ethicorum. et sunt illa. intel-
lectus. sapientia. scientia. ars et prudentia. Et sunt virtutes cardinales quae sunt quatuor
tuorum. prudentia. iusticia. fortitudo. temperantia. Et dicitur cardinales quia quan-
dam principalitatem sibi vendicant. scilicet materia circa quam habent fieri. Illa ei
arma abiecit Boetius quando temporalibus adhaesit. appetitui sensitiuo annuens.
Et ab attentione coelestium sequestratus. Et de istis armis dicit apostolus. Abici-
te ergo opera tenebrarum et induimini arma lucis. et cetera.

¶ Hic philosophia solatur
Boetium ne desperet di-
cens. Cuius philosophia vi-
disset me non modo. id est non
tamen tacitum. sed proxi-
mum. id est totaliter linguam.
quod per et mutuum ipsa ad-
mouit. id est appositum.
pectori meo leniter ma-
num. et inquit. id est dixit. ni-
hil periculi est circa hunc
hominem ipse patitur lethar-
gum. id est morbum obli-
uionis. morbus inquit
eodem mentium illusarum
id est deceptarum. et ipse
praelis. id est modicum est
oblitus sui. sed facile
sui recordabitur. si quidem
pro certo. cognouerit
nos philosophiam an-

te id est prius quod ut ipse possit facere. tergamus lumina id est oculos
eius. caligantia nube. id est obscuritate. rerum mortalium id est tempo-
ralium. Hec dixit philosophia et veste sua contracta id est conuoluta. in
rugam siccauit oculos meos fletibus undantes id est humectantes.
¶ Nota quod tacitus est ille qui non loquitur. licet habeat potestatem
linguae ad loquendum. sed elinguis vel mutus dicitur ille qui non solum
non loquitur sed non habet potestatem linguae ad loquendum. et talis fuit
Boetius propter stuporem. id est mentis alienationem. ¶ Nota quod philosophia
innuens se esse bonam medicam solatur Boetium dicens. nihil periculi
est in homine isto. quia secundum Senecam in libro de clementia ad Heronem

¶ Cuius me non modo tacitum sed elin-
guum prius mutumque vidisset admouit
pectori meo leniter manum. ¶ Et ni-
hil inquit periculi est lethargum patitur
illusarum mentium morbum. Sui paulisper
oblitus est. recordabitur facile sui si quod
dem nos ante cognouerit. Quod ut pos-
sit. paulisper lumina eius mortalium re-
rum nube caligantia tergamus. ¶ Hec
dixit. oculosque meos fletibus undantes
contracta in rugam veste siccauit

Pali medici est despare ne curetur eger. **N**ota q̄ lethargia est infir-
 mitas causata ex oppressiōe cerebri cum obliuione z iugitur stinuo som-
 no. z sic lethargus est morbus inducēs obliuioem z somnum. **I**n lethar-
 gicus z est hō q̄ patit tlem morbu. **E**t d̄: a lethos qd̄ interpretat obliuio
 z lethos est fluuius infernalis. **B**oetius q̄ patiebat lethargum. i. morbu
 obliuiois. qz si p̄cepta phiē in memoria habuisset nūq̄ de amissiōe rez
 epalium doluisset. **T**em d̄ lethargum esse morbu illuſarum mentium.
 qa mēs illuſa est vbi rō est ligata ppter defectum phāſie sicut in frene-
 ticis vel ppter defectum mediē sicut in lethargicis. **N**otandum hō cō
 ponitur ex anima immortalī z corpe mortali. **S**ed qz boetius oblitus
 fuit bonoz animē iō dicit fuisse sui oblitus nō totaliter sed paulisp. quia
 adhuc curam habuit de bonis terrenis q̄ respiciūt corpus. **I**tem hō
 p̄ phiam hēt suū p̄ſus p̄fectam cōgnitiōem. ad cōgnoscēdum aut̄ illud qd̄
 p̄ phiam cōgnoscit. opz p̄mo phiam cōgnoscere. iō d̄ phia recordabitur
 sui facile nos p̄us cōgnouerit. **T**ē p̄ vestes phiē in rugam cōtractas intel-
 ligūtur p̄cepta philosophicalia in vnum volumen cōgregata sicut in illo
 libro quibz ipsa phia boetium cōsolat. **N**ota q̄ ad medicū infirmū cu-
 rare volentem plures requirūt cōſilioes. **P**rimo vt qualitates z cōditio-
 nes respiciat z vt humores nocētes cōgnoscat. **S**ecō ad loquēdum eum
 moueat. **T**ercio si p̄ qualida egritudine obmutescat vt manū corpori in-
 infirmi adhibeat. **Q**uarto vt eum p̄bis cōsolatorijs reficiat. **S**ic phia
 vidēs dolozes boetij p̄mo eū inspexit. secō ad loquēdū mouit. tercio ma-
 nū suā corpi appoſuit. z q̄rto p̄bis cōsolatorijs refecit.

Metrū terciū primi libri

Tūc me discussa liq̄r̄ nocte tēbre.

Luibusqz prior redūt̄ vigor.

Et cū p̄cipiti glomerāt̄ sidera coroz

Ambosiqz polus stetit imbribz

Sol latet. ac nō d̄ celo veientibz astr̄s

Desup in terram nox funditur

Hāc si thraicio boreas emiss̄ ab ātro

Verberet. z clausum referet diem

Emicat z subito vibrat̄ luie phebo

Pirantes oculos radijs ferit

Sicut choro flante nubes ḡnantur z per interpositionem nubium sol z

Hic incipit terciū
 metrū huius primi li-
 bri cuius p̄mus p̄sus
 vocatur metrū dactyli-
 cum hexametrum. secū-
 dus d̄: metrum alema-
 nicum ab inuētoze. ce-
 trametrum a numero
 pedum. dactylicum a
 pede p̄dominante. aca-
 talecticum qz nulla syl-
 laba abundat nec defi-
 cit. **I**n hoc metro boe-
 tius declarat p̄ qd̄ daz
 simile quō remotis sim-
 pedimētis vigore cog-
 nitionis recuperauit z
 est talis similitudo.

alia astra nobis occultantur. sic aduersitate imminente hō afficitur di-
 uersis passionibus obscurantibus intellectum. Et sicut austro flare nu-
 bes dissoluuntur et radij solares reuertuntur. sic aduersitate adueniente:
 consolatione phica passionibus sedantur et intellectus illuminatur. ¶ **Pi-**
 cit ergo in lra. Tunc cum phia terfit oculos meos tenebre liquerunt me
 discussa nocte id est obscuritate. et prior vigor cognitionis redijt lumini
 bus meis. i. oculis. vt pro sicut. sol latet. i. occultatur. cum. i. quando. si/
 dera. i. stelle glomerantur. i. inuoluuntur. precipiti choro. i. tali vento et po-
 lus. i. celum. sterit. i. stare videbatur. nimbosis imbribus id est pluuijs
 nubilosis. ac pro etiam. nox. i. obscuritas. funditur desuper. i. de nubibz
 in terram. nondū. i. non adhuc. astris. i. stellis venientibz. i. a parentibz
 in celo. Si boreas emissus. ab thraicio antro. i. thraicie regio verberet.
 i. depellat. hanc noctem. i. obscuritatem et referet clausum diem. tunc phoe-
 bus. i. sol. emicat. i. lucet. et vibrans. id est fortificatus. lumine suo ferit
 id est percutit oculos hominū mirantes subito lumine solis post tenebra.
 ¶ **Nota** phia trahit hominem ab obscuritate ignorantie ad lucem sa-
 pientie ex li. de pomis. Aristo. et etiam per metristam. Ars hominem format
 ne sine esse malum. Et ergo cum phia siccaffet oculos Boetij fugatis
 tenebris ignorantie redijt vigor intelligentie. ¶ **Nota** quatuor sunt
 venti principales qui flant a quatuor partibus mundi. scz ab oriēte oc-
 cidente septentrione et meridie. quoz quilibet habet duos collaterales. et
 sunt duodecim venti qui his versibus continentur. Flant sub solanus vul-
 turnus et curus ab ortus. Atqz die medio nothus heret africanus austro.
 Arcius occasum zephrusqz fauonius afflant. Sed veniunt aqlo bo-
 reas et chorus arcto. Chorus ergo est ventus quo flante generantur nu-
 bes et conglomerantur sidera sic qz per nubes occultantur. ¶ **Nota**
 qz polus est stella que semper in eodem loco videtur. sed hic plus ponitur
 pro firmamento tanqz pars pro toto per synecdochen. ¶ **Nota** qz po-
 lus. i. celum dicitur stare quando est obductum nimbosis imbribus non
 qz stet. sed quia motus eius tunc nobis non apparet. motum em̄ coeli nō
 percipimus nisi per motū alicuius stelle: cum autē celum est cooprum
 obscuris nubibus nulla stella videri potest. ¶ **Nota** fm Uguitionē
 nimbus est nubium densitas ex intempestate orta. et sic dicit Boetij hic
 in nimbosis imbribus id est densis pluuijs. Et est ratio quia tenuis im-
 ber non impedit aspectum astroz. ¶ **Nota** qz boreas dicitur flare ab an-
 tro thraicio. quia forte regio thraicie est cauernosa: de quā cauernis erit
 ventus generatus ex vaporibus siccis in terra. ¶ **Nota** postqz phi-
 losophia terfit oculos Boetij et eosdem a fletu lachrymarz copescuit re-
 stitutus fuit pristino vigori. Unde oculi ipsius boetij vt ratio et intelle-
 ctus offuscati erant tenebris ignorantie cum istis temporalibus adhesit
 propter amissionem rerum temporalium diuersis fuit subiectus passio-
 nibus. Sed philosophia oculorum caliginem abiecit cum ipse intel-
 lectum illuminauit. tenebras ignorantie fugando et lumine spirituali vt
 scientia illuminando

¶ **Prosa** tertia primi libri.

Hic incipit tertia psalms pmi li. i. q. boeti. ont quo phiam dguert. Et diuidit. qz pmo ont quo phiam dguert z qlr de pntia e admirari cepit z quo phia sibi rndit. scdo pbat phia psecutioem sapietia u vlgaribz no ce noua. scda ibi. none apd veteres. **D**icit pmo **H**aud p no aliter. nebulis

Haud aliter tristicie nebul' dissolutis. i. fugat' p solatioem phie. qm sicz nubes dis soluit p flatu borez sic ego boeti' hausi. i. res/ pecti celu. i. sursum. z re cepi mete. i. vigore rois ad d'gscda facie medi carz. i. medici. Itaqz p g. ybi. i. postqz ego de duxi. i. uerti oculos. qz p z defixi. i. stabiliui in tuitu in ea respekti nu/ trice mea phiam in laboribz. i. schol' fuera aduersat' ab adolescen tia. i. a iuuetute mea. z in qz. i. dixi o mgra oim ptutu. qd. i. ppter qd tu venisti lapsa. i. pro/ gressa supno cardie. i. d' celesti porta in has so litudies. i. loca deserta nri exilij. i. nre relegati onis. an. i. nuqd p' h venisti. vt exns rea. i. ea qz culpabilis mecu agi terz. i. manifestz fallis crimiatioibz. Illa phia inqt. i. dixit o aliue. i. p me nutrite. an. i. vtz

Haud aliter tristicie nebul' dissolutis. i. fugat' p solatioem phie. qm sicz nubes dis soluit p flatu borez sic ego boeti' hausi. i. res/ pecti celu. i. sursum. z re cepi mete. i. vigore rois ad d'gscda facie medi carz. i. medici. Itaqz p g. ybi. i. postqz ego de duxi. i. uerti oculos. qz p z defixi. i. stabiliui in tuitu in ea respekti nu/ trice mea phiam in laboribz. i. schol' fuera aduersat' ab adolescen tia. i. a iuuetute mea. z in qz. i. dixi o mgra oim ptutu. qd. i. ppter qd tu venisti lapsa. i. pro/ gressa supno cardie. i. d' celesti porta in has so litudies. i. loca deserta nri exilij. i. nre relegati onis. an. i. nuqd p' h venisti. vt exns rea. i. ea qz culpabilis mecu agi terz. i. manifestz fallis crimiatioibz. Illa phia inqt. i. dixit o aliue. i. p me nutrite. an. i. vtz

Hic incipit tertia psalms pmi li. i. q. boeti. ont quo phiam dguert. Et diuidit. qz pmo ont quo phiam dguert z qlr de pntia e admirari cepit z quo phia sibi rndit. scdo pbat phia psecutioem sapietia u vlgaribz no ce noua. scda ibi. none apd veteres. **D**icit pmo **H**aud p no aliter. nebulis tristicie meq dissolutis. i. fugat' p solatioem phie. qm sicz nubes dis soluit p flatu borez sic ego boeti' hausi. i. res/ pecti celu. i. sursum. z re cepi mete. i. vigore rois ad d'gscda facie medi carz. i. medici. Itaqz p g. ybi. i. postqz ego de duxi. i. uerti oculos. qz p z defixi. i. stabiliui in tuitu in ea respekti nu/ trice mea phiam in laboribz. i. schol' fuera aduersat' ab adolescen tia. i. a iuuetute mea. z in qz. i. dixi o mgra oim ptutu. qd. i. ppter qd tu venisti lapsa. i. pro/ gressa supno cardie. i. d' celesti porta in has so litudies. i. loca deserta nri exilij. i. nre relegati onis. an. i. nuqd p' h venisti. vt exns rea. i. ea qz culpabilis mecu agi terz. i. manifestz fallis crimiatioibz. Illa phia inqt. i. dixit o aliue. i. p me nutrite. an. i. vtz

Hic incipit tertia psalms pmi li. i. q. boeti. ont quo phiam dguert. Et diuidit. qz pmo ont quo phiam dguert z qlr de pntia e admirari cepit z quo phia sibi rndit. scdo pbat phia psecutioem sapietia u vlgaribz no ce noua. scda ibi. none apd veteres. **D**icit pmo **H**aud p no aliter. nebulis

et hauriet salutem a dño. Et ideo dicit Boetius faciem medicantis.

¶ Notandum qd boetius nō solum deduxit oculos in phiam sed defixit in eam intuitum. qd quod innuit qd vult phāri oz se totum tradere phie per p̄tinuū studium z laborem. Nam sicut vna hyrundo adueniens non facit verem nec vna dies calida facit estatem. sic nec vna speculatio phica facit phm. **¶** Nota qd tps opportunum ad phandum est tps adoleſcētie quod innuens boetius dr: cuius laribus ab adoleſcentia fueram obuerſatus. Nam etas hoīs assimulatur cere qd si nimis est mollis vl̄ dura nimis formā sigilli non recipit nec retinet. si autē est t̄parte mollis vl̄ dura figuram recipit z retinet. Sic silr etas nimis tenera. sicut infantia nō recipit doctrinam phicam. nec etas nūmum dura sicut decrepitus. **¶** Et etas tempata q̄lis est adoleſcentia q̄ facilliter intelligit z intellecta memorie commendat. **¶** Nota per lares phie intelliguntur diuerſe secte phoz. sicut Aristotelis z Platonis q̄bus Boetius ab adoleſcentia fuit obuerſatus. Et dr Elguizio qd obuerſari est idem qd p̄uerſari. **¶** Notandum qd phia dr: magistra oīm p̄rutum. qz oēs virtutes morales docet vt p̄z ex Ethicis. z dico morales p̄pter virtutes theologicales quae sūt fides. spes. z charitas. Et dr: phia dilapsa a superno cardine. qz oīs sapientia a dño deo est. Nam sicut scribitur in p̄logo libri de regimine principium. Deus est qd diuitias suę sapie influit animabus. i. studentibus tribuit grām cognoscendi cui nihil est difficile z si ne quo nihil est possibile possideri. **¶** Nota vt postea patebit qd Boetius false criminabatur de lris p̄positis z de impedimento delatoris. z illud quod faciebat sapia dicebatur facere arte magica. iō dr ad phiam Nunqd venisti vt tu mecum rea falsis criminacionibz agiteris. **¶** Nota phia tangit tres rōnes p̄pter quas non debuit derelinquere Boetium. Prima qz nutrit non debet derelinquere suum alumnū. Secda qui patitur p̄pter alium n̄ decet vt deseratur ab illo. Tercia qz non decet phiam derelinquere innocentem. Boetius at fuit alumnus phie. ipse patiebatur iniurias p̄pter phiam z fuit innocens. ergo. zc. **¶** Nota fm Elguitionē lacesso. i. cum desiderio lacero. vel vexo vl̄ iniurijs affligo

¶ Hic phia p̄bat p̄sequutionē sapientū a vulgaribus non esse nouam. Et hoc p̄mo p̄bat exemplis antiquis. Secdo magis modernis. Tercio oñdit qd sit faciendum contra insultus vulgarium. scda ibi. qd si nec. scia ibi. qd siq̄ p̄ra. Primo dicit bñ dixi qd p̄sequutio sapientum a vulgaribz z a malis non est noua. Nonne apud veteres ante etates

¶ Nonne apud veteres q̄z ante nr̄i platonis etatem magnū sepe ceztamen cū stulticie temeritate certauimus. Rodēqz sup̄stite p̄ceptor e? Socrates iniuste victoriā mortis me astante p̄meruit. Quis hereditatem cū deinceps epicureū vulgac stoicum ceteriqz p̄ sua quisqz p̄te

raptū ire molirētur. meq; reclamantē
renitētēq; velut in ptem prede trabe
rēt. vestem quā meis texuerā manib;
disciderūt arreptisq; ab ea pannicul'
totam me sibi cessisse credētes abiere.

In quib; qm̄ quedam nostri habitus
vestigia videbantur. meos esse famili
ares imprudentia rata. nōnullos eo
rum prophane multitudinis errore
peruertit.

de me reclamāre. i. tradicētem. q; p t renitētē ip si disciderūt vestē me
am quam texueram meis manib; t ablati s pāniculis abierūt credentes
me totam sibi cessisse. Et qz in istis a pparuerūt. qdam vestigia nostri ha
bitus id est prudentiē imprudentia vulgarium rata. i. opinata ipōs me/
os esse familiares id est meos discipulos rōne sapiētē puerit nōnullos
eoz id est aliquos errore. i. psecutione pphane multitudinis. i. idocti vul
gi. sicut vulgares solēt puertere doctos. ¶ Hora q ante tempus Plato
nis multi sapiētes psecuti fuerūt a vulgarib;. t tpe Platonis Socrates
magister eius interiit ppter suam sapiām. nam ipse agnouit sua sapiētia
esse vnum deum. alios ut colentes plures deos redarguit qd picipēs dux
atheniensium nomine Anetus coegit ipm bibere venenum in nomine
vniū dei t nihil sibi nocuit. Postea coegit ipm bibere venenū in nomine
plurium deoz t interiit. ¶ Hora mortuo Socrate discipuli sui q sciām
Socratis tāq; hereditariam sibi vdicabāt in ceperūt dissentire in q ma
gister eoz Socrates posuisset summū bonum. Quidā em̄ suoz discipu
loz dicti epicuri dicebāt ipm posuisse summū bonum in voluptatib;
Alij sicut stoici dicebant q in vtitib;. t qlibet eoz pro defensione sue o
pinionis rapuerūt auctoritates phiē ip sas extorze exponēdo. ppter qd
phia dē illud reclama sse. t sic male exponēdo sciderūt vestes phiē t pta
las abstulerūt. t quāuis nō essent veri philo sophi qz tñ videbātur esse.
multi eozum a vulgarib; occisi sunt.

Quod si nec Anaxagore fugā. nec So
cratis venenū. nec zenonis tormenta
quouiam sunt peregrina nouisti. ac ca

nostri Platonis nos
phia sepe certam mag
nū certamē cū temeri
tate stulticiē. i. cū stul
tis t temerarijs hōib;
eodēq; platone viuēte
magister eius Socra
tes iniuste pmeruit vi
ctoriā mortis ne sibi a
stante. cuius Socratē
hereditatē. i. sciām he
reditarie relictam suis
discipulis cū epicureū
vulgus t stoiciū t cete
ri. molirētur. i. labora
rēt ire raptum. i. rape
re vnusquisq; p sua p
te t cum ipsi traherent
mephiam in prem pre

Hic phiā. pbat plear
tioān sapientum exem
plis magis modernis
dicens. ¶ Boeti si nō
nouisti fugam anax
c i

agore. nec venenū **S**o
cratis. nec tormēta **Te**
nonis. quoniam ista sunt
peregrina. id est extra/
nea. et aliena quomodo
tu potuisti scire canios
.i. persequutionem ca/
nij ac senecas ac for/
nos. i. sequaces foranij
quorum memoria non est
peruetusta. i. valde an/
tiqua. nec incelebris. i.
non sine gloria. quos
viros nihil aliud detra
xit. in cladem id est in
mortem. nisi quod instituti
id est informati nostris
moribus. ipsi videbantur
dissimillimi studiis im
proborum. **I**taque ni
hil est. id est non est cau/
sa quod tu admirare id est
debeas admirari. si in hoc salo vite id est amaritudine nos sapientes agi
temur id est veremur. procellis id est aduersitatibus malorum circumfusa/
tibus. quibus scilicet nobis sapientibus maxime propositum est id est inten
tio displicere pessimis quorum malorum si sit numerosus exercitus tamen est
spernendus. quia nullo duce supple rationis regitur. sed tamen rapitur errore
lymphante id est precipitante eos ad modum lymphę temere id est presumptu
ose ac passim id est vbiq;. ¶ **N**ota quod Anaxagoras stulticiam hominum
solem pro deo colentium reprehendit dicens solem non esse deum sed lam
padem ardentem propter quod reus iudicatus est et in fugam compulsus
ergo dicit philosophia Anaxagore fugam ¶ **N**ota de Socrates ve
nenum de quo dictum est supra quo veneno interijt. Similiter Teno mul
ta tormenta ratione sue sapientie sustinuit ¶ **N**ota quod Tanius Seneca Bo
ranus fuerunt nobiles romani ex moribus philosophie instructi propter quod inte
rierunt. Unde canij dicebantur imitatores a magistro suo Tanio. Si
militer Foranij dicitur a forano qui fuit poeta et sequaces ab eo condemnati
¶ **N**ota de Seneca de Boetius in de disciplina scholarium. ¶ **N**ero fa
miliarē suū pceptorēque Senecā ad eligendē mortē arbitriū coegit **N**o
ta quod sapientes dissiles sunt studiis improborum. quod de Seneca in li. de ami
cicia. disparēs mores disparia sequuntur studia. quorum dissimilitudo dissol
uit amicitia nec vnicuique improbi philosophis nec philosophis improbis amici esse possunt. nō
ob aliam causam nisi quod tanta est inter ipsos distantia quanta esse potest stu
diorum malorumque morum distantia. ¶ **N**ota quod propositum sapientium est displice
re pessimis. quod de Seneca in de remedijs fortuitoꝝ. **V**alis displice
re laudabile est. et alibi potest se se diligit a spernatque malū. **E**t poeta. **P**ro

nios. ac senecas. ac foranos. quod nec p
uetusta nec incelebris memoria est. scire
potuisti **Q**uos nihil aliud in cladem
detraxit. nisi quod nostris moribus instituti: stu
dijs improborum dissimillimi videbantur
Itaque nihil est quod admirare. si in hoc vite
salo circumstantibus agitemur procellis: quod
hoc maxime propositum est pessimis di
splicere. **Q**uorum quidem tametsi numero
sus exercitus: spernendus tamen est. quoniam nul
lo duce regitur sed errore tamen temere ac
passim lymphante raptat

placere bonis prauis odiosus haberi. ¶ Nota q̄ d̄t exercitiū malozum esse innumerofum. q̄ fm Salomoem Sultoz infinitus est numerus z pueri difficult̄ corriguntur. ¶ Nota q̄ mali nō reguntur duce rōnis q̄ rō d̄p̄catur ad optima. mali aut opantur pessima. Ducuntur em̄ errore sensualitat̄ vitam bestialem. p̄sequētes. de q̄b̄ d̄r in libro Ethicoz. Quidā sunt homiēs vitam pecudum eligētes similes sardanapolo. Er̄ ḡ dicit philosophia q̄ tales sunt timendi quia ex quo nō reguntur per rōem tūc eozum fatuitas facilliter dissipatur.

Qui siquādo cōtra nos aciem struens
valentior incubuerit. nostra quidem
dux copias suas in arcem p̄trahit. Illi
vero circa diripiēdas inutiles sarcinū
las occu antur. Ac nos desup̄ irride
mus vilissima rerum queq̄ rapiētes.
securi totius furiosi tumultus. eo q̄
vallo muniti quo grassa uti stulticie as
pirare fas nō sit.

¶ Hic ostendit phia
quid sit faciendū p̄tra
insultus maloz dices.
Si exercitus maloz
incubuerit id est instite
rit. strues id est facies.
aciem id est bellum cō
tra nos sapiētes q̄dem
p̄ certo nostra dux id ē
rō p̄trahit. i. colligit.
copias. i. scientias z p̄
tutes copiofas. in arcē
id est in altitudiēm spe
culatiōis celestii. vero
pro sed. illi mali occu
pantur circa diripiē

das. i. auferēdas. inutiles sarcinulas. i. diuitias corporales q̄ sarcina z pō
dus corporis sunt inutiles. atq̄ sum̄mergētes. at nos sapiētes i p̄replatio
ne celestii p̄stituti irridem̄ malos rapiētes q̄q̄ vilissima rez. nos securi
exītes toti furiosi tumultus. i. furiosuz tumultū maloz q̄. i. nos sum̄
muniti eo vallo. i. muniti q̄ nō sit fas aspirare. i. accedet stulticie q̄ssati.
. i. ipugnāti nos. Ac ad boeti⁹ h̄ nrām rōnē a p̄pellat ducē. Qñ rō definit̄
sic. Est h̄c dirigēs oēs actiōes huānā i vltim̄ z optim̄ finē. Itē nota q̄ p̄
arcē ip̄e itelligit altitudiēm speculatiōis celestii z ad hāc ducit nos rō.
Et h̄ ē vltim̄ bonū huānē vitē q̄ null⁹ auferre p̄t. Nota copie in h̄ loco
dicūt a p̄p̄tibus sensitiui z dicūt copie q̄si cupiē qz cupiūt res aliq̄n̄ z rō
nem z tales copias dēt regere rō z dēt se munire vallo hūilitat̄ z paciētie
z tūc oēs ipugnatiōes aduersitates z misereas q̄nimit̄er sustiēbit z tēta
rōnes z delectatiōes noxtas q̄s suggerit diabol⁹ z caro in pellit z mūd⁹
p̄mouet nō timebit. Hęc Barquardus. ¶ Item nota ille merito est de
ridendus q̄ maiori z meliori bono dimisso eligit z occupat̄ circa bōa vi
liora sed sapiētes eligūt bōa atq̄ q̄ sunt maxime bōa p̄mo. Ethic. Et vul
gares eligūt bōa t̄palia q̄ dicūtur vilissima rerum quia impediūt hoiēm
in cognitiōe summi boni. ¶ Notandum q̄ arx arcis est altum edificii
um in quo hostes pugnāt. hic aut accipitur p̄ p̄replatiōe celestii z spe
futuroz bonozum. nam p̄ hęc duo sapiētes oēm aduersitatē malozum

calefcit ⁊ fetet. sic luxuriosi ꝑcupifcētia ſua inardefcūt ⁊ paeta libidine
 fetēt de qbꝫ ſic dē ſcriptura. Perierūt iumenta in ſtercore ſuo. ites luxurio
 ſi nō nocebūt hōi ꝑſtanti in vtraqꝫ fortuna. Scđm qđ rāgit eſt ignis ve
 ſcui mōris ꝑ quā delignantur auari ⁊ inuidi. Sicut em̄ ignis veſcui mō
 nis ſemp ardet ita auari ardent in ꝑcupifcētia bonozꝫ exteriorozꝫ. ⁊ ſicut ig
 nis eructās qñqꝫ ꝑſūmit loca vicina ſic inuidi qñqꝫ nocēt ꝑbis ſi nō pñt
 factis. ⁊ tales inuidi nō nocebūt hōi ꝑſtanti. Tercū qđ rāgit eſt ictus
 fulminis ꝑ quē intelligūt ſupbi. ſicut em̄ fulmen gnātur in alto ſic ſu
 pbi alte ſe extollūt. ⁊ mirabile videtur de ſupbis qꝫ cū alijs hōibꝫ hitare
 nolunt ⁊ tñ ad cōelū volare nō pñt tales ſupbi nō nocebūt hōi ꝑſtanti.
 Alij ꝑ rabiam maris intelligūt inuidos. ꝑ ignem iratos. ꝑ fulmē ſuper
 bos vt dictum eſt. Alij ꝑ mare qđ eſt ſonoroſum intelligūt auariciam.
 ꝑ ignem ꝑ cenā corporis. ꝑ fulmē rezꝫ ablatiōem. ¶ Nota veſcus eſt mons
 ſicilię intrinſecus ardens qui quādoqꝫ ruptis cauernis emittit ignem qđ
 loca vicina ꝑſūmit. ¶ Nota circa hoc qđ dē ſeruius quo. Seneca dī.
 Talis eſt animus ſapiētis qualis eſt mundus ſuplumiātis talis autēz
 mundus ſemper eſt ſeruius. ⁊ ſic animus ſapiētis in vtraqꝫ fortuna ſem
 per eſt ſeruius. vñ Arit. in Eth. dē Sapiēs bene ſcit ferre fortunas qz
 ſe habet ſicut terragonum ſine vituperio.

Quid tñ miſeri ſeuos tyrānos

Dirātur ſine viribꝫ furentes .

Nec ſperes aliquid. nec extimeſcas

Exarmaueris impotentis iram

At quiſquis trepidꝫ pauet l'optat

Qđ nō ſit ſtabilis ſuiqꝫ iuris

Abiecit clypeum . locoqꝫ motus

Nectit qua valeat trahi catenam

¶ **Hic** ꝑbia exclā
 mat ꝑ tūctes tyrānos
 diceſ. Quid. i. qre mi
 ſeri hōies mirantur tē
 mēdo ſeuos tyrannos
 furētes ſine viribꝫ. qua
 ſi diceret. tyrāni ſe im
 potētes qz nō ꝑualent
 niſi inqꝫ hō ſe ſubij
 cit eis. Et addit. n' ſpes
 aliqđ de bōis ꝑalibꝫ.
 nec timeas eos d' aduer
 ſitatibꝫ. tūc tu exarma
 ueris. i. debilitaueris.
 iram impotētis tyrā
 ni.

Nb ꝑ lobum

ni. ſed qñqꝫ hō trepidꝫ pauet timore malozꝫ ꝑaliū. vel optat bōa ꝑa
 lia. talis nō eſt ſtabilis ⁊ ſui iuris id eſt ꝑꝑrie libertatis ipſe abiecit cly
 peum ſecuritatz. ⁊ motꝫ loco ſtabilitatz ipſe nectit. i. ꝑponit catenā affec
 tiōnū qua valeat trahi ad triſticiā ⁊ dolore mētis. Nota ꝑrās terrena ad
 n' ihil ſe exēdit niſi ad largiēdum bona ꝑalia vel ad auferēdum ea. ⁊ iō
 n' ullus ſubiacet terrenę poteſtati niſi qui ſperat talia bona vel timet eozꝫ
 a blatiōem. qui at nec timet nec ſperat ipſe eſt omnino ſupra vel extra
 terrenam poteſtatem ⁊ ꝑ ꝑrās terrena ꝑrās ſibi nec ꝑficere nec obſeꝫ ꝑ
 ꝑꝑꝫ quod ꝑbia exclāmat ꝑtra illos rāqꝫ miſeros qui ſpe bonozꝫ
 temporalium vel timore ablatiōis eozꝫ ſubijciūt ſe terrenę poteſtati.

c ij

28
b dicens. Quid tñ miseri ¶ Nota circa illud. Ne quis trepidus
Seneca. dicit in li. de pñtib; cardinalib;. Magnanimitas si insit aīo tuo
cum mag; fiducia viues intrepid; et ala cer. magni aī est non vacillare sed
ostare et sine vitē intrepidē expectare si magnū es nūq; iudicabis ti
bi p̄melia inferri ab inimico s; dices nihil mihi nocuit sed aīm nocēdi
habuit ¶ Nota tyrann; quondā dicebat rex fortis et dicebat a tyro. i.
fortitudine. s; illud nomen est iam a p̄prietatū principantib; pessimis.
et dicit a tyro. i. ab angustia quā inferunt suis subditis ¶ Nota clypeus
sumit hic pro rōne hoīs. q; sicut clypeus defendit nos ne ledamur a telis
et a similib; ita rō hoīs tuetur eum et p̄uidet sibi ne offenda

¶ **H**ic incipit p̄sa q̄r
ta. in qua p̄bia p̄mo
inquit Boetium super
attentionē p̄dictor;. et
hortat ip̄m ad sui mor
bi reuelationem. scdo
Boetius reuelat mor
bum suū. ibi. tum ego.

¶ **P**rimo dicit Boeci
nūq; sentis. i. intelli
gis ea q̄ relicta sunt at
q̄ illabunt. i. imp̄mū
tur aīo tuo Et subim
git grecuz qd in latino
valet. Es ne asinus ad lyrā. Quid fles. qd manas. i. fluis lachrymis Et
subiungit grecū quod tm̄ valet. Confitere mihi ne abscondas. Si expe
ctas opam. i. diligentia medicantis. opz vt detegas. i. manifestes vuln;
tū ¶ Nota q; p̄uerbiū erat apud grecos. cū aliq; audiuit p̄ba alicu
ius nō aduertit nec curauit intellectum p̄boz illi dicebat. Es ne asinus
ad lyrā. facis em̄ sicut asinus positus circa lyram. audit sonum lyre. s; n̄
percipit melodiā nec p̄portionem sonor; intelligit. nec delectat in ea Sic
aliq; audiens p̄ba et non curans intellectū eor; dicit esse asinus ad lyram

¶ **N**ota si q̄s voluerit sanari oz morbum vel vulnus suū detegere et ma
nifestare. ¶ In Seneca tertia dicit epla. Nemo p̄ se satis valet vt emergat
sed oz vt manū porrigat et alius ipsum extrahat. tunc em̄ morbi ad sani
tate inclinant cū ex abdito erumpunt et vim suā p̄ferunt

¶ **H**ic boeti; reuelat
morbum et dolorē suum.
et p̄mo ostendit se esse p̄
turbatum ex his q̄ iniu
rio se agebant circa ip
sum. scdo ex his que ge
neraliter vidit in alijs.
ibi. videre autē videoz.

¶ **P**rosa quarta p̄mi libri

Sent; ne inquit hec. atq; aīo illa /
bunt tuo. Exps es ne lyre. als
Es ne asin; ad lyrā. Quid fles. qd la /
chrymis mauas. Confitere mihi et ne
occultes mala tua. Si opam medi /
cantis expectas. opz vt vulnus dete /
gas tuum

¶ **E**s ne asinus ad lyrā. Quid fles. qd manas. i. fluis lachrymis Et
subiungit grecū quod tm̄ valet. Confitere mihi ne abscondas. Si expe
ctas opam. i. diligentia medicantis. opz vt detegas. i. manifestes vuln;
tū ¶ Nota q; p̄uerbiū erat apud grecos. cū aliq; audiuit p̄ba alicu
ius nō aduertit nec curauit intellectum p̄boz illi dicebat. Es ne asinus
ad lyrā. facis em̄ sicut asinus positus circa lyram. audit sonum lyre. s; n̄
percipit melodiā nec p̄portionem sonor; intelligit. nec delectat in ea Sic
aliq; audiens p̄ba et non curans intellectū eor; dicit esse asinus ad lyram

¶ **S**. An ego collecto in vires aīo An
ne adhuceget amonitione. nec p̄ se sa /
tis eminz fortune in nos seuiens aspe
ritas. Nihil ne te ipsa loci facies mo /

uet. **H**ecce est bibliotheca quā cer-
rissimam tibi sedē nostris ilarib; ipā
delegeras. in qua mecū sepe residēs de
humanarum diuinarumq; rerum sciē-
tia differebas. **T**alis habitus talisq;
vultus erat cum tecum nature secreta
rimarar. cum sider; vias radio descri-
beres. cum mores nostros totiusq; vi-
terōnem ad celestis ordinis exemplar
formares. **H**ecce premia referimus
tibi obsequētes.

Primo oñt se perturba-
tu ex sui exilij relegati-
one. scdo ex meritoꝝ
suoz frustratiōe. scio
ex iniusta sui p̄dēnati-
one quarto ex fame suę
lesiōe. scda ibi q̄tiens e-
go. scia ibi q̄b; at. q̄tra
ibi at p̄o hic. **A**dhuc
diuiditur. p̄mo facit
q̄d dicitū est. scdo r̄ndet
obiectiōi ibi atqui tu.
Hic it p̄mo sic. **T**ū. i.
tūc ego boetius collec-
to animo in vires id ē
resumpt; virib; animi
dixi. an ne fatis emiēt.
id ē apparet aspiras for-
tunę sciētis p̄tra nos
Nūq̄ adhuc eget ad/
miratiōe. i. declaratiōe
Nūq̄d facies. i. dipoli/
tio h̄ loci. s. carceris mouet te: heccē. i. nūq̄d hęc ē bibliotheca. i. loc' stu-
dij quē habui in patria quā tu phia delegeras. i. elegisti tibi certissimam
sedē in nostris larib; in qua bibliotheca tu mecū sedēs differebas. i. dif-
purabas de sciā rez diuīnāz. z huānāz. nūq̄d erat mihi tūc talis habitus
vilis z talis vultus tristis. cū ego rimarer. i. uestigarē tecū secreta natu-
re. cū describeres mihi vias sider;. i. cursus stellaz radio. i. p̄ga geometra-
li. cū tu formares. i. formare docuisti mores nr̄os. i. mores hoim. z rōem
id ē dispōnem totius vitę ad exēplar. i. similitudinem celest; ordis. sunt ne
ista p̄mia q̄ referimus. i. repositamus tibi obsequētes. i. fūctes. **N**ota
q̄ bibliotheca est locus vbi reponūtur libri. z d̄r a biblio id est iunco in q̄
āntiqui scribebāt libros. talem bibliothecam habuit boetius rhome mar-
morcis lapidib; politā in qua studuit de reb; diuis z huāis. **N**ota
Boetius d̄r phiam sibi elegisse certissimā sedē in bibliotheca. hoc d̄r p̄
raro qz licz boetius esset diuersis officijs z negocijs occupatus tñ nulli
eoz tam certis t̄pib; tam certa intētiōe vacabat sicut studio in libz; phi-
losophicis q̄s in certo loco repositos habuit. **N**ota phia tractat de re-
b; diuinis z huāis. yñ Seneca xxxi. Non potest s̄tus p̄fecta esse nec q̄
lis tenor vitę sine phia p̄ quā diuina z humana p̄gnoscūtur. qua si te oc-
cupas incipis esse deoz socius. **E**t alibi d̄r **O**lucille scio nemiēm bñ vi-
uere posse z tolerabiliter sine studio phię qz sine studio phię animus eger
est. **N**ota Boetius studuit in naturali philosophia p̄pter hoc d̄r.
Cum tecum nature secreta rimarer **S**tuduit etiam in phia morali er-
go dicit cum mores nostros. **S**tuduit etiam in astrologia. p̄pter hoc di-
cit. **C**um mihi siderum vias radio describeres. **U**bi nota radius est

etozita tem. i. sententiam qđ ego didiceram a te p̄bia inter secreta ocia.
ego optavi. i. curavi transferre id est deducere in actum. i. in opus publi
cū administratiōis. i. cōis utilitatis. tu p̄bia 7 deus qui inseruit id ē infu
dit te mentib; sapientum estis mihi conscj. id est testes nullum studium
me detulisse ad magistratum nisi commune studium oim bonoz quasi
diceret nihil movit me ad magistratum gerēdum nisi cōis utilitas. In
de. i. p̄gr hoc mihi crāt graues. i. difficiles. qđ. i. 7 incrozabiles. i. inexpli
cabiles discorđie cum imp̄bis 7 semp fuit mihi sp̄reta offensio potētium
pro tuēdo iure. i. pro iusticia defendenda. quod hēt libertas p̄sciētie id est
libera p̄scientia. scz nullū timere p̄ tuēdo iure. ¶ **Nota** s̄m Platonem
beata est respublica cuius dñs p̄bus est 7 ve genti cuius dñs puer est
Et rōnabiliter quia p̄bia 7 sapiētia vitam disponit. actiones regit. agē/
da 7 omittēda demōstrat. vñ Seneca. xvi. epistola dē. **Si vis omnia tibi**
subijcere. subijce te rōni. Multos em̄ reperis si rō te reperit. **Et Ari-**
sto. in p̄hemio metaphisice Sapiētis est regere 7 ordinare. ex q̄b patz
qđ regimen reipublice spectat ad sapiētes. p̄ tato dē **Tullius** in princi
pio sui rhetorice. **Ad rempublicam plurima p̄tinet commoda si mode-**
ratrix 7 regularix omnium rerum presto est sapiētia. ¶ **Nota** qđ studio
si sapiētie dicitur illi qui iam p̄ studium adepti sunt sapiētiam. Illi at
dicitur studere sapiētie qđ adhuc studēdo acq̄rit sapiētiam. ¶ **Nota** qđ
Boetius studium vocat secretū ocium quia in studio homo ociatur ab
exteriori occupatione. de quo octo siue quiete loq̄tur **Seneca** lviij ep̄la
dicēs. **Nulla placida est quies nisi quā rō p̄ponit 7 illa vera est tranquil-**
litas in qua mes bona explicatur. ¶ **Nota** qđ deus immittit sapiēt
am mentib; sapiētium hoc scribitur in prologo de regimine principum
Deus est qđ diuitias suę sapiētie influit in animas sapiētum. ¶ **Nota**
qđ libertas p̄sciētie hēt nullū metuere qđ dē **Dacrobis** **Hoc hēt libe-**
ra p̄sciētia p̄rium qđ si quid possideat nullum potentem metuat. ¶ **Itē**
Seneca liij. **Sapiēs ex libero arbitrio. nihil timet imbecillitatem ho-**
minis qđ securitatem dei habet. **Et Seneca** de quatuor p̄tibus cardia
libi dē **Et iustus sis nō sufficit qđ innocēs sis sed vt innocēs ab iniuria**
serues. **Et idem.** **Iusticia est vinculū diuine 7 humane societatis.**

Quotiens ego Lonigastum in imbe-
cillis cuiusq; fortunaz impetū facien-
tem obuius excepi. Quoties Triguil-
lam regie prepositum domus. ab ince-
pta 7 perpetrata iam prosus iniuria
deieci. Quotiens miseros quos infi-
nitis calumnijs impunita barbarozū

¶ **Hic Boetius**
ostendit se p̄turbatum
ex meritoꝝ frustratiōe
suoz. **Et p̄mo** tangit
merita 7 beneficia alijs
exhibita. scđo tangit
frustratiōem eozū ibi.
sed esse. **Prima** in septe
pres s̄m qđ recitat sep/
tem beneficia qđ pate/
bit. **Primo** dē. **Ego**
boetius mltoties ipm

Lonigastum q̄ fuit of-
ficialis regis **T**heodo-
rici obiit. i. p̄rarius .
excepti. i. ip̄ediui ip̄z. fa-
ciētē ip̄eti. i. in sultā. **S**
fortūas. i. **S** bōa fortūe

cuiusq̄ hominis imbecillīs. i. impotentis resistere ¶ **T**unc ponit se/
cundū beneficium dicens. Quotiens ego abieci. i. auerti. **T**riguillam
sic dictum p̄positū regie domus. i. regalis aule. ego ipsum deiecti ab in-
cepta ⁊ perpetrata iniuria ipsis pauperibz. **T**unc subiungit terciū be-
neficium dicens. Quotiens ego p̄teri miserōs. i. pauperes quos auari-
cia barbaroz. i. crudelium hoim. impunita. i. incastigata. vexabat infini-
tis calumniis. i. miseris. illos ego p̄teri auctoritate mea obiecta. i. expo-
sita periculis. i. damnis. nuncq̄ quisq̄. i. aliquis detraxit me. i. deflexit a
iure ad iniuriam ¶ **N**ota q̄ **L**onigastus fuit q̄dam nobilis familiaris
regis **T**heodorici: qui suus officialis fuit ⁊ totus tyrannus q̄ plures ho-
mines inuasit impotentes. i. sua ipsis auferendo quē boetius sibi p̄rari
a suo impetu iniurioso auertit. talis et̄ erat **T**riguilla p̄positus aule re-
gie ¶ **N**ota s̄m **E**guitionem q̄ barbarus idem ē quod crudelis incul-
tus ⁊ stolidus. ⁊ est nomen crudelitatis. **U**n̄ olim oēs ac vniuersę gētes
dicēz sunt barbare. p̄ter grēcos ⁊ latinos. **A**t barbaria d̄r q̄adā terra
iuxta **G**reciam sira p̄pter crudelitatis excellentiā ¶ **N**ota **B**oetius
dicit nuncq̄ a iure ad iniuriam. ⁊ hoc debet glosari sic. **E**go nec sum re-
tractus a iure amore nec odio nec timore nec p̄prio modo q̄ oia solent
impedire v̄z iudicium. **U**n̄ dicit **L**aborintus. **Q**uem nūmus p̄sona p̄-
ces de tramite recto. **N**on ducunt iudex sidera laude ferit

NB

¶ **H**ic boetius poit
quartum h̄nificium di-
cens. **E**go indolui si-
cut illi q̄ patiebantur
fortunas idest bona for-
tune puincialium. i. il-
loz hoim. tum. i. aliq̄n

¶ **P**rouincialium fortunas. tum pu-
tis rapinis. tum publicis vectigalibz
pessumdari. non aliter q̄z q̄ni patiebā-
tur indolui. .
pessumdari id est subijci. priuatis rapinis id est occultis. tum id est ali-
quando. publicis vectigalibus id est tributis. q. d. cum puinciales nunc
spoliarentur. nunc in tributis bona ipsoz auferendo/ego dolui tantum
sicut qui patiebantur ¶ **N**ota q̄ oēm ciuitatem vel regionem quā rho-
mani expugnauerunt fecerunt tributariam vel coloniā vel prouinciam
Tributariam faciebant quando relictis inhabitatoribz terre ad tribu-
tium soluendum homines p̄pellebant **C**oloniā at̄ faciebāt cum expul-
sis habitatoribz alienos instituerunt ad inhabitandum. **P**rouinciam at̄
faciebant q̄n aliquem romanum p̄ficebant illi terre q̄ collectis reddi-
tibz eos **R**om̄i mitteret. ⁊ inhabitatores illius terre dicebant puincia-
es. **S**it puinciales aliq̄n moliebant occultis rapinis. i. exactionibz suo-
rum prefectoz. aliq̄n publicis vectigalibz. i. tributis que indebito mo-

NB dicitur et
interpretatur q̄
si sit et videt
dicat aliqua regio
Tributaria; vel
Colonia; vel
Prouincialis

do et iniusto exigebatur ab eis de quo Boetius voluit ¶ Nota vectigal
appre dicitur tributum quod datur de vectura. Nota fin Uguitionem
provincia est regio subiugata romanis et tributaria facta. Unde provin
cialis id est tributarius

Lū acerbe famis tpe grauis atq; inex
plicabilis indicta coemptio pfligatu
ra inopia campaniā puiciam videret
certamen aduersum pfectū ptozj cōis
pmodi rōne suscepi. rege pgnoscente
ptendi. et necoemptio exigetur euici.

et rōne cōis boni ego certavi rege cognoscente et euici ne exigetur illa co
emptio. ¶ Nota q; coemptio est institutio sup aliqua portioe danda d
re emenda vel vendenda. et vocatur vulgariter yngelt. et talis fuit insti/
tuta sup Campaniā puinciam destruendam quā Boetius remouit.

Paulinū psularem viz cuius opes pa
latini canes iam spe atq; ambitioe de
uorassent. ab ipsis hiātū faucib; tra
xi. **H**e Albinū psolarē viz puidica
te accusatiōis pena corripet. odijs
me Aypriani delatoris opposui Sa/
tis ne in me magnas videor exacerbas
se discordias.

ni. sicut enim canes habent ora hiantia ad cupiditas escas. sic isti hia
bant ad diripiendas facultates pauperum romanorum. ¶ Tunc
ponit septimum beneficium dicens. Ego interposui me odijs Aypa
ni delatoris. i. accusatoris ne pena puidicate accusatiōis corripet. i. pu
nirer. Albinū vtrum psularem. ¶ Nota q; Aypriani q; fuit de familia
regis iniuste accusauit viz Albinū psolarē q; pns iudicatus fuit ad penā
q; accusatus. ne ista pēa cui adiudicat; fuerat ipm Albinū corripet boe
ti se opponēs odijs Aypriani accusatoris Albinū saluauit Nota ex istis

¶ Hic ponit qntum
beneficium dices. Lū tpe
magne famis eēt indic
ta. i. instituta grauis
coemptio. i. angaria. q;
coemptio erat pfliga
tura. i. punitura. Cam
paniā puiciā inopia.
id est paupate. ego bo
etius suscepi certamen
ptra pfectū ptozj q; in
dixerat istā coemptioe;

¶ Hic ponit sextum
beneficium dices. Ego
traxi. i. liberaui Pauli
nū viz psolarē q; opes
iā deuorassēt spe et am
bitioe. i. cupiditate ca/
nes palatini. i. familia
res regis siles cambio il
lum traxi a faucib; hi/
antiū. i. appetentium o
pes Paulini. ¶ Nota
q; familiares regis qui
presidebant palatio vo
cabantur canes palati

Nota dicitur Augustinus
palatini, quod dicit
Canes.

ne artes ita meruerūt. **A**n illos accu-
satores iustos fecit premiffa damna-
tio. **I**ta ne nihil fortuna p̄duicit. si mi-
nus accusate innocentie. z accusantiū
vilitas pudori debuiffet.

rere. i. obedire. sed tueretur id est defenderet se intrando ecclias cum illō
eēt p̄ptum. i. reuelatum regi edixit. i. p̄cepit rex vt nisi infra statutum ter-
mini deducerēt ab vrbe **R**auēna deberēt repellī. z p̄mo signari in fron-
tibus cauterio sicut solēt signari malefactores: **E**t d̄t **B**oetius qd̄ videt
posse astrui. i. p̄formari huic seueritati q̄ eodem die ipsi accusantib; nos
suscepta fuit eoz accusatio. **Q**uid igit o phia est dicendum. meruerūt ne
hoc artes nostrę. q. d. nō. **N**ūq̄ isti iustificati sunt p̄pter nostram accusa-
tioēm. quasi diceret imo debuit pudere fortunam. z si nō puduit fortūaz
innoētia accusati. tū vilitas accusantiū debuit esse pudor ipsi fortunę

Nota hoc vocabulum p̄culus dicit **U**gnitio p̄cello lis. p̄culi in
p̄terito z p̄culum in supino est idem qd̄ p̄cutere vel potius terrificare
sed p̄cutere p̄tinet ad corpus. z p̄cellere ad aiām. **N**ota circa hoc vo-
cabulum deferētib; q̄ defero tria s̄t. p̄mo idem est qd̄ deporto. inde dela-
tor. i. deportator. sc̄do idem est qd̄ honoro. in delator. i. honoris exhibitōz
tercio idem est q̄ accuso. in delator. i. accusator q̄ deregūt qd̄ latebat. z sic
vltimo mō capitur hic. vñ. **A**ccusat̄ defert dat honorem fertz deorfuz.
Nota ad testes idoneos septē requirūtur p̄ditioēs q̄ his s̄tib; p̄tinetur
Etas p̄ditio sexus discretio phama. **E**t fortūa fides in testib; illa requi-
res. **P**rimo requiritur etas. qz pueri nō p̄nt esse testes. **S**ecūdo requiritur
p̄ditio libera. iō serui nō p̄nt phibere testimoniū. **T**ercio requiritur sexus
masculinus. iō mulieres nō p̄nt esse testes. **Q**uarto requiritur discretio
ideo furiosi z stulti nō p̄nt testari. **Q**uinto requiritur phama. iō p̄sonę im-
phames nō p̄nt testificari. **S**exto. requiritur fortūa. p̄pter qd̄ paupes non
p̄nt testificari. **S**eptimo requiritur fides. p̄pter quod infideles nō p̄nt p̄-
hibere testimoniū. **I**nter illas p̄ditioēs duę sunt viliores. scz paucas z
imphamiā. **B**oetius ḡ volēs ondere suam p̄dempnatioēm iniustam ex
vilitate testium accusantiū p̄pter quā repellēdi erant a testimoniō d̄t in
vno fuisse defectum fortunę. scz in basilio sed in alijs duob; scz in **O**pilio
ne z **G**audētio d̄t fuisse vitam imphamię **N**ota q̄ nihil videt seug-
rius z neq̄s q̄ p̄oas viles z damnādas admittere in testimoniū p̄ inoce-
tes. qz d̄t **S**eneca in de remedijs fortuitoꝝ **N**ō p̄t hęc vllā auctoritatem
sententiā vbi q̄ damnāduus est male de te loquitur.

At cuius criminis causa arguit sum/
mam queris. **S**enatū dicimur saluū

sceptus est in delatioēz
i. accusatioēm nostri
nois **A**lij duo accusa-
tores nostri fuerūt **O**-
pilio z **G**audētius. q̄s
cū rex **T**heodorice p̄t
innumerabiles fraudes
ipsoꝝ ordinasset ire in
exiliumz ipsi nollēt pa-

Hic **B**oetius onē
iniustam sui p̄dempa-
tioēm ex fallitate cri-
minis sibi impositi. se
d i

cundo ex dictis infert
quādam ammirationez.
ibi. Quia in re. Pri/
ma in duo fm q̄ duo i
ponebantur Boetio .
de quibus se secular.

Secunda ibi. nam de
compositis . Primum
quod sibi imponebat
fuit q̄ impediuisz que
dam nuncium deferen
tem regi accusacionez
senatus vt senatus red
deretur reus lese maie/
statis. Dicit ergo in lit
tera . Philosophia
tu forte q̄ queris sum/
mam id est sententiam
criminis: cuius crimi/
nis causa argumur

Hos dicimur voluisse
saluare senatus. forsan
desideras scire per que
modum . Dico q̄ nos
crimīnamur .i. argui/
mur impediuisse dela/
tores ne deferret docu/
menta .i. lrās regi qui/
bus faceret senatū reū
lese maiestatis . Quid
igitur o magistra cen/
ses .i. iudicas. inficiabi
mur .i. negabimus cri/
mē illud ne sum? tibi pudori. atq̄ .i. sz. ego volui saluare senatū nec vnq̄
desistā velle .sz opa. .i. diligentia impediēdi delatorē ista cessabit .i. cessare
dz. qz non ē vez q̄ ipediuerim? delatorē lrāz. Auqd ē nefas optare salu
tē illi? ordinis. s. senat? q. d. non ē nefas iste?o senat? q̄ zensit in meā dā
nacionē effecerat hoc suis decretis. .i. iudicis ac si esz nefas saluare ip suz
sz iprudētia sibi mētēs .i. in dāni suū mētēs n̄ p̄r immutare merita rez
tra q̄ illud qd̄ pri? fuit meritorū postea fiet demeritorū: nec puto eē licit
tū fm p̄ceptū Socrat? oculuisse .i. occultasse vītātē l' zcessisse mēdaciū.
sz quō illud sit ego relinq̄ tuo z sapiētū iudicio veritatem autē huius rei
ne lateat posteros id est successores ego z mendauī stilo id ē scripto z me
morie ¶ Nota accusatio Boetij fuit detestabilis qz facta per infames
personas: fuit irrōnalis qz de bono accusabatur sez de saluacione senat?
qd̄ erat bonū. enā accusatio eius fuit iniusta. qz falsa accusabat eū impe

esse voluisse. **M**odum desideras. De
latozē ne documenta deferret: quibus
senatum maiestatis reum faceret: im
pedisse criminamur. **Q**uid igitur o ma
gistra censes? **I**nficiabimur crimen:
ne tibi pudori simus. **A**t volui nec vn
q̄ velle desistam fatebimur. **S**ed im/
pediendi delatoris opera cessabit. **A**n
optasse illius ordinis salutem nephas
vocabo? **I**lle quidem suis de me decre
tis vti hoc nephas esset effecerat. **S**ed
sibi semper mentiens imprudentia: re
rum merita nō potest immutare. **N**ec
mibi socratico decreto phas esse arbi/
troz. vel oculuisse veritatem vel con/
cessisse mendacium. **V**ez id quoquo
mō sit: tuo sapiētūz iudicio estimādū
relinq̄. **R**eī seriē atq̄ vītātē. ne late
re posteros q̄at stilo etz mēorieqz mādauī
sz ego volui saluare senatū nec vnq̄
desistā velle .sz opa. .i. diligentia impediēdi delatorē ista cessabit .i. cessare
dz. qz non ē vez q̄ ipediuerim? delatorē lrāz. Auqd ē nefas optare salu
tē illi? ordinis. s. senat? q. d. non ē nefas iste?o senat? q̄ zensit in meā dā
nacionē effecerat hoc suis decretis. .i. iudicis ac si esz nefas saluare ip suz
sz iprudētia sibi mētēs .i. in dāni suū mētēs n̄ p̄r immutare merita rez
tra q̄ illud qd̄ pri? fuit meritorū postea fiet demeritorū: nec puto eē licit
tū fm p̄ceptū Socrat? oculuisse .i. occultasse vītātē l' zcessisse mēdaciū.
sz quō illud sit ego relinq̄ tuo z sapiētū iudicio veritatem autē huius rei
ne lateat posteros id est successores ego z mendauī stilo id ē scripto z me
morie ¶ Nota accusatio Boetij fuit detestabilis qz facta per infames
personas: fuit irrōnalis qz de bono accusabatur sez de saluacione senat?
qd̄ erat bonū. enā accusatio eius fuit iniusta. qz falsa accusabat eū impe

diuiffe delatorē quod flm̄ fuit. ¶ Nota iste dicitur esse reus lese maiestatis
 q̄ d̄ regem vel aliquem principem aliquid malum machiatur. ¶ Nota
 inficioz aris. p̄me iugatiois deponētale. i. nego. vñ Aguitio. Inficioz
 aris pprie est nō fateri factum qd̄ ver̄ est. sed d̄ p̄itate vñ mendatio. vel
 est pprie inficiari fm̄ cum rem debitam denegare cum a creditore depof
 citur. et d̄. i. p̄cedere vel denegare. ¶ Nota d̄ in textu. Nūqd̄ optare sa
 lutem senatus nefas vocabo. duplex est salus. spūalis q̄ est aie. tp̄alis q̄ ē
 corp̄is. Salutē spūalem tenemur d̄ibz velle. et d̄ malis rōne charitatis.
 p̄ quā et d̄ mali digēdi sunt. licet nō in eo q̄ mali. Salutem t̄o tp̄alem te
 nemur velle d̄ibz bonis et p̄cipue amicis. amicōz t̄o peccatiū tenemur
 salutem velle q̄ diu sanabiles sunt vt recuperēt p̄tū amissam. sed si p̄
 ter magnitudiēz maliciēz sunt insanabiles dissoluit amicitia nec ē optāda
 salus. et q̄a malicia senatus Rhomaōz erat sanabilis qz forte senat̄ cō/
 pulsus metu regio fuit p̄sentire in damnatiōem Boetij. iō optare sibi sa
 lutem nō erat nefas licet boetio turbato hoc videretur. ¶ Nota veritas
 nō est occultāda fm̄ Socratem. nam qui tacet p̄itatem alijs nescientibz
 mētitur et qui mēdacibz p̄sentit sibi facit. ¶ Nota mēdacium nō est p̄
 deum q̄a fm̄ Arist. in Ethic. Mēdaciū p̄ se prauū est et fugiēdum Et
 primo elenchoz. duo sunt opa sapiētis. mētiri de his de q̄bz nouit. et men
 tientem posse manifestare.

Nam de p̄positis falso litteris. q̄b̄li/
 bertatem arguoz sperasse rhomanam
 quid attinet dicere. Quaz̄ fraus apta
 patuisset. si nobis ipsoz p̄fessione de/
 latoz. qd̄ in d̄nibz negocijs maximas
 vires habet. vti licuisset. Nam q̄ spe/
 rari reliqua libertas potest. atqz vtinā
 posset vlla. Respōdissem canij verbo.
 qui cum a Baio cesare Germanici fi
 lio. conscius p̄tra se facte cōiurationis
 fuisse diceretur. si ego inquit scissem.
 tu nescisses.

in omnibus negocijs id est causis iudiciarijs. nam que reliqua libertas
 sperari potest rhomanis. q. d. nulla tantum enim rex Theodoricus in
 ualuerat q̄ nullus potuit vel audebat contra ipsum. Utinam posset
 vlla libertas sperari. vtiqz ita prudenter egissem de negotio q̄ regi non
 innotuisset et respondissem verbo. Canij qui cum accusaretur a

¶ Sic hoc excusat se
 d̄ scdo crimē sibi iposi
 to. Impebat̄ em̄ sibi
 q̄ scrip̄sisset lras ad im
 parozē st̄atino polita
 nū. p̄ liberatiōe rhoma
 noz d̄ manu reḡ theo
 dorici. Nū d̄ in lra Nā
 d̄ p̄positis lris falso. q̄a
 false s̄ mihi ipos̄. q̄bz
 lris arguoz spasse rho
 manā libertate. qd̄ attinet
 dicere cū n̄ detur mihi
 loc⁹ defensionis. qz lraz̄
 fraus. i. fraudulētia fū
 isset apta. i. māifesta si
 nob̄ licuisset vti p̄fessioe
 .i. allocutiōe ipoz delat
 toz. i. accusatoz. qd̄. i.
 vti exarūtiōe accusa
 toz maximas vires h̄z

Gaio cesare filio germanici q̄ esset reus iurationis factę p̄tra se rñdit. **L**anius. si ego scissem. tu nescisses. q̄si diceret. si essem reus ita prudēter coelasssem negociū q̄ ad tuam noticiā nunc p̄ puenisset. ¶ **N**ota q̄ in causis iudicialibus testiu siue accusatorū ex animatio maximas h̄z vires. q̄ p̄ eam deuenitur ad rei veritatē. sicut p̄ de **D**aniele. q̄ examinando duos presbyteros false accusantes **S**usannā ip̄s de falsitate accusationis coram omni p̄plo iudicat. **S**ic **B**oetius si datus fuisset sibi locus examinandū suos accusatores vtriq̄ ip̄s mendaces reddidisset. ¶ **N**ota **L**anius fuit q̄dam romanus prudens et sapiens. et accidit vt q̄dam ex romanis conspirarent et facerent iurationem p̄tra **G**aium cesarem. et cum cesar p̄ poneret **L**anio q̄ esset reus illius iurationis factę rñdit. si ego scissem. tu nescisses. **S**ic **B**oeti⁹ rñdisset regi **T**heodorico si sibi improgass̄ de his p̄positis sup̄ restituenda libertate ip̄s romanis.

Hic boetius ex dictis infert quādam animi rationem. scđo inuehit p̄tra senatores: q̄ p̄sen serunt in suā damnationē. ibi. **S**ed si fas fuerit. **P**icit p̄mo. Ex quo a malis iniuste accusatus sum q̄ in re. i. p̄pter qđ non ita. i. non in t̄m meorū. i. tristitia hebetavit. i. oppressit sensus nr̄os vt ego q̄rar. i. cōquerar. ip̄ios. i. malos. molitos. i. machinantes scelerata. i. neq̄ciosa cōtra p̄tate. i. p̄tuolos homines. sed ego amiror vehementer. i. fortiter. effecisse. i. ad effectuz p̄duxisse sup̄ple illa que mali sperauerunt. i. p̄ceperunt. nam velle deteriora. i. mala. forsitan fuerit nostri defectus. i. ex nr̄o defectu. sed posse sup̄ple p̄ficere malum p̄tra innocentiam. i. homines innocentes que quisq̄ sceleratus p̄ceperit. i. cogitauerit. deo hoc inspectante. sup̄ple hoc ē simile monstro. i. admirabile. vnde. i. pro tanto. quidam tuorū familiariorū. i. p̄horū que sunt haud iniuria. i. non iniuste. siq̄dem. p̄ certo deus est vnde mala sup̄ple p̄ueniunt. vero pro sed. vnde. i. a quo bona si deus non est. **Q**uasi diceret. ex quo iniuste a malis accusatus sum. p̄pter h̄ non int̄m sum oppressus dolore q̄ p̄querar malos machinari mala bonis. sed amiror q̄ illi q̄ mala p̄cipiunt p̄tra bonos possunt producere ad effectum. **N**am velle malum est forte ex nostro defectu. sed q̄ malus possit perficere malū p̄tra bonos. deo hac inspectante est simile monstro. **U**nde q̄dam

Qua in re nō ita sensus nr̄os meror hebetavit: vt impios scelerata p̄tra tutem q̄rar molitos. sed ea q̄ sperauerint effecisse: vebemēter amiror. **N**ā deteriora velle: nr̄i fuit fortasse defect⁹. **P**osse at̄ p̄tra innocentia q̄ sceleratus quisq̄ p̄ceperit. inspectante deo: monstro simile est. **U**nde haud iniuria tuorū quidam familiarium q̄siuit. **S**i q̄dem deus inq̄t est. vnde mala. **B**ona vero vnde. si non est

p̄hs nō iniuste quæsit Si deus est vñ pueniūr mala. ¶ Si deus nō est
 vñ proueniūt bona ¶ Nota ex quarto huius duo requiruntur ad aliq̄
 effectum pducendum. scz volūtas ⁊ ptās. Requiritur volūtas qz nullus
 aggreditur qd nō vult. Requiritur ptās qz sine potestate volūtas fru/
 stratur. q̄ at mali hñt volūtatē offendendi bonos nō est mirandum.
 sed q̄ hñt ptātem pducēdi ad effectum suam volūtatē deo respiciēte est
 simile mōstro. ¶ Nota simile mōstro est qd cōtingit p̄ter intentiōem na/
 turę. Sicut ḡ mōstra fuit p̄ter interiōem naturę. sic videbatur Boetio
 q̄ mala p̄ter ordiēm diuinę prouidētię ptingerēt. nō videretur rōnale. cū
 deus sit summū bonum q̄ aliquo mō sit causa male fieri. ḡ male fieri in
 mūdo deo inspiciente videt silemōstro. ¶ Nota q̄ dūs nō est cā effectiua
 mali cum sit summe bonus licet sit causa mali pmissiua qz p̄mittit fie/
 ri malum. ⁊ sic exponitur auctoritas p̄phetię dicētis Ego dñs faciēs om
 nia hęc faciēs bonū ⁊ creās malum sup̄le pmissiue. Aliter d̄r. duplex est
 malum. scz mal um p̄tę ⁊ malum culpę. deus est causa mali p̄tę qd pu
 nit. sed nō est cā mali culpę qz hic est q̄ peccm̄ fecit. nō.

¶ Hic Boetius inuehitur contra senatum qui consentit in suā
 condemnationem tangendo suam beniuolentiā quā habuit ad eos. ⁊
 ¶ Sed fas fuerit nefarios homiēs q̄
 bonoz oīm totiusqz senatus sanguie,
 petūt. nos et̄ quos ppugnare bonis
 senatusqz viderant p̄ditum ire voluis
 se Sed num idem de patribus quoqz
 merebamur. Deministi vt opinor q̄/
 niā me dictuz quid factuz ve. p̄ns sp
 ipsa dirigebas Deministi inq̄ verōe
 cum rex auīdus exicij communis ma
 iestatis crimen in Albinum delatum
 ad cunctum senatus ordinem transfer
 re moliretur. vnīuersi innocētiā se/
 natus quanta mei periculi securitate
 defenderim Scis me hec ⁊ p̄a p̄ferre
 ⁊ in nulla vnq̄ mei laude iactasse.

dicit Si fas fuerit. id
 est poāmus fas esse ne/
 farios homiēs .i. ma/
 los homiēs q̄ oīm bo/
 noz ⁊ totius senatus.
 .i. p̄sultus rhomāę ci/
 uitat̄ petūt. .i. deside/
 rāt sanguiem. .i. mortē.
 nos etiam voluisse ire
 p̄ditum id est ad per
 dēdum quos viderant
 ppugnare bonis homi
 b. q̄ p̄ ⁊ senatui. Sz
 num. .i. nūquid nos idē
 scz p̄dere merebamur
 de patrib. .i. de senato
 rib. q. d. non. Sed o
 phia memisti vt opiōz
 qm̄ me dictuz. .i. volētē
 dicere quid. .i. aliquid.
 ve. p̄ vel facturum. ip̄a
 semp̄ p̄ns sup̄le ex̄ns
 dirigebas. .i. regebas.)
 Ergo nec verbis nec
 factis offēdi senatum
 Deministi inq̄ phi/
 losophia Veronę id ē

apud **Geronaz** ciuita
te cum rex **Theodorici**
cus audis exis cois
exitij. i. tormenti fena/
toz cum ipse crimen le
se maiestatis delatus in
Albinu ipse rex moli/
retur. i. laboraret trans
ferre illud crimen ad to

tū senatum. q̄nta securitate. i. tutela mei periculi. defenderim. i. liberaue
rim innocentia vniuersi senatus. i. totius consulatus. **¶** phia tu scis me p
ferre. i. loq̄ vera z nuncq̄ me iactasse in vlla mei laude. em pro qz. minuit
quodāmodo secretū scie probantis. i. laudantis se quotiens q̄s oītan/
do. i. manifestando factū. recipit p̄cium fame. i. mercede laudis ab hoīb
Sed tu phia vides q̄s euentus exceperit. i. liberauerit nrām innocentia
nos subimus. i. sustinemus poenas falsi sceleris. i. falsę nobis impositi p̄
pmijs vere stutis. **¶** Nota fm **Seneca** dolor duplicat̄ cum ab eo a q̄
bonū merueras malū venit. **¶** Tū igitur **Boetius** oēm bñuolentiā exhi/
buerit senatoribz grauius doluit de sua offēsiōe. **¶** Nota in ciuitate **Te**
rona cū **Albinus** esset accusatus de ḡui crimine. ita vt diceret reus lese
maiestat̄. illud crimen rex **Theodoricus** voluit transferre ad totū sena
tū z ipsum damnare. sed **Boetius** exponēs se periculū seuarū liberauit
¶ **¶** Nota q̄ secretū scie est stus q̄ minuit cum aliq̄s virtuose operat̄.
iactando se vt p̄seq̄tur famam z laudē ppli. **¶** Vñ **Seneca**. sciam potius
q̄s famam arte de. **¶** Et d̄t **Macrobius**. Sapiens glam suā in scia poit.
stultus ar̄ in laude humana. vñ d̄t **Isidorus**. q̄ aliq̄s donum a deo largi
tum in laudē suā ducit. p̄culdubio stutē in vicium transire facit.

88

Hic **Boetius** oñdit se
perturbatū ex iudicuz
seueritate z inflexibili
tate dicēs. **¶** Vñq̄s fa
cinoris. i. peccati manifesta
p̄fessio. i. cui vñq̄s hoīs
peccati manifestū habu/
it iudices ita cōcordes
in seueritate. vt nō ali/
quos eoz vel ipse error
huāni ingenij summit
terz. i. flecterz ad miāz
vel p̄ditio fortunę. i. cuiē
tus fortunat⁹ exis in/
certa. cunctz mortalibz
supple hoībz summitte
ret aliq̄s eoz. **¶** Si dicete
mur voluisse inflāma/

Minuit em̄ quodammodo sese pbantis
scie secretuz. q̄tiens oītando q̄s sc̄m
recipit fame p̄ciū. **¶** **Sz** innocentia nrām
q̄s exceperit euent⁹: vides. **¶** Pro vere p̄/
tutis p̄mijz. falsi sceler⁹ penas subim⁹

Et c⁹ vñq̄s facinor⁹ manifesta p̄fessio.
ita iudices habuit i seueritate p̄cordes
vt nō aliq̄s vel ipse huāni error ingenij.
vel fortunę p̄ditio cūctz mortalibz incer
ta summittere. **¶** Si inflāmare sacras edes
voluisse **¶** Si sacerdotes impio iugula
regladio **¶** Si bonis oībz necē struxisse
diceremur: p̄ntem tñ smā p̄fessum dui
ctū ve punisset **¶** Nūc q̄ngent⁹ fere passu
um milibz p̄cul moti atq̄s indefensi ob
studij p̄pensius in senatum. morti pro

scriptionisq; damnatur. **D** meritos
de simili crimine neminem posse con/
uinci. cuius dignitatem reatus. ipsi
etiam qui detulere viderunt

re. i. incedere sacras e/
des. i. eccles. 7 si nos
diceremur struxisse. i. p/
curasse necesse. i. mortem
bonis oib;. 7 si dicere/
mur iugulare. i. punire
sacerdotes impio gla/
dio. tñ pro sed sententia

id est iudicium damnasset me pntem puictum 7 pssum crimē. sed nos p/
cul moti. i. absentes qngētis milib; passuū 7 indefensi ob pssius studiū
.i. ppter studiū intēsus nos damnatur. i. ad iudicatur in senatū mortū
q; p 7 pscriptiōni. **A**t tūc exclamat dices **D** meritos. i. dignos vel brōs
iudicio neminem posse uinci de simili crimē sicut nec ego iuste puictus
sum. cuius reatus. i. criminis dignitatem. i. innocētā ipsi et; viderūt. i.
pignouerūt q; detulere. i. accusauerūt me. **N**ota q; iudices qñq; mouē
ē ad miāz duplici de cā. pmo mō ppter errorem humanū ingenij q; huānū in
geniū sepe fallit i iudicio qz ignorat vtz aliqñ iuste de re feriat vel n. 7 ti
mēs deum ne iniuste iudicet mouetur ad miām pccendo reo. **S**ecō iudi
ces mouētur ad miām ppter cūctum fortunę q; incertus est hominibus.
qd em iudex in alio damnat sibi facile p fortunam euenit 7 illud debet
recordare. sed nulla illaz cāz mouit iudices ad miserādum Boetio. sed
pccorditer ipm damnabāt. **N**otaq; nullus debet damnari et; p crimi
ne quātūcūq; enormi nisi sit pns puictus vel crimē in iudicio pssus
Boetius autem cum damnaretur nō erat puictus nec crimen pssus. 7
erat absens qz in studio atheniēsi. ergo iniuste erat damnatus.

Nota q; Boetius cum damnaretur distabat a loco iudicij quin
gentis milib; passuū. 7 cum mille passus faciūt vñū miliare. ideo bene
distabat ad qngēta miliaria. **N**ota Boetius damnatus fuit pscripti
oni **U**gnitio dicitur **P**roscriptio est iudicialis sententia lata ptra aliquē cui
nomen p scelere de scriptura tabule enę debebatur. **C**ōsuetudo em rho/
mana fuit q; noia senatorū quoz p silio vrbs rhomana regebatur aureis
litteris in tabula enea scriberentur. vñ 7 pēs pscripti dicebatur **A**t dicitur
scriptus quasi procula scriptura positus. 7 sic Boetius erat pscriptus
qz nomē suū deletū fuit de tabula enea.

Hic boeti. expur
gat se de qbusdā obiec
t; sedo oñt vñ sumpta
fuit rō obiectionis scū
da tibi **S**ed o nefas.

Nota Boetio obij
ciebatur q; ipse vltus ar
te nigromātica sacrifi/
caret demonibus pro
dignitatibus acqren/
dis. **H**e hoc boetius
excusat se dices. **Q**uā
d iij

Quā vti alic; sceleris admixtiōe fusca
rēt ob ābitū dignitatis sacrilegio me cō
sciām polluisse mētiti se **A**t q; 7 tu iusta
nob oēm rex. mortaliū cupidiez de nrī
ai. sede pellebas. s; tuis oculis sacrilegio

fu. ple meā dignitatez
 vti pro vt offuscarent. i.
 denigrarent admixtio/
 ne alicuius sceleris. mē
 tici sunt meā polluisse
 consciam sacrilegio. i.
 demonū obsequo ob am
 binum. i. ppter cupidita
 tem dignitatis adqui
 rende. atqui p certe. tu
 insita. i. inserta nobis
 pellebas de sede id ē de
 loco cupiditate oim re
 rum mo traliū. z sub tu
 is oculis nō erat phas
 esse locū sacrilegio id ē
 cultū demonum. qz p
 z. tu instillabas auribz
 z cogitationibus meis
 illud pythagoricū **P**ro
 non dijs seruiendum. nec
 pueniebat me captare. i.
 optare p̄sidia. i. auxi
 lia vilissimoz spiritū id est
 dgonum quem tu p̄ponebas.
 i. locabas in hanc excel
 lentiam: vt similem deo fa
 ceres. **P**reterea innocens
 penetrat id est vxoz domus
 meq. cœtus id est multitudo
 honestissimoz amicoz.
Et socer **S**ymachus sanctus
 reque reuerendus ipso actu
 defendū me ab oi suspicio
 ne huiusmodi criminis. **N**ota
 qz p̄suetudo inuidoz est
 cum non possunt alicui suā
 probitatem auferre. nituntur
 ipsam salte alicui quo vicio
 denigrare. z sic phama **B**oetij
 denigrata fuit i vicio sacrilegij
Nota qz sacrilegium est sacre
 rei furtū. z ponitur sacrilegus
 pro homine scelerato. **Q**uia
 sacrilegium ē cultura demonū
 siue idolor. **I**nde sacrilegus
 i. idolatra. z sic capitur in
 pposito. **N**ota qz ambitus
 media producta ē cupiditas
 honoris. **S**ed ambitus media
 correpta ē circuitus. **E**t p̄mo
 modo accipitur hic. **N**ota qz
 phia repellit oēm cupiditatez
 bonoz exterior. quod scribitur
 in primo libro de plantis. qz
 phia tria inducit. scz mentis
 illustrationē. felicitatis ap
 petitū. z mollis affluentie cō
 temptū. **N**ota phia facit
 hominem similem deo. non
 similitudine omni moda sed
 participatiua. ita qz hō
 participat alicui p̄ditionis
 diuine scz i intelligentie.
Unde **S**eneca. **H**oc mihi
 phia promittit qz me parē
 deo reddat. **E**t alibi dicit. **C**ur
 speculatiuus est quasi deus
 in humano corpe ho spiratus
Nota sacrilegiū non hz
 locum sub oculis phie. qz
 phia p̄ se oia agenda z
 facienda ordinatissime
 disponit. z non permittit
 homine ad vana declinare.
Quia dicit **T**ullius in
 libro de finibus bonoz z
 malorum. **P**hia a superstitione
 liberat metu mortis non
 p̄curbat. z est supersticio
 vana religio. scz ydolor
 cultura. **N**ota penetrat
 est secreta camera vel
 locus secretus interior in
 domo vel in templo. vbi
 reponuntur clina nodia
 vel aliqua talia. z ponitur
 hic pro vxore boetij p̄
 methaphoram.

locū esse fas non erat **I**nstillabas ei au
 ribz cogitationibusqz q̄tidie meis py
 thagoricū illud. **E**nō yhenō. i. deo n̄
 dijs seruiendū **N**ec pueniebat vilissi
 moz me spūum p̄sidia captare: quem
 tu in hanc cellentiā p̄ponebas vt cō
 similem deo faceres. **P**reterea penetral
 innocēs domus. honestissimoz cœtus
 amicoz. **S**ocer etiā scūs. z eque act⁹
 ipso reuerendus ab oi vob huius cri
 minis suspitione defendunt

ponēdo hōnes pro hēnto. qz ipsa cōsuevit morari in penetrall **H**orā
dum qz Symachus fuit quidam nobilis rhomanus z socer Boetij cui
ius filiam Boetius duxerat noie Elphia. qz Symachus nō fuit tm sanct^o
interius in affectu. etiam reuerendus in exteriori actu sic dē boetius

Hic Boetius ondit vū fuerit rō sumpta obiecti criminis quā
ex ipsa phia cui deditus erat. vū dē exclamādo. **N**efas ipsi mali capi/
unt fidem tanti criminis de te o phia. z ppter hoc videbimur fuisse affi/
nes maleficio satrilegij qz nos sumus imbuti. i. instructi tuis disciplis.

Sed o nefas. illi pō de te tanti criminis
fides capiūt. atqz hoc ipso videbimur
affines fuisse maleficio. qz tuis imbuti
disciplinis. tuis instituti moribus sum^o
Ita nō est satis. nil mihi tuam profu
isse reuerentiam. nisi vltro tu mea po
tius offensione lacereris.

id est doctrinis. z sum^o
instituti. i. iformati tu
is moribus. ita nō est fa/
tis tuā reuerentiā nihil
mihi profuisse nisi vltro.
i. sponte tu potius
lacereris ab illis mea
offensione. **H**oc dē boe
tius pro tanto qz inty
riati sūt sibi ppter phi/
losophiā sō magz inty
riati sūt ppter sibi.

Hora qz Boetius
vacabat studio fugie/
bat cōsortia stultoꝝ z querebat secreta loca ppter studiū. iō putabāt ipm

loqui cū demonibz z eis sacrificare **I**tem qz Boetius fere omnia q vo
lebat facere sua sapiētia faciebat. iō putabāt eū demoēm habere familia
rem sibi obsequētem **S**icut Apuleius opinat^o est de Socrate qz haberet
familiārē deū de quo fecit libꝝ quem intitulauit de deo Socratis

At pō hic etiā nostris malis cumulus
accedit. qz existimatio plurimoz nō re
rum merita sed fortunę spectat euetuz
ea qz tm iudicat esse prouisa que felici
tas cōmendauerit **Q**uo fit vt existima
tio bona prima omnium deserat infeli/
ces. **Q**ui nūc ppli rumores. qz dissone
multiplicesqz sentēcie. piget reminisci
Hoc tm dixerim vltimam esse aduer/
se fortune sarcinam qz dum miseris

Hic Boetius
onit se esse p̄turbatum
ex fame suę lesione di/
cēs **H**ic cumulus. i.
augmentatio accedit no
stris malis qz existima
tio. i. iudiciū plurimo/
rū. i. vulgarium nō spectat
. i. nō respicit merita re
rū sicut hō meret. sed
expectat cūctū fortunę
id est indicat homiēm
fm qz fortuna se habz
circa epsum. z ea tātz
iudicat vulgus esse pro
uisa a deo que cōmen/
dauerit foelicitas id est

prospera fortuna . quo
fit . i . ex quo sequitur ex
istimatio bona deserat
infelices . vñ me piget
. i . redet reminisci q̄ nūc
sint rumores populi . z
q̄ multiplicēs . q̄ pro z
dissone . i . discordantes
sententię sint de me .

Nam quidam dicunt

me reum esse . quidā non . hoc em̄ dixerim id est volui dixisse vltimam esse
sarcinā . i . grauissimū pondus aduersę fortunę q̄ dū aliquod crimen affi/
gitur . i . imponit miseris . i . infelicib; ipsi credunt meruisse supple illa q̄
ipsi miseri pferunt . i . patiunt . z ego bonis oib; pulsus q̄ in exiliū relega/
tus . z exutus dignitatib; q̄ monatione pscriptus . z sedatus . i . macula/
tus existimatione . ego q̄ prius p̄tute honestus reputabar nūc scelere de/
formis reutor . z tuli . i . recepi suppliciu . i . p̄cā ob bñficiū . i . p̄pter bñ/
ficiū . **N**ota q̄ vulgares non iudicāt s̄m merita reu vt z hō mereatur
aliquo . vel non . sed iudicant s̄m euentū fortunę . vñ hōiēm bene fortuna/
tum iudicant felicē . male fortunatū iudicant miser . sed tale iudiciū fal/
sum ē . **Uñ** dicit Seneca . xlv . epla . Non felices hunc estimēs que vulgus
appellat felicē ad quem pecunia p̄fluxit . sed illū cui oē bonum inaiō est
erectū z extensum . **I**tem bona estimatio deserit infelices q̄ primū maluz
quod infelices incurunt ē q̄ vulgus male de ipsis opinat . credit ei vul/
gus ea q̄ miseri patiunt q̄ ex merito talia patiant

Nic boetius ostendit
se esse p̄turbatū ex his
q̄ vidit in mundo ḡna
liter . s . bonos deprimi .
z malos extolli . di . **A**/
go videoz videre . i . cog
noscere nefarias offic
nas . i . malas societa/
tes secleratoz hoim flu
itātes gaudio . q̄ pro z
leticia z quicq̄ p̄ditissi/
mū . i . pessimū imminē
tē . i . insistentem nouis
fraudib; delationuz . i .
accusationum . z video
bonos iacere p̄stratos
. i . deprellos terroze no
stri discriminis . z etiā
video quēq̄ flagiciosū
. i . prauū hōiēm incita .

Videre at̄ videoz . nefarias seclera/
toz officinas . gaudio leticia q̄ fluitan
tes . perditissimū quēq̄ nouis delati
onum fraudibus imminentem . iacere
bonos nostri discriminis terroze pro/
stratos . flagiciosum quēq̄ ad auden
dum quidem facinus impunitate . ad
efficiendū vero p̄gm̄is incitari . **I**n/
fontes at̄ non modo securitate reu ip/
sa etiam defensione priuatos . **I**taq̄ li
bet exclamare .

ri ad audiendum. i. ad presamendum facinus. i. peccm impunitate. i. sine pena. vero. p sz incitare pmiss ad efficiendum. i. ad ppetradu facin. i. peccm. at p sz et ego video infantes. i. innocetes. nomo. i. no tm puatos securitate. vey etiā defensionē. **Itaqz** pro G. liber. i. placet mihi exclamare ad deū coeli quare talia pmittat in mūdo vt mali exaltentur z boni depmātur.

¶ Nota q boetio qui erat turbatē mētis z in statu miserē videbat q mali in hoc mūdo eēt potētes z viuerēt impuniti. boni at impotētes z viuerēt irremunerati. sed phia in quarto huius ipm solādo probat malos semp esse impotētes z bonos esse potētes. z malis nūqz deesse sua supplicia z bonis nūqz sua pnia. **¶** Nota q officinē dicuntur domus officialium vbi reponitur ea q ad ipsos spectāt z ad eoz officia sicut sūt celaria z granaria. z alia hmoi. hic at accipiuntur officinē p aggregatione maloz. z dicuntur ab officio cis. qd est noceo ces.

¶ Metrum quintum primi libri.

O Stelliferi conditor orbis

Qui ppetuo nixus solio

Rapido celum turbine verfas

Legemqz pati sidera cogis

Ut nūc pleno lucida cornu

Lotis fratris obuia flammis

Londat stellas luna minores

Nūc obscuro pallida cornu

Phebo ppior lumina perdat.

Et qui prime tempore noctis

Agit argentes hesperus ortus

Solitas iterum mutet habenas.

Phoebi pallens lucifer ortu.

Tu frondisluę frigore brume

Stringis lucem breuiore mora.

¶ **I**ncipit qn tu metru huius pmi libri qd dz pindaricu ab iuctore. anapesticum a pede pdominate. Est at anapestus pes triarius dactylo stas ex pms duabus breuibz z terciā lōga syllaba z ē metru acatalecticum. i. sine defectu. **¶** **I**n h at metro Boetius ex clamat tra puidetiaz diuinā admirās q oia regāt a deo pter actus humanos licet hoc falsum sit tū Boetio sic videbatur fm statum turbatum. **¶** **E**t diuiditur. pmo pmedat diuinā puidetiā ex gubnatiōe celestiu z tres triū sedo tāgit actū huānos n rgi a do. s rogat deū vt rgar actū hoim. sedā ibi Dia certo. scia ibi. **¶** **Q**uisqz rez. pma didit. pmo pmedat rgi me diuie puidetię circa celestia. **¶** **S**ecundo

magis circa terrestria
ibi. **T**ua vis variū tē/
perat. **P**rīmo dicit. **C**
conditor. i. creator or/
bis stelliferi. i. ferentis stellas. qui nixus. i. adiunctus ppetuo solio id est

Tu cum feruida venerit estas

Agiles nocti diuidis horas

eternę sedi. versas. i. frequenter vertis cœlū rapido turbine. i. veloci mo/
tu. et cogis sidera pati legē. i. debitum ordinē vt ipsa luna nunc. i. aliquā
do lucida pleno cornu sicut in plenilunio obuia. i. opposita totis sāmīs
.i. luminibus fratris. i. solis. ipsa luna condar. i. abscondat minores stel
las quę in plenilunio non videtur ppter maius lumen. et tu cogis nunc. i.
aliquōt ipsa luna existens pallida obscuro cornu. ipsa existēs ppter phœ
bo. i. soli. perdat. i. amittat. lumina. i. lucem. q. d. **T**u facis vt luna quan
tomagis recedit a sole tantomagis illuminat et lumine suo obscurat mi
nores stellas. et quanto magis appropinquet soli tanto plus obscuratur. et
tu cogis vt hesperus. i. stella vespertina q agit argentes. i. frigidus ortus
tpe noctis. i. increpusculo qd est p̄ma pars noctis sequēdo soles. iste he
sperus de mane lucifer dicitur. pallens in ortu phœbi itēz miter solitas
habenas. i. solitos cursus. nā cum de vespe seqtur solem de mane pcedit
ipsum. et tu stringis. i. coartas lucem. i. diem breuiore. i. frigidus ortus
hyemis. frondiflue. i. facientis froudes fluere. et cū feruida estas venerit.
tunc tu diuidis. i. distinguis agiles horas. i. breues horas noctis. q. d. tu
facis q tpe hyemali noctes sunt plixiores dieb. i. tpe estuali ecōuerso

Cordum q deus dicitur stelliferi orbis qz ab ipso deo pendet cœ
li et tota natura. **Ex. xij. methaphis. Et dicitur residere in ppetuo solio qz i**
cœlo qd est ppetuum. nā cœlum ē locus deoz et spiritūū. et oēs barbari et
greci. et quicunq putant deos esse eū locum q sursum ē deo attribunt tan
qz immortale imortali coaptātes. p̄mo cœli et mundi. **Et dicitur vertere cœlū**
rapido turbine. motus eū firmamenti dicitur rapidus. qz suo motu rapit se
cum alias speras. **Q**uā nota verso ē p̄bum frequentatiuum et fit frequē
ter vertere. et hoc inuicitur q cœlū sp mouetur et non cessabit. qz dicitur om̄e
rator. non ē timendū q cœlum stet. **Et rō. qz mouens cœlum mouet sine**
fatigatione et sine p̄cena. **xij. methaphis. C**uius deus est nixus ppetuo so
lio. i. iunctus ppetuo cœlo. **Q**uā d̄s tripliciter ē in vniuerso. scz essenti
aliter seu p̄ntialiter. sacramentaliter seu mysterialiter. et misericordialiter.
Essentialiter siue p̄ntialiter in suauera claritate in qua ipsum hō nunqz
vidit. sicut dicit p̄pheta. **Deus nemo vidit vnqz sicut ipse ē in ppetuo**
solio. **S**acramentaliter seu mysterialiter deus ē in sacramento eucharis
tię qd rata fide credimus. **S**ed misericordialiter deus est vbicqz. s̄m q di
cit scriptura. **M**isericordia d̄m plena est terra. **Et inde puenit dictum**
cōmune s̄m q dicit scriptura. **D**eus est vbicqz. **C** Nota s̄m **U**gnitio/
nē. solium ē sedes regalis ex solidis lignis facta dicta a soliditate. i. a fir
mitate. **C** Nota q d̄s cogit sidera pati legē. non violenta nec coacta mo
tione. qz nullū violētum ppetuum sed cogit ea voluntaria ordinatione
obseruare legē. i. determinatū motū vt tpe eis statuto oriant et occidant
C Nota q luna de se ē corpus opacū recipiens lumen a sole. et in ea pte
q est versus solem illuminat. cū at directe opposita sit soli sicut in plenilū

nio. tūc lumine suo obscurat mīōres stellas. eo q̄ maius lumen offuscet minus. sed cū luna est in ista pre coeli in qua est sol sicut p̄tingit in p̄uic-
tione. tūc superior ps q̄ est p̄sus solem est illuminata inferior ps q̄ est p̄sus
nos est obscurata. et tūc nihil videm⁹ de luna. sed cū incipit elongari a so-
le tūc ps elongata incipit modicū a p̄parere nobis. et tūc dicimus esse no-
nuluntū. et quāto plus elongatur tāto plus a p̄paret nobis illuminata.

¶ Hora boetius dicit solem esse frēm lunę. q̄ fm fabulas **J**upiter cōcu-
bes cum latona genuit ex ea duos gemellos scz phœbū q̄ dicit sol. et dyana
q̄ dicit luna. et fm fabulas sol est frater lunę. **¶** Hora stella q̄ de vespe seq̄-
tur solem et de mane p̄cedit hñt diuersa noia. **¶** P̄t̄ p̄ p̄ sum. **L**ucifer auro-
ra venus vesp̄us hesperus idem. **¶** Quō at sit possibile q̄ eadem stella de
vespe sequatur solem et de mane p̄cedat. dicūt aliq̄ q̄ hoc nō p̄tingit in v-
na et eadem pre āni sed in diuersis. **¶** Dicūt em̄ q̄ in estate seq̄tur solem in
hyeme p̄cedat. sed hoc est p̄tra om̄s auctores dicentes hoc esse in eodem
tpe āni. **¶** Alij dicūt q̄ mercurius et venus sint stelle similis coloris et quā-
titatis. quāz vna q̄nq̄ seq̄tur solem alia p̄cedit. et sic videtur ēē vna stel-
la q̄ seq̄tur et quę p̄cedit. sed hoc nō est. **¶** **U**gnitio dicit q̄ venus est altior so-
le. et loquitur fm antiquos astrologos q̄ locauerūt venerem supra solem
¶ Cum igitur p̄tingit q̄ venus et sol simul veniūt ad occasum q̄ ven⁹ est
altior diutius videtur in sero q̄ sol. eadem rōne citius videt in mane. q̄
uis q̄ cito discurrat. **¶** Nam citius videntur ascendētia remota q̄ p̄pinq̄
et diutius videtur descendētia remota q̄ p̄pinqua. licet equali motu ince-
dāt. sed moderni astrologi locāt venerem sub sole. **¶** Alij dicūt q̄ vna est
stella q̄ vno tpe seq̄tur solem alio tpe p̄cedit. et dicūt fm **P**tolomeum q̄
illa stella epyclicum in cuius circūferētia deferatur corpus eius. **¶** Est autē
epyclicus circulus p̄nus cuius centrum est in circūferētia orbis deferētis.
¶ Nūc at est ita q̄ epyclicus veneris semp est cum sole. ita q̄ si protrahat
linea a centro terre p̄ centrum epyclicli veneris ad firmamētum. eadem li-
nea trāsibit p̄ cētrum solis et nō multum distabit ab eo. cum at venus fe-
ratur in circuitu epyclicli. aliq̄n erit in eadem linea cum sole. aliq̄n p̄ce-
dit. aliq̄n seq̄tur. **¶** Item mora solis sup orizōtem facit diem cum dies sit
latio solis sup terrā. **¶** Hora at solis sub orizōte facit noctē. et q̄ sol lōgio-
rem facit moram tpe estiuāli sup orizōtem et breuiorem sub orizonte ido
dies estiuales lōgiores sunt noctib⁹. **¶** In hyeme at sit eadē rōne p̄pter qd̄ di-
es hyemales breuiores sunt noctib⁹.

Tua vis variū tempat annum

Ut quas boree spiritus aufert

Reuebat mitis zephrus frondes

Queq̄ arcturus semina vidit

Syrus altis vrat segetes

Nihil antiqua lege solutum

¶ **D**ic boet⁹ omen
dat regimē diuī. p̄uide-
tię magis circa t̄stria
scz circa pres āni dicēs
¶ **Q**uis tua vis. i. p̄p̄
repat. i. ordiāt variū ā-
nū. i. diuersas pres āni.
vt mit⁹ zephrus. i. ven-
tus p̄nalis. reuehat. i.

reducit frondes quas **L**inquit proprie stationis opus
 aufert .i. destruit spūs
 boreę id est flatus boreę. et tua vis temperat vt quecūq; semina vidit ar/
 cturus. illa stella altas segetes id est longas segetes vnat syrius id est stel
 la canicula tpe estivali. **E**t subdit. nihil solum. .i. segregatū antiq̄ua le
 ge .i. eterna lege diuine p̄uidentie linquit. .i. derelinquit opus pp̄ie statio
 nis. .i. ad quod opandum est statutū. **¶** Nota q̄ quatuor sunt p̄tes
 anni. ver. hyems. autumnus. et estas. In vere fiat ventus q̄ d̄r zep̄irus
 q̄ est collateralis fauonij. et q̄ flatus eius est lenis. ideo d̄r mitis et pdu/
 cit viridia. In hyeme et maxime in principio viget flatus boreę q̄ est ven/
 tus collateralis aqlonis cuius flatus est fortis et frigidus. et destruit vi/
 ridia denudando arbores. **¶** Nota q̄ arcturus est stella circa maiores
 vs̄sam q̄ d̄r videre semina. q̄ tpe sui ortus quo oritur cum sole tunc semi
 natur sicut in autumnno. **¶** Nota syrius est stella q̄ alio noīe d̄r canicu
 la. **E**t d̄r syrius a syren qd̄ est tractus p̄pter longum tractū caloris. et ap
 paret cum sol est in cancro. et d̄r vere segetes. .i. maturare. **¶** Nota de ar/
 cturo dicit **I**sidorus in li. et̄imologiaz. arcturus est sidus post caudas
 maioris vs̄se positum. et orit tpe autumnali. sed d̄r **V**egetius arcturū ori/
 ri post idus septēbris. xvij. kal. octobris. **I**es d̄r **I**sidorus. canicula ē stel
 la. et d̄r syrius q̄ estiuus mensib; in medio centro coeli est. et iuncta cum so
 le duplicat calor eius. et dissoluunt corpora et euaporant a qua stella d̄r di
 es caniculares in q̄bus molestę sunt purgationes

¶ In ista p̄te boetius
 tangit actus hoīm non
 regi a p̄uidentia diui
 na sed derelictos regi
 mīni fortunę dicens.
¶ Deus tu gubernans
 oia certo fine. .i. certo
 ordine ad finē. et respu/
 is. .i. spernis regere so/
 los actus hoīm. et ergo
 o rector de⁹. tu merito
 cohibere. .i. coercearis.
 cur lubrica fortuna. .i.
 instabilis fortuna ver
 sat. .i. p̄tit tantas vices
 .i. alternationes. q̄ ip
 sa p̄mit infontes. id ē
 innocentes noxia p̄e/
 na debita sceleri. .i. hōi
 scelerator peruersi mo
 res. .i. homies p̄uersi in
 morib; residēt in celso
 solio id ē in alto loco.

Omnia certo fine gubernaus
Hominum solos respuis actus
Merito rector cohibere modo
Nam cur tantas lubrica versat
Fortuna vices: premit infontes
Debita sceleri noxia pena
At peruersi resident celso.
Pores solio: sanctaę calcant
Injusta vice colla nocentes
Latet obscuris condita virtus
Clara tenebris. iustusq; tulit
Crimen iniqui
Nil periuria nil nocet ipsis

Fraus mendacij compta colore
Sed cum libuit virib; vti
Quos unnumeri metuunt ppli
Summos gaudent subdere reges

clare virtutis et bonis operibus iacet obdita. i. abscondita et non manifesta obscuris tenebris. i. ab hominibus vicio obscuratis. et iustus homo tulit id est sustulit crimine iniqui hominis. et iniuria nil nocent ipsi iniquis. nec fraus compta id est ornata mendacij colore. i. falsa et apparentia nocet ipsis. sed cum prauis libuit vti viribus. i. exercere vires. quos prauos metuunt innumeri populi. i. vulgares. tunc ipsi gaudent subdere. i. supplantare summos reges. i. bonos et sapientes quorum est regere et alios gubernare. ¶ Item deus omnia gubernat certo fine. quia dicitur prophetarum. x. methaphy. Deus est mensura omnium et regula et infallibiliter vixit metrum. Et prophetarum dicitur primo celi et mundi. Entia diuina nos gubernant et regunt. in nobis sunt quasi finis ¶ Item illud quod est sapientissimum regit certo fine cum sapientis est regere. sed deus est sapientissimus eo quod sapientia a deo processit. ¶ In scriptura. Dis sapientia a deo est. ¶ Nota Boetius vidit in mundo bonos deprimi. et malos exaltari. cum magis potius fieret conuerso. sed sibi videbat quod actus et operationes hominum non reuertentur a deo sed magis a fortuna quam hunc humiliat et hunc exaltat. ¶ Boetius deo queritur.

Diam miseras respice terras
Quisquis rerum federa nectis
Operis tanti pars non vilis
Homines. quatimur fortunę salo
Rapidos rector compme fluctus
Et quo celum regis immensum
Firma stabiles federe terras .

¶ Dic Boetius rogat ut deus regat actus hominum et homines sicut regit celum dicens. ¶ Quisquis deus es tu qui nectis id est coniungis federa. i. concordias rerum. respice miseras terras. i. homines in terris habitantes. nos enim homines non sumus vilis pars sed valde nobilis tantum operis. id est mundi di nos quatimur id est concutimur salo. id est mari et amaritudini fortune. ¶ Ideo tu deus comprime id est restringe rapidos fluctus id est magnos impetus fortune. et eo federe id est regimine quo regis immensum celum. tu firma id est roborata stabiles terras id est homines stabiles in terra. scilicet quos tu creasti ut inhabitent terram .

¶ Nota Boetius dicit hominem non esse vilem partem mundi. quia scribitur in prologo libri de pomo Aristotelis. Homo est dignus

et ipsi nocentes. i. male calcant sanctam collam. i. collam sanctorum hominum iusta vice. id est iusta alteratione qui sancti potius deberent calcare collam nocentem quam conuerso. et clara virtus. id est homo

¶ Dic Boetius rogat ut deus regat actus hominum et homines sicut regit celum dicens. ¶ Quisquis deus es tu qui nectis id est coniungis federa. i. concordias rerum. respice miseras terras. i. homines in terris habitantes. nos enim homines non sumus vilis pars sed valde nobilis tantum operis. id est mundi

suma creatura similitudo o[mn]i ad imaginem dei factus. et ij. de a[nt]i q[ui]dam modo aia uenit cum oib[us] creaturis. uenit em[en] cum angelis in intelligēdo cum brutis in sentiēdo. cū plantis in uergetando. cum lapidibus in esse[n]do. ¶ **Nota Boetij** p[ro]par fortunā salo. i. mari. Sicut em[en] nauis yndis marinis iactat in altum nunc. et nunc in pfundum: sic hō p[ro]fortu/nam nunc in p[ro]speritate leuat: nunc in aduersitate deicitur

¶ **Hic incipit q[ui]nta p[ar]te h[uius] primi libri.** in q[ui] Boetius ostēdit quōd phia se habuit ad suaz quęrituonia. et qd ex ea cognouit. scdo phia quędam dicta boetij irrationabilia p[ro]uipendit. tercio sub breuitate recolligit ea q[ui] ip[su]m boetium p[ro]rbant. q[ui] rto phia dat modum remedendi ip[su]m boetium Sedā ibi. Itaq[ue] non tam me loci huius. tercia ibi. Et tu qdem de tuis. quarta ibi. Sed qm plurimus. ¶ **Dicit primo.** Postq[ue] ego boetius declarauit. i. p[ro]trōnmm loquutus sum. hęc supple p[re]dicta p[ro]nuatio dolore. i. assidu a turbatione. illa supple phia placido uultu nihil mota est. i. irata. meis q[ui]stib[us]. i. de meis quęrituonijs. inquit. i. dixit. Lum. i. qm Ego uidissem te boetium mcestum. i. tristē. q[ui] p[ro] et lachrymantē. i. flentem. ilico. i. statim cognoui te mi sepe. q[ui] p[ro] exulem. i. patientē exiliū. s[ed] q[ui] longinquū. i. remotus esset illud exiliū ego nesciebā. i. ignorabā. nisi tua orō. i. fmo mihi p[ro]

¶ Prosa quinta primi libri

¶ **Increpatio phie cur se exulem putz propter longinquitatē urbis cum ei[us] patria sit paradysus**

Hec ubi p[ro]tinuato dolore dela/trai illa uultu placido. nihil q[ui] meis q[ui]stib[us] mota. ¶ **Lum** te inq[ui]t mestū lachrymantēq[ue] uidissey. ilico mi sepe exuleq[ue] cognoui. Sed q[ui] id lōgin/quū esset exiliū. nisi tua p[ro]didisset orō nesciebā Sed tu q[ui] p[ro]cul a p[ro]ria. non q[ui] dem pulsus es. s[ed] aberrasti Et si te pulsum existimari maui: te pot[er]o ipse pepulisti. Nā id quidē de te nunq[ui] cuiq[ue] fas fuisse. Si em[en] oriundus sis patrie reminiscaris. nō uti atheniensiu[us] quōdā multitudinis imperio regitur Sed eius vnus dñs est et vn[us] rex vn[us] et princeps q[ui] regit eam. Qui frequen/sia ciuiū nō depulsionē letat Qui agi frenis atq[ue] obtpare iusticie: summa li

bertas est. **A**n ignoras illam tue ciui/
tatis antiquissimam legem qua san/
xitum est ei ius exulare non esse quis/
quis in ea sedem fundare maluerit?

Nam qui vallo eius ac munimi/
ne continetur. nullus metus est. ne ex/
ul esse mereatur. **A**t quisquis inhabi/
tare eam velle desierit. pariter desinit
etiam mereri.

trię. i. de qua patria sis oriūdu*s*. i. natus. non. vti pro sicut ciuitas **A**rthe
nienium quōda*m* regitur imperio id est ex p̄cepto multitudinis id ē ml
toꝝ rector. **S**equitur grecū qđ tm̄ valet in latino. sed vnus est dñs ⁊ v
nus rex. vnus ⁊ p̄nceps q̄ gaudet de frequentia. i. frequentī in habitatione
ciuium. i. incolaz ⁊ nō de pulsione. cuius regis agi. i. ducti frenis. i. p̄cep
tis. atq; p̄ ⁊ obtemperare. i. obedire iusticie summa est libertas. an. p̄ nū/
quid. ignoras illam antiquissimā legem id est statutum tue ciuitatis. i. re
ceꝝ rōnis quia sanxitum id est p̄firmatum est ius nō esse id est ad eam
nō p̄tinere exulare. i. exiliū pati quisquis. i. qđcūq; maluerit. i. optauerit
fundare. i. locare in ea ciuitate sedē. i. habitatiōem suam. nam pro quia qđ
p̄rinetur id est comprehenditur vallo ac munimine eius supple ciuitatē
nullus metus id est timor est illi vt mereatur esse exul. at pro sed quisq; s
desierit id est cessauerit velle inhabitare ipsam ciuitatem pariter desinit
etiam mereri id est meritum consequi. ¶ **N**ota qđ delatrare p̄pe ē
canun. in p̄posito aut delatrare est vrgente dolore contra rōnem loqui
⁊ sic **Boetius** quia dixit accus homin non regi a deo cōtra rōnem loque
batur ergo dicit se delatrasse. ¶ **N**ota nō est hominis sapientis moueri
ex his que dicuntur ab insipiente contra rōnem. sed magis debet insipi
entem instruere ⁊ consolari. ergo philosophia non fuit mota ex questib;
Boetij sed magis ipsum consolabatur. ¶ **N**ota phia cognouit **Boeti**
um esse miserum ⁊ exulem. **M**iser est ille cuius animus sequitur muta
tionem rerum temporalium ita qđ extollitur in prosperis ⁊ dep̄mititur in ad
uersis. **E**xul in p̄posito est ille non qui mutat regioem sed qđ agit cōtra
rōnem. ¶ **N**ota qđ p̄ lachrymas potest cognosci qđ rō hominis sit turba
ta. sed quātum turbata sit non cognoscitur nisi sermone dolentis. er/
go dicit philosophia lachrymis cognoui te esse exulem. sed quantum es/
fer exilium nesciebam. nisi tua oratio mihi prodidisset. ¶ **N**ota qđ
ille pulsus est a patria qđ omnino rōnem amittit. sed ille aberrat qđ infra
patriam in aliquo rōnem retinet ⁊ in aliquo amittit. **Boetius** autem n

didisset. i. reuelasset. Is
tu supple boeti. qđe pro
certo nō es pulsus qđ
pcul. i. valde remore a
patria. i. iudicio rōnis
sed aberrest. i. deuiaſti
at pro sed. si te mauis.
id est magis vis existi/
mare pullum a patria
potius supple tu ipse
pepulisti te **Boetium**
Nā pro qđ. qđem p̄ cer
to id supple repellere te
a patria nunq; fuisset
fas. i. licituz. cuiq; sup
ple hōi. si em remisearz
. i. recorderis cuius pa

erat pulsus paul a patria qz non totā rōnem amiserat. credebat em oīa
regla deo. sed in hoc aberrabat qz actus hoīm a deo regi non putabat

¶ Nota de p̄tia hoīs que ē recta rō loquitur Seneca in de remedijs for
tuitoyz dicens. Patria ē vbi cunqz hō hñ est. illud at quod hñ in hoīe est
non in loco ē. In hoīs inqz ptate est si sapiens est non peregrinat. si stult⁹

exulat. **¶** Nota a p̄tia rōnis nullus boetiū expulit nisi ip se seipsum. qz
boetius non alieno impetu sed pprio defectui terminos z limites rōis exi
uit

¶ Nota ciuitas Atheniēsiū regebat imperio multitudinis. pri
mo em eam regebant reges postea succedente tpe principes. tandem pro
regimine ei⁹ singulis annis eligebant xxxviij. sapientes. sed p̄tia rōis tm̄
vno principe regit scz deo q̄ est regula recte rōnis

¶ Nota hō dz ori
undus a p̄tia rōnis inq̄tum aīa eius intellectiua. que vtr̄ recta rōne a
deo orit

¶ Nota intm̄ hō. manet in p̄tia rōnis inq̄tum deo subijct̄ z
legi diuine. z qz deus in subiectione suoz delectat. ideo letat in multitudine
ciuiū z non in expulsiōe eoz. Repellit at aliq̄s a p̄tia rōnis deo rebel
lando z a recta rōne recedendo

¶ Nota q̄ obrpat se deo ē summe liber
qz in quantum aliq̄s agit fm̄ rōem intantū est liber sz p̄ obrēpare se deo
homo maxime agit fm̄ rationem. ergo talis maxime liber est.

¶ Unde
Seneca. liij. epla dicit. Queris que sit libertas. Libertas vera est nulli
rei p̄ter q̄s deo feruire. equanimiter prospera z a Quersa ferre. z fortunam
in equū ducere

¶ Nota qz a ciuitate rōnis nullus exulat nisi p̄ af
fectionem tpalium. talis at affectio est voluntaria. z ideo sola voluntate
aliq̄s exulat a tali ciuitate. z qz talis affectio non p̄t hoīem occupare q̄s
diu est infra terminos recte rationis. ideo dz phia. Nam q̄ vallo e⁹. zc.

¶ Dic phia q̄dam di
eta irrobabilia boerij p/
uipendit dicens. Ex q̄
aberrasti a p̄tia ratio/
nis. itaqz pro ergo. nō
tam. i. non tm̄ facies. i.
dispositio huius loci. i.
exilij. q̄s. i. quantum tua
facies. i. interior dispo/
sicio mentis tue mouet

¶ Itaqz non tam meloci h⁹ q̄s tua faci
es mouet. Ne bibliothecę potius cō/
ptos eboze ac vitro pietes q̄s tue men
tis sedē requiro. In qua non libros sz
id qd̄ libris precium facit. libroz quō
dam meoz s̄mas collocaui.

¶ Et quia superius conque
stus fuit de carentia bibliothecę librozum istam carentiam parui pendes
philosophia dicit. nec ego philosophia. requiro. i. inuestigo parietes bi
bliothecę comptos. i. ornatos. eboze id est ossibus elephantum. ac p̄ etiā
vitro id ē gemmis p̄ciosis. q̄s. i. in quantum. supple requiro sedem. i. tran
quillitatem tue mentis in qua mente. non collocaui. i. nō posui libros.
sed illud quod facit precium id est preciositatem libris scz sententias me
orum libroz

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

¶ Nota qz boetius supra conquerendo de statu suo
solum deplanxit incommoda corporalia non curans dictionem animi
sui. Unde philosophia contra hoc solum deplangit animi sui delectio/
nem. z incommoda corporalia parui pendit.

Et qz superius quarta proza dixit Boetius Nūquid nō mouet te facies
huius loci ideo phia hic sibi rīdēs dī. mlto plus mouet: ppter animi de
iectiōm qz ppter locum exilij in quo existis hō em foris animo omni lo
loco vtitur pro patria. vñ Quidius in libro de fastis Omne solum for
ti patria est vt piscibz equoz. Et qz etz conquestus fuit de bibliothecca respō
det phia qz ip sa potius deplāgat sentēcias libroꝝ quas p obliuioēm g/
dit qz cauentiam bibliotheceꝝ z libroꝝ.

Hic phia sub breuitate recolligit que Boetium perturbauerit
dicens. Et tu Boeti dixisti ꝑa de tuis meritis. i. factis in omne bonū
id est ppter vtilitatem oīm hoīm. sed supple dixisti pauca supple bñficia

At tu quidem de tuis in com
mune bonum meritis vera quidem.
sed pro multitudine gestozuz tibi pau
ca dixisti. De obiectozum tibi vel ho//
nestate vel falsitate: cunctis nota meō
rasti. De sceleribz fraudibzqz delatoꝝ
recte tu qdem strictim attingēdum pu
tasti. qz ea melius vberiusqz recognos
cētis omnia vulgi ore celebrētur. In//
crepuisti etiam vehemēter iniusti fac//
tum senatus. De nostra etiam crimiā
tiōe doluisti. Lēqz quoqz opinioīs dā
na fleuisti. Postremo aduersus fortu//
nā dolor incāduit. conquestusqz nō equa
meritis p̄mia pensari. In extremo mu
se sequētis vt vtiqz celum terras quoqz
pax regeret posuisti.

ple tu Boeti conquestus es nō pensari id est retribuī equa. i. dīḡ p̄mia.

tibi euenisse p multitu/
die gestoꝝ. i. factoz tuorū
z tu meōrasti. i. reci
tasti nota. i. māifesta cū
ctis hoīb. de honestate.
scz de saluatiōe ignar?
vel falsitate. i. op̄ilatio
ne falsaz irāz obiecto
rū. i. imputatoꝝ tibi. q
dem. p certo tu strictim
putasti. i. existimasti at
tingēdū supple ēē recte
.i. rōnabiliter de scele/
ribz. i. de vicijs qz pro z
fraudibz. i. deceptiōibz
delatoꝝ. i. accusantiuz
qz ea. i. oīa ista celebrēt
.i. meōrēt meli? qz p z
vberius. i. copiosus o
re. i. sermōe vulgi reco
gnoscētis. i. meōrās oīa
et z tu boeti increpuisti
vehemēter. i. fortiter fa
ctū. i. op? iniusti sc̄tus
supple toti? z tu etz do
luisti de nrā crimiātiōe
.i. vitupatiōe z etiā tu
fleuisti. i. d̄fleuisti dam
na. i. crimiā lēqz opinioīs
.i. maculare famē tug.
postremo id est vltimo
dolor incāduit aduer
sus fortunam id est cō/
tra fortunā. qz p z sup

meritis. i. pro meritis. In extremo. i. in fine. sententis. mus. i. furientis. me-
tri tu. posuisti. i. dedisti. vota. i. pces q̄ ea par supple diuine. puidencie re-
gret terras. i. hoies terrenos. vti pro sicut regit coelum. ¶ Nota q̄ ista
oia fuerunt causa p̄urbationis boetij z pertranctant ea in quarta pro-
sa in fine metri. scz. ¶ Stelliferi.

¶ **H**ic phia dat mo-
dū medendi ipsum bo-
etium dicēs. Sed qm̄
plurimus tumultus. i.
valde magna multitu-
do affectuū. i. passionū
incubuit. id est institit
tibi. z dolor ira z mœ-
ror. i. tristitia distrahūt
te diuersum. i. ad diuer-
sa. idco sicut nunc men-
tis es nondū p̄tingunt
.i. respiciunt te validio-
ra remedia id est fortio-
ra medicamenta. ¶ Ita-
q̄ nos vtemur paulisper id est modicū leuioribus remedijs vt ea quē in-
durauerunt id est indurauerunt. in tumorem. i. inflaturā. p̄urbationi-
bus. i. tristitijs animi influentibus id est euenientibz. z vt illa mollescat
.i. mollia fiant blandiore tactu. i. leuiori medicina ad recipiendū vim a-
crioris. i. fortioris medicaminis. ¶ Nota q̄ Boetius fuit distractus
multitudine affectionū. scz. ira. mœrore. z dolore. Nam ira trahit hoīem
ad vindictā. dolor ad desperationem. mœrore ad totius mētius aggraua-
tionem. Ideo dicit phia. q̄ sua p̄urbatio iam non possit sustinere for-
tiora remedia. sed velit sibi adhibere leuia. vt per talia p̄paratus z dispo-
situs p̄sequenter possit percipere remedia acriora.

¶ Sed qm̄ plurimus tibi affectuū tu-
multus incubuit: diuersunq̄ te dolor
ira mœrore z distrahunt. vti nunc men-
tis es. nondū te validiora remedia cō-
tingunt. ¶ Itaq̄ leuioribz paulisp̄ vte-
mur: vt quē in tumore p̄urbationi-
bus influentibz indurauerunt: ad acri-
oris vim medicaminis recipiendam ta-
ctu blandiore mollescant.

¶ **H**ic incipit sextum
metrum huius primi qd̄
dicitur metrum glyconi-
cum ab inuente. chori-
ambicū a pede p̄domi-
nante. Est autem chori-
ambus pes constans ex
prima z vltima longa z
duabus medijs breuibz.
Unde primus pes huius
metri est spondeus. Se-
cundus choriambi. Ter-

¶ Metz sextum libri primi.

Tum phebi radijs graue
Lancris sidus inestuat
Tum qui larga negantibz
Sulcis semina credidit
Alusus cereris fide
Quernas pergat ad arbores

ritifeca sicut medici p vrinā z pulsum. qz hęc signa qñq fallunt. sed etiā
scrutat causas doloris boetiū per rñsionem ad quęstiones. Et primo ca/
prat eius bñuolentiam reddendo ipsum attēcum. per h q dicit pauculis
rogationibz ¶ Nota q infirmi hñt naturalem impotentā nihil patie
di. ergo ex facili p̄turbantur. non solū per multas interrogaciones. s; ex
vna sola volens ergo phia mouere paucas quęstiones boetio infirmo p/
mo caprat eius bñuolentiam

C hic phia facit in/
terrogaciones. Scdo
cās totius infirmitatē
ex rñsionibus boetiū re
colligit. Tercio ondit
ipsum curabile esse dā
do modū. pcedendi cir/
ca curationē eius. scdo
ibi. Quare plenissime
Tercia ibi. Sed sospi
tatis auctori ¶ Primo
phia querit d mundi gu
bernatione. scdo de cir
cumstantijs guberna/
tionis. ibi. Sed dic mi
hi. Adhuc diuidis. qz
primo phia qrit Scdo
Boetius rñdet. tercio
phia eius rñsionem ap
probat dicens ergo o
boeci. putas hunc mū/
dum agi. i. regi temera
rijs. qz p z fortuitis ca
sibus. i. euentibus. an
id ē nunquid. tu credis
nullū regimen rōnis. i.
prouidentie diuine iesse
ei mundo. ego boetius

in q̄. i. dixi. atqui. i. certe. non existimauerim id est putauerim nullo mō.
vt tam certa entia moueantur. i. regantur fortuita temeritate. i. improui
sa stulticia. sed scio deum p̄ditozem. i. creatzrem p̄sidere suo operi. i. sue
creationi. nec dies fuerit vnq̄. i. in aliquo ope. qui dies depellat. i. remo
ueat me boetiū ab hac veritate sententie iam dicte Tunc phia approbās
eius rñsionem. Phia inquit. i. dixit. itaqz est. nam tu cecinisti. i. dixisti eti
am illud pauloante. i. in qnto metro h? primi. qz pro z tu deplozasti id ē
planxisti tñ. i. solummodo ipso s homies esse exortes. i. carentes vel non
participes diuine cure. i. diuine puidencie. nāqz pro quia tu nihil moue/

P. Tum illa huncine inq̄t mundū
temerarijs agi fortuitisqz casibz putat
an vllū credis ei regimen inesse rōnis

B. Atq̄ inq̄s nullo existimauerim mo
do vt fortuita temeritate. tā certa mo//
ueant. vtz operi suo p̄ditozem p̄side//
redeū scio. nec vnq̄s fuerit dies qui me
ab hac smē veritate depellat. **P.** Ita ē
inquit. Nā id etiā pauloante cecinisti
hoiesqz tñ diuine exortes cure esse de/
plozasti. Nam de ceteris quin ratione
regerentur nihil mouebare. **Pape** au
tem vehementer admiror cur in tam sa
lubri sententia locatus egrotas. **Vtz**
alti? p̄scutemur nescio q̄d ab eē p̄iecto

bare. i. dubitasti de ceteris supple creaturis quin regerent rōne supple p
 uidentie dei. ac pro sed. pape ē interiectio admirantis. ego admiroz vephe/
 menter q tu locatus. i. positus in tam salubri sīna egrotas. i. lāgueas. ve
 rum pro sed. nos pscrutemur altius. i. pfundius. ego nefcio qd supple sit
 illud ego plecto. i. opinor abesse tibi quid. i. aliquid **¶** Nota q infir
 mitas boetij partim fuit ex ordinata affectione inq̄ntum boetius doli/
 it de tpalium rez amissione. z partim fuit ex falsa existimatione quantuz
 ad duo. Estimabat em̄ malos hoies esse foelices z potentes **¶** Scdo
 mabat hoies non regi a diuina puidencia. ergo phia inquirat tam radica
 lem. ppter quaz boetius incidit in istas incōmoditates. z qz radice totius
 morbi fuit ignorantia diuine gubernationis quantum ad hoies. ideo p
 mo querit de mundi gubernatione **¶** Nota q boetius innuit duas rōes
 q mundus regat a deo p̄mam. ibi. tam certa. que talis ē. **¶** Ea q sunt cer
 ta z determinata non regunt a casu z a fortuna cum regimen taliuz sit
 incertū. sed entia huius mundi sunt certa qz a certis causis pducta. Se
 cundam rōnem innuit. ibi. **¶** Vexoperi suo. q talis est. **¶** Ausatus igit a cā
 sua. sed ds est cā mundi cum ab ipso dependeat cōlū z tota natura g. zc
¶ Nota phia rōnabiliter mirat q boetius credens mundū regi a do pu
 tabat hoies non regi ab ipso. qz posset phia sic arguere **¶** Deus regit mun
 dum p̄m te boetiū. sed hoies sunt principalis pars mundi sicut prius di
 xisti in metro operis tanti pars non vilis. ergo hoies regunt a deo

Sed dic mihi. qm̄ a deo mūdum regi
nō ambigis. q̄b̄ etz gubernaculis re
gatur aduertis. **S. Vix inq̄ rōis tue**
sententiā nosco. nedum ad inquisita res
pondere queam. **P. Num me inquit**
fefellit abesse aliquid p̄ qd̄ velut hiātī
valli robore in aīm tuum pturbatio
num morbo irrepserit?

¶ Hic phia q̄rit de cir
 cūstātijs gubernatiōis
 mūdi. scdo qz res gub
 nate diriguntur in suuz
 fine iō scdo q̄rit de fine
 rez. z qz gubnatio dei
 p̄m rei v̄itate etz est cir
 ca hoies. iō tercio q̄rit
 de p̄gnitiōe hois. scda
 sibi **Sed dic mihi. scia**
ibi **Sz h̄ q̄q̄ P̄mo d̄t**
****Sz o Boeti d̄t mihi****
phia qm̄ nō r̄bigis id ē
nō dubitas mūdū regi
id est gubernari a deo

Etiam nunquid aduertis id est cognoscis. quibus gubernaculis mun
dus regat. Ergo boeti inq̄. i. dixi. vix nosco sīnam. i. intellectū tuę roga
tionis. i. tuę interrogacionis. nedū. i. adhuc non. queam. i. possuz r̄ndere
ad inquisita. i. ad interrogata supple phia inquit. i. dixit. non fefellit. i. nō
deceperit me supple phiam abesse. i. deficere tibi aliquid per qd̄ velut hian
te. i. patente. robore. i. firmitate valli. i. munitionis morbo pturbationuz
irrepserit. i. subintraverit in tuū aīm. quasi dicer et nunquid em̄ vep̄ fuit

quos praedixi tibi aliquid abesse. p qd abesse siue p quem defectu dolor intravit te sicut agrum hostium.

C Nota qd deus no regit munduz aliqb; gubernaculis extrinsecis qz sic no eet p se sufficientissimus. sed figit ipm sua potetia q attribuit patri. sua sapia q attribuit filio. sua pietate z clemetia q attribuit spu sco. z de hoc patebit in scdo huius.

C Nota Illud qd aliqs homo vix intelligit. aliquo mo intelligit. licet cum difficultate. ex hoc ergo q Boetius dt se vix intelligere interro gatioem phie innuit se aliquo mo intelligere tñ cu difficultate ppter do lorem opprimetem roem. z id rñdere n̄ potuit. **Nota qñ** robur valli ali cuius munitionis hiat. ppter aliquā ruprurā in eo factā. tñc hostes igre/ diūtur munitionem. sic a simili qñ munimē rōnis q̄ animus munif tātq; vallo hiat. ppter defectum alicuius cognitionis. tñc necessario pturbati ones affectum subintrant animum.

C Hic phia qrit de cognitioe finis rez dicēs. **Hic** mihi ne. i. an meministi. i. recorderis q̄s sit finis rez supple oim. ve pro vel quo. i. ad quem finem intentio totius uaturę tendat. i. laboret. ego Boetius inq̄s

Sed dic mihi. meministi ne quis sit rerum finis. quo ve totius naturę ten dat intentio. **Audieram** inquā. sed memoriam meror hebetavit. **P.** Atq; scis vñ cūcta processerint. **Noui** inquā. deū esse respondi. **P.** Et qui fieri potest vt principio cognito quis sit fi nis ignoret. **Serum** hic pturbationū mores z ea valētia est vt mouere qui dem loco homiēm possint. cōuellere at sibiq; totū extirpare n̄ possint:

.i. dixi. audierā supple olim. sed meror. i. pturbatio hebetavit. i. ob scuravit memoriā. i. in tellectū atq; p certo scis vñ cūcta. i. oia entia p cesserint. i. pncipiū suū habuerint. ego boetius inquā. i. dixi. noui. qz p z rñdi deū esse pnci piū oim rez. **Et** dixit phia. z q. i. quō p̄ fieri h̄ vt pgnito. i. nora pncipio. i. oim rez igno res. i. nescias q̄s sit fi nis rez supple oim rez. p sed hī mores pturba tionum sunt z ea valē tia. i. vigor vel ptās q turbationū est. vt qui dem. i. certe p̄nt moue re hominem. loco. i. a

stabilitate pfecte cognitionis. autem pro sed non possunt euellere supple radicatus. qz pro z extirpare id est eradicare sibi totum.

C Nota phia rōnabiliter querit Boetium an cognosca t finem omnium rerum quia finis est causa causarum z est optimū cuius gratia alia fiūt ppter qd ignorato sine nihil pfecte cognoscitur eorum que sunt ad finem. nam fm exigentiam finis cetera moderātur **C** Nota qñ principū z finis coincidunt in vñū. sicut in circulo idem ē principū z finis. tñc videt mi

rabile q̄ tunc principiu cognoscat & finis ignoret. cum q̄ deus sit principium & finis oim rez. cognito ipso sub rōne principij videt etiā cognosci sub rōne finis. q̄ at̄ deus sit principium oim pz qz ab ipso deriuatū est fin/gulis esse & viuere. p̄mo coeli & mundi q̄ at̄ sit finis oim pz qz gratia et̄ omnia fiunt & ad ipsuz ordinantur. nam in rebus p̄stantibus ex arte & natura sp̄ vilius est. p̄pter melius. deus at̄ est optimum eoz q̄ in natura sunt.

Ex p̄obemio methaphisicę **¶** Nota licet p̄urbati aliq̄lem cognitionē rez habeant. t̄m impediuntur ne p̄fecte cognoscant. Licet ergo boetius aliq̄liter cognouerit deum esse principium rez. t̄m qz turbatus fuit p̄fecte naturā huius principij non cognouit. & id̄ ignorauit ipsum esse finem rez.

¶ Nota q̄ passio est motus particulę a p̄petiue sub phantasia boni & mali fm̄ Austraciū. ij. ethi. Et h̄ij sunt mores passionuz q̄ p̄nt hoīem mouere a stabilitate rationis. sed totaliter ipsuz non possunt euellere ab omni cognitione

¶ Hic phia facit aliā interrogationē de cognitione humane nature dicēs. Sed ego etiā velim tu r̄ndees. i. n̄sum des. hoc. i. ad hoc. ne p̄o nunq̄o. tu meministi. i. scis te esse hoīez. Ego boetius inq̄. i. dixi q̄oni. i. p̄pter q̄d. non meminim. i. scio. Et q̄rit vltcrius phia. Vḡitur ne. i. nunquid poteris p̄ferre. i. dicere quid sit homo. i. definitionem hoīs. re/

¶ Sed hoc q̄z r̄ndees velim. hoīem nete esse meministi. **¶** Quidni inq̄m meminere? **¶** Quid igit̄ hō sit poteris p̄ferre? **¶** Hoccine interrogas. an esse me scia rationale animal atqz mortale? **¶** Scio. & id̄ me esse confiteor. **¶** Et illa nihil nete? **¶** Nihil. **¶** Jam scio inquit morbi tui aliam vel maximā causam. quid ipse sis nosse desisti

sponder Boetius nunquid phia. tu interrogas me hoccine. i. hoc. an. i. vtrum ne scia me esse rationale atqz p̄zoz mortale animal. Ego boetius scio & confiteor. id̄ est fateor me esse id̄ supple animal rationale & mortale. Et illa supple philosophia dixit. ne p̄o nunquid nihil nouisti ce esse aliud q̄ animal rōnale mortale. Dicit boetius Nihil supple philosophia inquit id̄ est dixit. iam

ego scio aliam causam supple q̄ ignoranciā diuine p̄ouidentie. vel maximam causam tui morbi. tu desisti. i. cessasti nosse. i. noscere quid sis.

¶ Nota licet hō sit mortalis fm̄ corpus non t̄m fm̄ aiām intellectiua que est dignior pars hoīs. & qz boetius dixit se esse nihil aliud q̄ animal rōnale & mortale. ideo non q̄siuit nisi bona mortalia de quoz bonoz amissione doluit non curans partem immortalē. scz aiām rōne cuius debuit appetere bona immortalia. id̄ phia d̄t q̄ boetius se non nouerit. **¶** Nota

q̄ cā maxima morbi hominis est seipsum ignorare. q̄ dicitur Boetij sc̄do huius
pro. v. q̄ p̄ditio huāne nature est cum se p̄h̄scat q̄ ceteras res excellat. 28
Cum autē nosse se desierit eadē natura infra bestias redigat. nā ceteris ani-
malibus sese ignorare naturaliter est. hōibz s̄o vicio venit. Et dicitur Themisti
sup̄ de aia Quid turpissimum est anime cū sit aliorū cognoscitiua q̄ suū s̄i
est ignara. Anima seipsam ignorans quomodo de alijs fida putabit
cognoscitiua. quasi diceret nullo modo.

C Hic phia ex dicitur boetij recolligit om̄s cās totius infirmitatis
dicens. Quare pro igitur ego phia inuēi plūssime. i. p̄fectissime rōnē. i.
cām tuę egritudinis. i. infirmitatis. vel inuēni aditum. i. accessum recōci-
liādē sospita t̄s. i. recuperādē sanitatis tue q̄d declarat Nam p̄ q̄ qm̄ tu cō-
funderis. i. p̄fusus es obliuioē. i. ignorātia tuū p̄si. tu doluisti te ēē exulē

Quare plenissime vel egritudinis tuę
rōnem vel aditum reconsiliande sospi-
tatis inuēni. Nam quoniam tui obli-
uione confunderis. exulem te et expo-
liatum p̄p̄ris bonis esse doluisti. Quo-
niam vero quis sit rerum finis igno-
ras: nequā homines atq̄ nefarios po-
tentes felicesq̄ arbitraris. Quoniam
vero quibus gubernaculis mundus rega-
tur oblitus es. has fortunarum vices
estimās sine rectore fluitare. Magne
non ad morbum modo verum ad inte-
ritum quoq̄ causę.

q̄ p̄ et ex poliatū. i. p̄ua-
tum p̄p̄ris bols. i. diu-
cijs. qm̄ p̄ q̄. tu igno-
ras. i. nescis q̄s sit finis
rez oim̄. tu arbitraris
.i. putas nequā. i. ma-
los. atq̄ p̄ z nefarios
.i. iniq̄s hōies ēē potē-
tes q̄ p̄ z felices. qm̄ p̄
q̄ tu oblitus es q̄bz gub-
nactis. i. regimibz ipse
mūdus regat. tu estimas
.i. opiāris has vices. i.
alternatiōes fortunārū
.i. rez fortunarū fluitat
.i. diuagari sine rectore
iste s̄t magne causę nō
mō. i. nō solū ad morbū
vez p̄ s̄. s̄ ad interitū
.i. ad mortē vel ad p̄di-
tōem aie. Nota hō se-
ip̄s ignorās extra limi-
tes recte rōnis possit est
z talis dicitur ēē exul vt p̄us
visum ē. Nota hō seip̄s
ignorās tm̄ se estiman-

do esse mortalem. dolet de amissione bonorū mortalium ergo dicit phia. q̄
tui obliuione confunderis exulem te et ex poliatum p̄p̄ris bonis doluisti.

C Nota ex assecutione vel p̄ditione vltimi finis homo dicitur potens
vel impotens ex quarto huius. q̄ ergo Boetius ignorauit vltimū finē
rerum. iō putabat malos esse potentes. **C** Nota Boetius ignorauit q̄bz
gubernaculis mūdus regetur ideo ignorauit q̄ deus sua bonitate oīa
disoneret q̄ putabat vices fortunarū esse sine rectore.

Cur phia ondit bo
etiū esse curabile dādo
modū procedēdi circa
curationē e' dices **Tu**
des grates auctori so/
spitaris. i. sanitatis. q
nondū. i. non adhuc na
tura. i. vigor natural.
destituit. i. deseruit te
totū. i. totalr. nos phia
habemus maximuz fo
mitē. i. radicē tuę salu/
tis. i. sanitatis. s. veraz
sīmam. i. intellectuz de
mundi gubernatione.
q tu credis eam supple
gubernationē non esse
subditā. i. subiectam te
meritati casuz supple
fortūtoz. s. diuine rōi
Igit nihil timefcas
iā tibi **Boetio**. ex hac
minima scintilla. i.
parua veritate illuxe/
rit vital' calor. i. ardor
moere veritatis aīam
viuificans. **Tunc** dat
modū procedēdi circa
curationē eius dicens
Sed qm pro qz. non/
dum. i. non adhuc e' rē/
pus firmioribus reme
dijs vti. r' stat. i. mani
festum ē eam esse natu
ram mentiū vt quotiens abiecerint veras opiniones. induant. i. inuol/
uant falsis opinionibz. ex qbus falsis opinionibz. caligo. i. obscuritas. p
turbationū. i. passionum orta. i. creata. r' fundit illum vtz intuitū. i. cog
nitionez mentis. ego supple phia tenrabo attenuare. i. remouere. paulisp
i. modicum hanc caliginem lenibz. i. facilibus. qz pro r' mediocribus fo
mentis. i. medicinis. vt dimotis. i. remotis tenebris fallaciū affectuz. i.
faloz opinionū vel passionū possis agnoscere. i. intelligere splendorem
. i. claritatem vere lucis. i. lucidē veritatis **C**ora sicut in morbo
corpotali vigente principali membro puta corde p' per medicinas intro
duci sanitas alijs mēbris. sed naturali calore destituēte ipsuz cor. frustra
tur spes saicit' **Sic** in morbo spūali manente in **Boetio** cognitione illi
p'ncipiū q' d' gubernet mundum. p' procurari salus qntum ad erroze

Sed sospitatis auctori grates. qte
nondum totū natura destituit. Habe
mus maximū tuę fomité salutis. ve/
ram de mundi gubernatione sīmam q
eam non casuz temeritati. sed diuine
rationi subditā credis. **Nihil** igit per
timefcas. iam tibi ex hac intima scin/
tilla. vitalis calor illuxerit. **Sed** q/
niam firmioribus remedijs nondum
tempus ē. r' eam mentiū r' stat esse na/
turam. vt quotiens abiecerint veras
falsis opinionibus induantur. ex qui
bus orta perturbationū caligo. vtz il
lum confundit intuitū. **Hanc** paulisp
lenibus mediocribusqz fomentis atte
nuare tentabo. vt dimotis fallaciū af
fectionū tenebris splendorem vere lu
cis possis agnoscere.

in alijs. q̄ d̄r phia quasi congratulādo Boetio debes reddere grates aut/
 eoz sospitat̄. ¶ Nota q̄n intellect⁹ abijcit verā opinioēm statim
 afficitur falsa opinioe qz intellect⁹ n̄ abijcit verā opinioēm nisi ppter ali
 quā p̄uasioēm p̄ d̄rium. nihil āt d̄riatur p̄o nisi flm̄. iō intellectus nō p̄t
 abijcere p̄m nisi accipiēdo flm̄. ¶ Nota tenebre affectionū impediūt rec
 tum iudiciū. qz tristitia stupefacit z cor rūpit naturam ex ethicis. sed
 amor z odium p̄uertūt iudiciū fm̄ Prolomeū in cētologio. z ire z cupi
 scentię venereoꝝ maxie trāsmutāt corp⁹. z q̄busdā infantas faciunt. vij.
 Ethic. z impedit ira aīm ne possit cernere p̄m fm̄ Cathoēm

¶ Pic incipit septimū z vltimū metrum huius primi. qd̄ vocat̄
 metz adonicū ab inuentez. dimerz a numero pedū. dactylicū a pede p̄
 domināte. In quo metro phia pbat p̄ exēpla qd̄ dicit. Dixit em̄ phia
 q̄ caligo p̄urbationū impedit intuitū p̄itat̄. Hoc p̄mo. pbat phia
 tribz exēplis. scdo hortat̄ nos ad fugā p̄urbationū. ibi Tu quoqz si vis
 Prima in tres fm̄ tria
 exēpla q̄ p̄cibūt. Di
 cit p̄mo Sidera p̄dita
 .i. abscondita atris. Lob
 scuris nubibz. nullum
 lumen p̄nt fundere ad
 illumināndū terrā. Tūc
 ponit scdm̄ exēplū Si
 turbid⁹ auster. .i. obscu
 rus vēnis voluēs id est
 mouēs mare misceat.
 .i. p̄misceat cum sceno
 qd̄ est in fundo estum
 maris. .i. seruoꝝ tūc vn
 da maris dudū .i. p̄us
 vitrea .i. trāspares ad
 modū vitri. par. .i. silis
 serenis. .i. claris diebz.
 moꝝ. .i. statim supple il
 la aqua facta sordida
 p̄ statū vēti resoluta sce
 no. .i. eleuato luto. ob/
 stat. .i. resistit visibz. .i. o

Metrum septimū libri p̄mi.

A ubibz atris	L ondita nullū
F undere p̄nt	S idera lumen
S i mare voluēs	T urbid⁹ auster
M isceat estum	V itrea dudum
P arqz serenis	U nda diebus
M ox resoluto	S ordida sceno
V isibus obstat	Q uiqz vagatur
M ōtibz altis	D efluus amnis
S epe resistit	R upe soluti
Q bice saxi.	

culis n̄ potētibz penetrare vndā maris. Tūc ponit terciū exēplū. Flm̄
 nis. .i. fluius q̄ de altis mōtibz vagat̄. l. discurret. ille sepe resistit. .i. flecti
 tur obice. .i. obiectione soluti saxi. .i. rupri lapidis rupe. .i. de mōte. ¶ Nota si
 militudo quā phia p̄cedit ē ista Sic sidera p̄suetā nob̄ lucere z terram
 illumināre cessāt h̄ facere p̄t̄ interpolationem nubium o bbscurarū sic in
 tellectus z rō que lucēt z illumināt homiēm in cognitiōe veritat̄ impe
 diuntur caligine p̄urbationum. ¶ Nota q̄ similitudo secūdi exē
 pli in hoc consistit Sicut aqua maris manēte clara ad modum vitri.

vilus potest eam penetrare et videre que sunt sub aqua. Sed si turba /
 tur illa per ventum tunc obstat viui. Sic animus hois detus non impe /
 dit iudicium ronis sed si moueat et turbet affectione epalium statim obli /
 scit roni impediens et iudicium. **¶** Nota qd similitudo tercij exempli ta /
 lis e. Sicut aqua currens de altis montibz libere recto tramite pcedit et /
 per obstaculu lapidis qd resoluut de monte. impedit ne recte pcedat. sic ro /
 libera non impedita recte iudicat. Si at ro afficitur motibz affectuum. /
 impedit in iudicio et veritatis cognitione. **¶** Nota qd rupes e moles la /
 pidea siue mons lapideus. sed saxum est ps resoluta a rupe. i. a monte

¶ Hic phia hortat ad /
 fuga perturbationum /
 siue affectionuz animi /
 dicet. Si tu vis cerne /
 re. i. videre vel iudicare /
 ver. i. veritate claro lu /
 mine. i. vera cognitioe. /
 Et si vis etiaz carpere /
 i. attingere callem. i. /
 via veritatis recto tra /
 mite. i. processu ronis.

Tu quoqz si vis

Fernere verum.

Carpere callem

Pelle timorem

Nec dolor assit

Vinctaqz frenis

Lumine claro.

Tramite recto.

Gaudia pelle

Spesqz fugato.

Nubila mens e

Hic vbi regnat.

tunc tu pelle. i. repelle gaudia supple que sunt de bonis pntibz. et pelle. i. /
 remoue a te timorem supple de futuro malo. qz pro et tu fugato spem sup /
 ple que e de bona fortuna. nec etiaz assit dolor supple qd est de pnti amissi /
 one bono. mens est nubila. i. obscura vel operta. qz pro et. est vincta. i. li /
 gata. frenis. i. ligaminibus. vbi. i. in qua mente. hec supple pcedita. reg /
 nant. i. dnantur scz gaudium de pntibz bonis. timor d futuro malo. spes /
 de futuro bono. dolor de pnti malo. **¶** Nota sicut prius tractum est /
 affectio est motus particulę sensitiuę sub phantasia boni vel mali animu /
 efficiens. et rectum ronis iudiciu impediens. Et sunt quatuor affectioes /
 tales principales ad qs oes alie reducunt. s. gaudium. spes. timor et dolor /
 quaz sufficientia sic accipit. **¶** Dis passio vel est respectu boni vel mali. si /
 respectu boni hoc duplr. vel respectu boni pntis sic est gaudium quod e /
 de pnti bono. si est respectu boni absentis sic est spes que e de futuro bo /
 no. **¶** Si at passio est respectu mali hoc duplr. vel respectu mali pntis sic /
 est dolor qui est de pnti malo. si est respectu mali absentis sic est timor qd /
 est de futuro malo. **¶** Nota qd iste passiones non sunt pellende vt no /
 sunt in animo hois. qz vix inuenit ho sine ipsis. sed sic sunt pellende vt no /
 dnentur in hoie. Unde sedare hmoi passiones vt non dnentur est hois p /
 tuosi. qz virtus consistit in moderatione passionu. si at regnant et dnantur /
 in hoie tunc impediunt iudicium ronis ppter quod dixit. Frustratus su /
 per libro ethicoz. Opz relectari terra passiones sensitiuas. que si pualu /
 erint impediunt vires aie. **¶** Nota iste passiones et affectiones si ordi /
 nant ad terrena tuc sunt nociue. at tamen pnt esse meritorie et pntiosę si fu /
 rint ad debitos fines ordinate. **¶** In Richardus in li. xij. p. iarchaz dr. /
 Ordinatu et ver. gaudium tunc habem. qn de veris et eternis bonis gau /
 demus. **¶** Etiam timor est pntiosus si fuerit ad deu ordinatus. qz septimum est

Initiū sapiē timor dñi. Et idē Richard⁹ de Pñia p̄tutū ples sine q̄ cete
ras h̄c n̄ p̄t est timor dei. Itē spes vt d̄r idē Richard⁹ efficit ordiāta si
de indulgētia veniē gnātur. Un̄ d̄r Vere ⁊ absq̄ vllō dubio q̄nto quis
frequentius quātoq̄ v̄hemētius de suo reatu interno dolore afficit. tāto
certior tātoq̄ securior p̄ spem de indulgētia veniē efficit. Sitr̄ dolor est
p̄tuosus q̄n̄ fit ad deplāgēdū culpā. Un̄ Richard⁹ Quāto q̄s v̄hemē/
tius metuit penā quā meruit. tāto acerbius plāgit culpā quā fecit

¶ Hic est secūd⁹ liber Boetij de p̄solatiōe p̄hiē q̄ p̄tinuat ad liby
p̄cedētem in hūc modū. Postq̄ p̄hiā in p̄mo libro iuestigauit cās radica
les infirmitatū Boetij in h̄ scdo. p̄cedit ad eius curatiōem. p̄mo adhibē
do sibi remediā leuia. scdo remediā validiora in libris sequētibz. hūc mo
dū medicādi p̄hiā pro
milit boetio. Et didit
iste liber in xvi. pres qz
octo sunt p̄set octo me
tra hui⁹ scdi. q̄ pres pa
tebūt. qd̄ at in q̄libet p
te agat sitr̄ videbitur.
P̄na p̄sa didit. p̄mo o
stēdit boetius qd̄ p̄hiā
egerit post p̄dicta ⁊ re/
sumit vnā cām dolorē
boetij. Scdo p̄hiā po
nit quēdā effectū fortu
nē. tercio excusat se de
qd̄ā. q̄rto rāgit oportuni
tatē medēdi boetium.
q̄nto procedit ad leuia
medicāmēta eius. scda
ibi Intellego. scia ibi.
Sed vt arbitror. q̄rta
ibi Sed tps est. quin/
ta ibi. Quid est igitur
o hō P̄no d̄r. Post h̄c
q̄ d̄cā sunt p̄hiā obticu
it. i. tacuit paulisp̄ id ē
modicum. atq̄ pro ⁊.
vbi. i. postq̄ collegit.
id est intellexit meam
attentioem. i. diligentē

¶ Finit liber p̄m⁹ Incipit scdo.

¶ Prosa p̄ma . .

Distēdit post motioem fortūe aīm esse
turbatū quē vult sanare p̄hiā p̄ facun
diam loquele.

Dist h̄c paulisp̄ obticuit.
atq̄ vbi attentioem meaz
modesta taciturnitate col
legit sic exorsa est. P̄. Si penitus egri
tudinis tuę cās habitūq̄ cognoui. for
tūe prioris affectu desiderioq̄ tabescē
Ea tm̄ animi tui statum sicuti tu tibi
fingis mutata puertit .

am modesta taciturnitate. i. tempato silētio exorsa est. i. incepit loq̄. sic. i.
taliter. si. p̄ ego p̄gnoui cās. i. rōnes radicales. qz. p̄ ⁊ hitum. i. dispōnē.
tuę egritudinis. i. infirmitatis. tu Boeci tabescis id est tristaris affectu.
qz pro ⁊ desiderio prioris fortūe quē fuit tibi prospera. ea fortuna mu /